

MEMÒRIA ANUAL 2021 PORT - CIUTAT

CENTRE D'ESTUDIS MARÍTIMS
I D'ACTIVITATS DEL PORT DE TARRAGONA

MEMÒRIA PORT - CIUTAT

CENTRE D'ESTUDIS MARÍTIMS
I D'ACTIVITATS DEL PORT DE TARRAGONA

2021

1	Estadística de visitants Estadística de visitantes		4
2	Els nostres espais Nuestros espacios		8
3	Exposicions i Activitats del Moll de Costa Exposiciones i Actividades del Moll de Costa		17
4	Fons d'Art del Port de Tarragona Fondo de Arte del Port de Tarragona		33
5	Museu del Port de Tarragona Museo del Port de Tarragona		42
6	Teatret del Serrallo Teatret del Serrallo		58
7	Arxiu del Port de Tarragona Archivo del Port de Tarragona		76
8	Imatge Port-Ciutat Imagen Port-Ciutat		93
9	Servei de Publicacions del Port de Tarragona Servicio de Publicaciones del Port de Tarragona		99
10	Creació, muntatge d'exposicions i manteniment Creación, montaje de exposiciones y mantenimiento		108

1 Estadística de visitantes

Estadística de visitantes

VISITANTS DE L'ANY 2021

TOTAL 77.601 PERSONES

EXPOSICIONS
45.388

ARXIU DEL PORT
979

MOLL DE COSTA
I SERRALLO
54.428

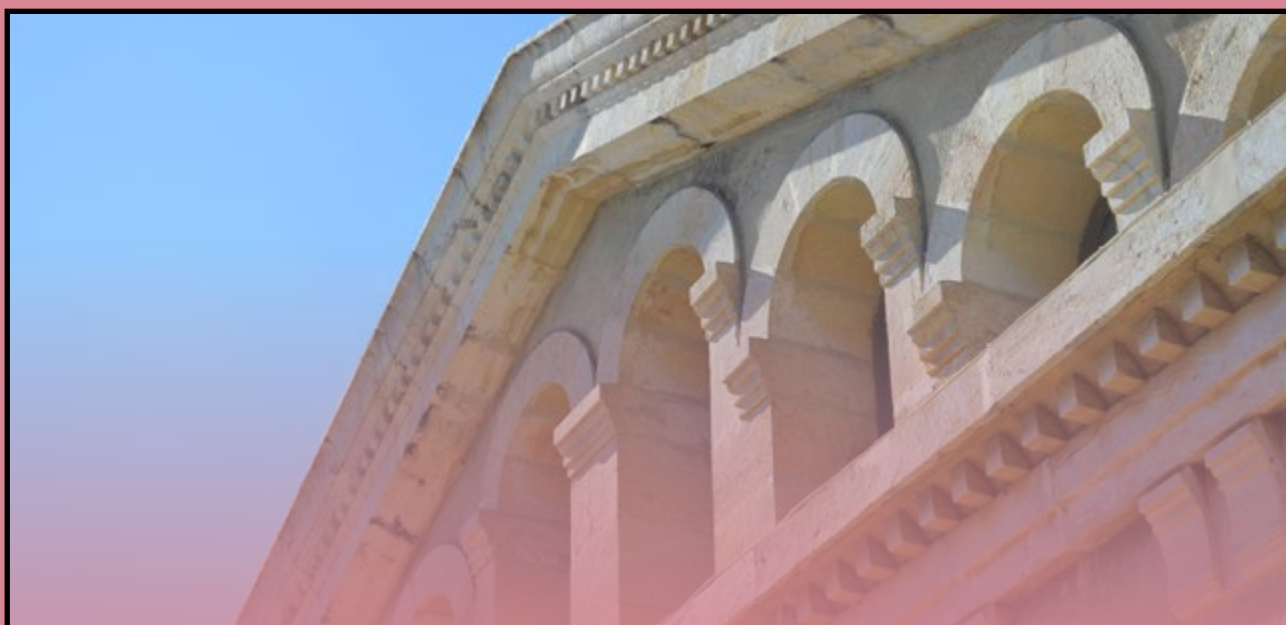
GOLONDRINA
6.352

MUSEU DEL PORT
19.506

TEATRET DEL
SERRALLO
2.688

2

Els nostres espais

Nuestros espacios

MOLL DE COSTA

L'escenari que presenta aquest espai portuari, autèntica Rambla de la Cultura, permet als ciutadans realitzar-hi tota mena d'activitats culturals, socials i esportives, promogudes per entitats de tot tipus i patrocinades pel Port de Tarragona.

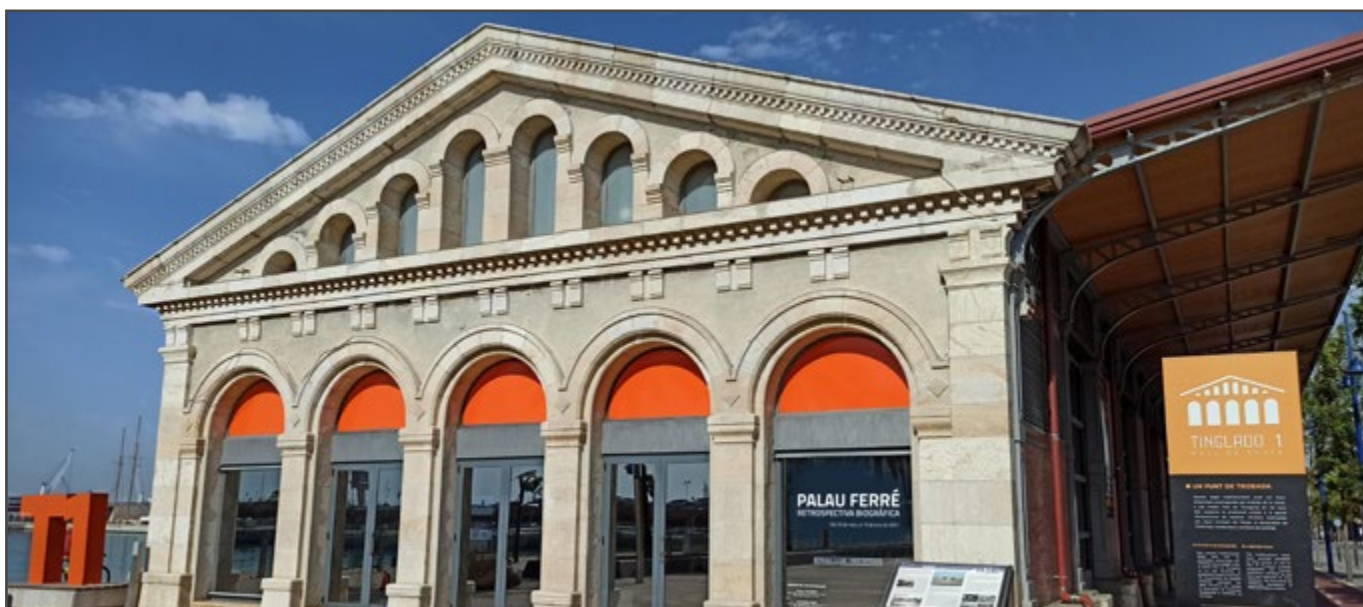
Aquest any 2021, s'està recuperant i ampliant en nombre de visitants per activitat respecte als anys afectats per la pandèmia del Covid-19.

MOLL DE COSTA

TINGLADO 1

Aquest espai acull tot tipus d'activitats promogudes per entitats de la ciutat, o pel mateix Port de Tarragona en els seus dos vessants: la producció pròpia o bé la gestió d'exposicions de caràcter itinerant realitzades per algun ministeri de l'Estat, la Generalitat de Catalunya o per alguna fundació o entitat de prestigi.

TINGLADO 1

TINGLADO 2

El Tinglado 2, al llarg del seu recorregut, ha merescut diverses mencions i guardons com el Premi Nacional d'Arts Plàstiques de la Generalitat de Catalunya l'any 1990, el Premi de l'Associació de Crítics d'Art de Catalunya l'any 1991, el Premi al millor catàleg de la Primavera Fotogràfica de 1992 i el Premi Bonaplata de la Generalitat de Catalunya el 1993. Tots aquests premis han convertit aquesta instal·lació en una de les més importants en aquest tipus de mostres avantguardistes.

El Tinglado 2 ha recuperat el seu espai (ocupat pel Museu del Port fins al juny de 2021), per tornar a ser una referència contemporània en les propostes expositives i actes.

TINGLADO 2

TINGLADO 4

Durant les obres d'adequació del Museu Arqueològic a la plaça del Rei, el Museu Nacional Arqueològic de Tarragona presenta una exposició de síntesi de la història de Tarraco a les instal·lacions del Tinglado 4 cedides pel Port de Tarragona.

TINGLADO 4

REFUGI 1

El Refugi 1 del Moll de Costa és un espai polivalent de més de 2.000 m² que acull tot tipus d'actes culturals, socials i lúdics, on es pot destacar la realització de concerts, congressos, exposicions de gran format i trobades d'associacions culturals i socials del territori.

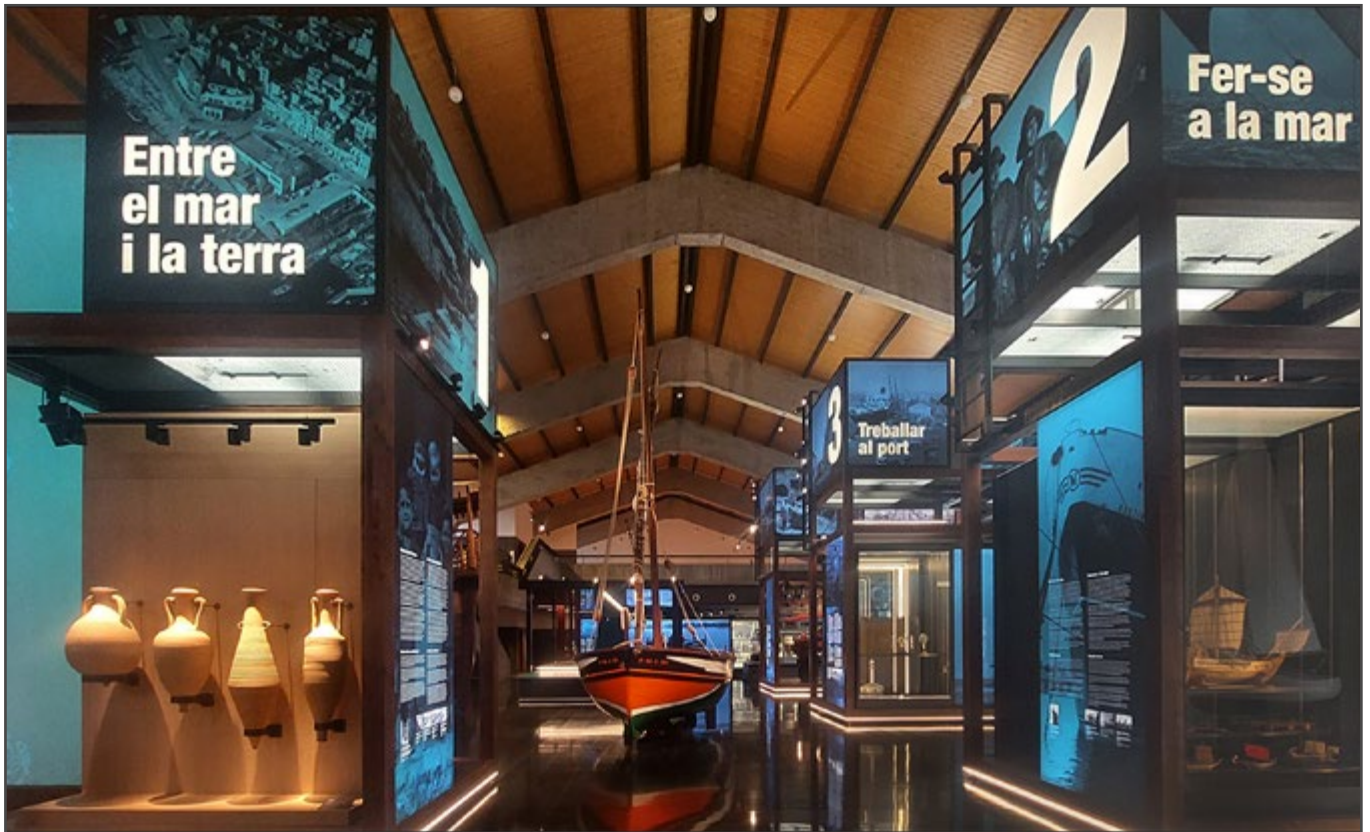
REFUGI 1

REFUGI 2

El Refugi 2 del Moll de Costa és un espai on es troba el Museu del Port. El Museu del Port conserva i difon el patrimoni marítim i portuari, i el posa al servei dels escolars i del públic en general que el visita.

Al juny de l'any 2021 s'ha tornat a obrir el Museu del Port amb tota la reforma de l'edifici i la nova musealització realitzada.

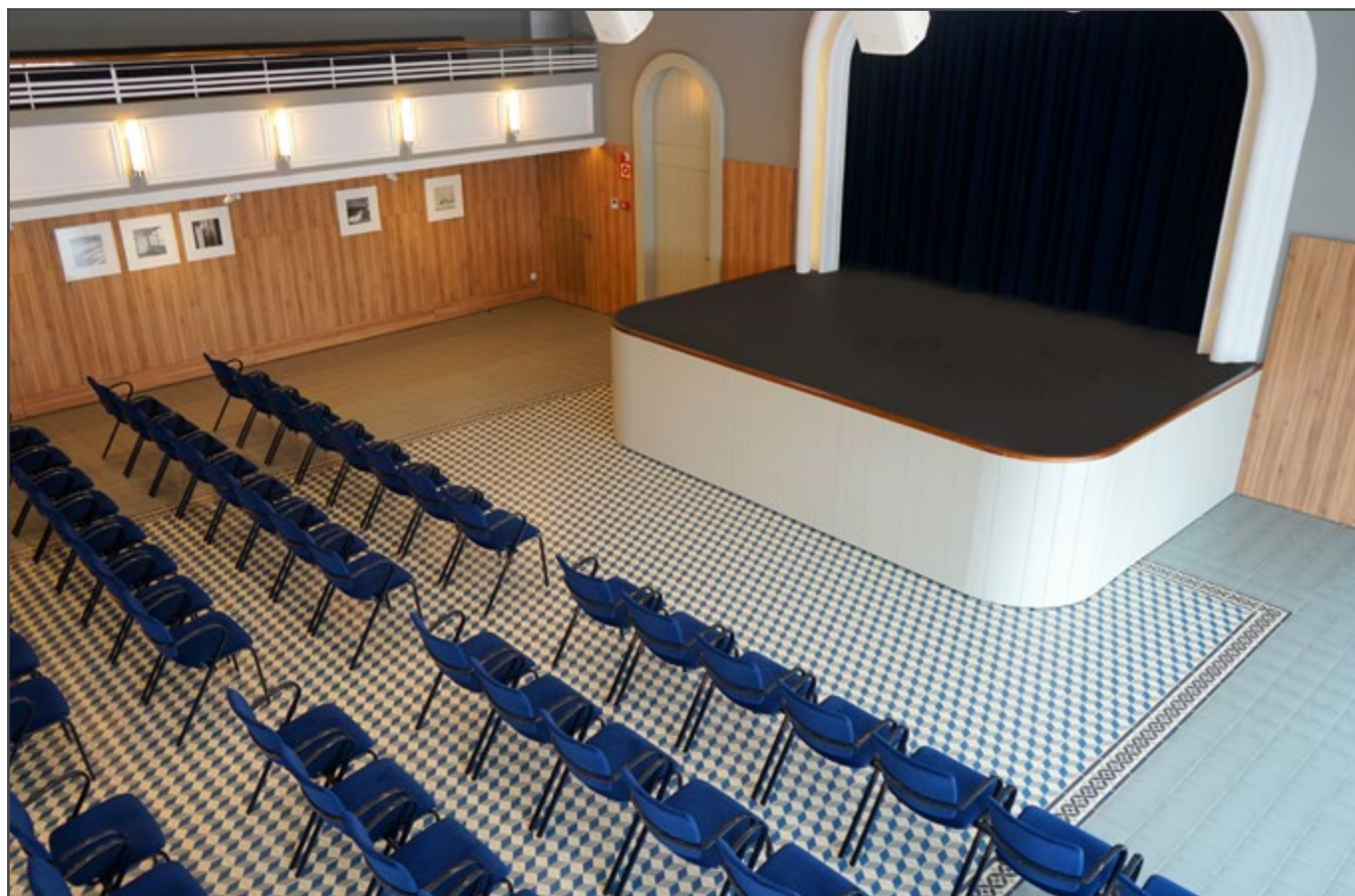
MUSEU DEL PORT DE TARRAGONA

TEATRET DEL SERRALLO

El Teatret del Serrallo, situat a la segona planta de l'edifici de l'antic Pòsit de Pescadors, és una sala polivalent destinada a acollir una àmplia tipologia d'esdeveniments de caràcter cultural, educatiu, privat i institucional, tant de la institució com del món associatiu, educatiu, cultural i empresarial del territori.

A la quarta planta estan situades les oficines de Port-Ciutat del Port de Tarragona.

TEATRET DEL SERRALLO

FAÇANA EDIFICI

OFICINES PORT-CIUTAT

ARXIU DEL PORT DE TARRAGONA

L'Arxiu del Port de Tarragona té com a missió principal custodiar i difondre el patrimoni documental portuari i donar servei a l'administració portuària i als investigadors i públic en general.

Està situat a l'antic edifici d'oficines de la Junta d'Obres del Port de Tarragona al carrer d'Anselm Clavé, número 2, cantonada amb la plaça dels Carros. Es tracta d'una construcció d'estil neoclàssic construïda l'any 1922 seguint les directrius de l'enginyer Francisco G. de Membrillera.

La rehabilitació de la façana de l'edifici (construït l'any 1923) que es va dur a terme l'any 2017, així com algunes millores en l'interior de l'edifici, com la instal·lació d'ascensor, i l'aposta per la senyalització interior i exterior formen part també de l'objectiu d'apropar-nos a la ciutadania i la pretensió que l'Arxiu del Port continuï sent un punt de referència per a les persones interessades a conèixer la història, però també l'actualitat del Port de Tarragona.

FONS DE L'ARXIU
DEL PORT AL
C/ DEL MAR

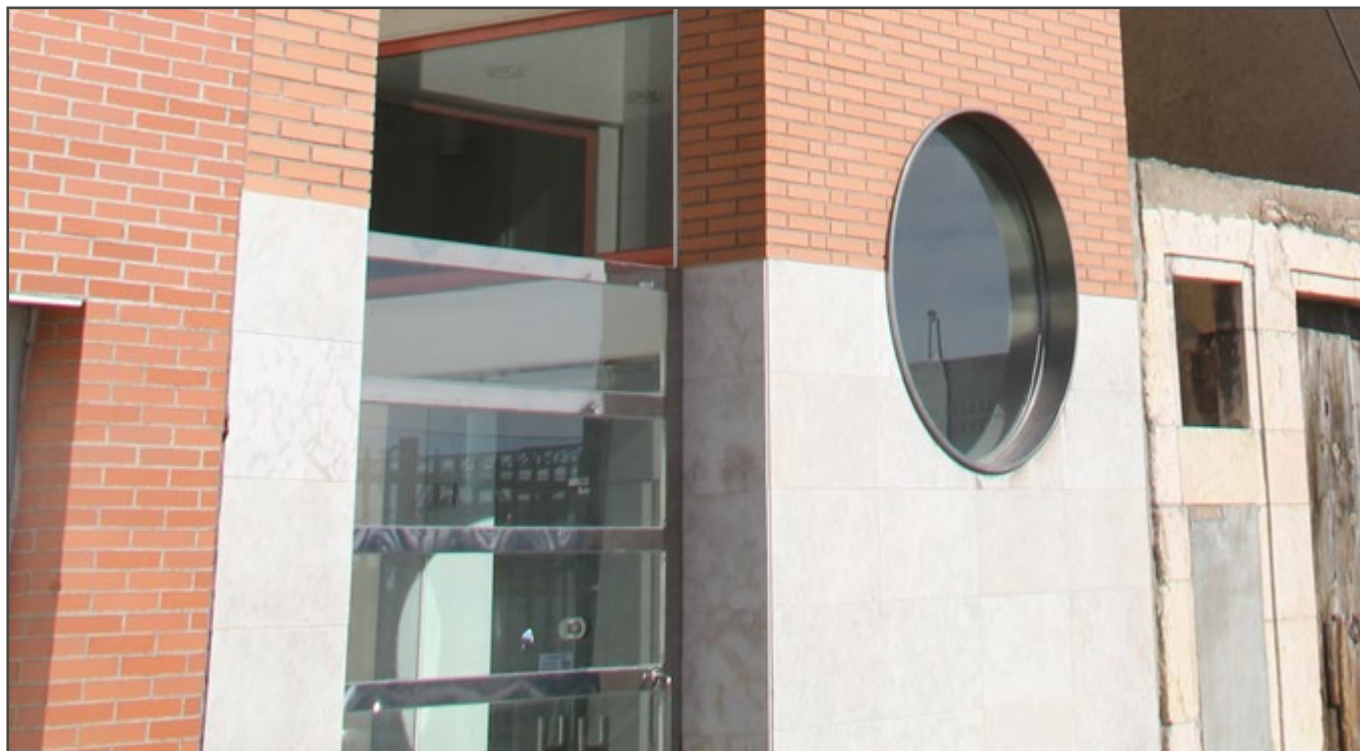
ARXIU DEL PORT
DE TARRAGONA

FONS D'ART DEL PORT DE TARRAGONA

L'objectiu del Fons d'Art del Port de Tarragona és conservar, catalogar, promocionar, augmentar i exposar les peces que el formen.

Està situat a l'edifici situat al carrer del Mar, 12. Aquest edifici està principalment utilitzat com a dipòsit del Fons de l'Arxiu del Port de Tarragona, i la planta baixa disposa d'un espai on trobem algunes de les peces del Fons d'Art.

FONS D'ART DEL PORT DE TARRAGONA AL CARRER DEL MAR

3

Exposicions i Activitats del Moll de Costa

Exposiciones y Actividades del Moll de Costa

EXPOSICIÓ: "UN COLOR PORTA L'ALTRE" DE MARTA BALANÀ **TINGLADO 1**

Del 22 de desembre de 2020 al 14 de març de 2021

La muestra de pintura que Marta Balañá ofrece en el Tinglado 1 es una reconciliación con la fuerza y el valor que todo ser humano posee en su interior.

Su mirada estética, sincera y libre es el reflejo de un despertar diario que graba en sus dedos pinceles de colores, con un único fin: desahuciar la sinrazón de la enfermedad. Es por ello que, para sentir su obra expresiva en total comunión, es necesario recordar que Marta no pudo caminar sola, pues fue atrapada hace más de 20 años por el escalofrío subyugante del párkinson. Ese injusto hecho que para muchos sería un freno, ella lo absorbió como fuente de creación artística, empoderándola para doblegar la disrupción total de esa inmerecida realidad. Así que, preparémonos no solo para ver una exposición de cuadros, sino para sentir la ilusión interior de una mujer que decidió elegir un camino que convertiría las sombras de una enfermedad en líneas trazadas de color, ilusión y vida.

Aquesta exposició va comptar amb 2580 visites.

EXPOSICIÓ: "PALAU FERRÉ. RETROSPECTIVA BIOGRÀFICA"

TINGLADO 1

Del 25 de març al 13 de juny de 2021

Maties Palau Ferré (Montblanc, 1921-2000) és un dels artistes més singulars de l'art català del segle XX. De formes cubistes, i amb un ús expressionista dels colors, va excel·lir en la pintura, l'escultura i la ceràmica.

A l'exposició "Palau Ferré. Retrospectiva biogràfica" ens endinsem en les diverses etapes de la trajectòria artística i personal del pintor dels paisatges primaverals. Format a Barcelona i París, Palau Ferré sempre va estar molt vinculat a Tarragona.

Així, aquest 2021, el TINGLADO 1 del Moll de Costa del Port de Tarragona ens ofereix l'oportunitat de redescobrir una vida apassionant plena d'art i valors, en el marc de la commemoració oficial del centenari del seu naixement, l'Any Palau Ferré.

Aquesta exposició va comptar amb 3640 visites.

EXPOSICIÓ: "QUAN L'AIGUA I EL COLOR DIBUIXEN. AQUAREL·LES." DE LALA ALOGUÍN I PALLACH - TINGLADO 1

Del 22 de juny al 25 de juliol de 2021

La Lala fa molts anys que pinta amb aquarel·les. De nina, any rere any, els reis li duïen un estoig de colors i pinzells adés amb una harmònica, adés amb un timbal, adés amb un petit xilòfon. La mare li mostrava fruites, imatges, mil i un objectes que ella anava dibuixant, acolorint; ara una poma, ara un germà, ara una nou, expressant l'entorn amb ulls d'infant. El pare li va ensenyar a endreçar l'espai, col·locant els objectes en perspectiva. Seduïda per la forma, els colors, les textures, el moviment, la seva mirada encuriosida, fascinada per les figures i pels materials que l'envoltaven, amb una mirada fiscalitzadora dels secrets detalls de la matèria, anà forjant el gest que avui aquesta exposició us presenta.

D'aquell món de la infantesa resten en la memòria totes i cada una de les seves percepcions: els petits i singulars objectes quotidians; l'elegància i simplicitat dels animals, el tracte amb els quals és més planer que no pas amb els humans; les pedres de la vella metròpoli romana, èmul de la Roma Imperial, que més tard abraçà el cristianisme; el mar infinit amb les seves aigües i la transparència del cel lluminós de Tarragona; la curiositat per terres llunyanes a l'altre cantó de l'Atlàntic tot descobrint cultures i visions foranes, creixement vertical de la ciutat que amaga avantguardes transgressores, ponts cap a terres ignotes, espai infinit per a crear i investigar. I al bell mig d'aquest l'univers, l'ésser humà com a subjecte de representació, circumstància material a mig camí entre el fer i el somniar. Darrere el record, aquell esborronament per la bellesa, la *integritas sive perfectio* de Sant Agustí que foragita el lleig, allò que no és natural, sense separar el coneixement estètic del coneixement lògic. Ment i cor, abstracció i concreció estan estretament vinculants en l'expressió artística; no pot haver-hi l'un sense l'altra. I això és el que ens regalen els objectes de les seves pintures.

L'aquarel·la juga amb la transparència dels colors, amb la textura del paper, i per tractar-se d'una tècnica que prioritza la immediatesa, recull el gest espontani de l'artista que com un fil conductor entre la percepció i l'expressió, fa aparèixer sobre el paper formes dinàmiques que s'esvaneixen. L'obra guanya en espontaneïtat puix que la primera pinzellada ha d'ésser la definitiva. L'observador endevina els objectes copsant el moviment àgil de la substància i desenvolupa en la retina allò que l'autor ha recreat. Un joc de percepcions, un diàleg amb el paper que, en última instància, ens ofereix la bellesa de les formes, esperonada per la imaginació.

Més enllà que sense l'art el món seria un error, la visió de l'artista, de qualsevol artista ens aporta una mirada que va més enllà de la nostra experiència, una mirada enriquidora que descobreix universos ocults que transcendeixen la mera realitat gràcies a la percepció de l'autor, matisada per la singular construcció d'aquest. La Lala, sense cap dubte, ens obsequia amb aquesta altra versió mitjançant la seva pinzellada; gràcies a ella advertim les altres possibilitats d'una mateixa cosa.

Aquesta exposició va comptar amb 1340 visites.

EXPOSICIÓ: "INDESTRUCTIBLES" DE XAVIER ALDEKOA I ALFONS RODRÍGUEZ

TINGLADO 1

Del 30 de juliol al 29 d'agost de 2021

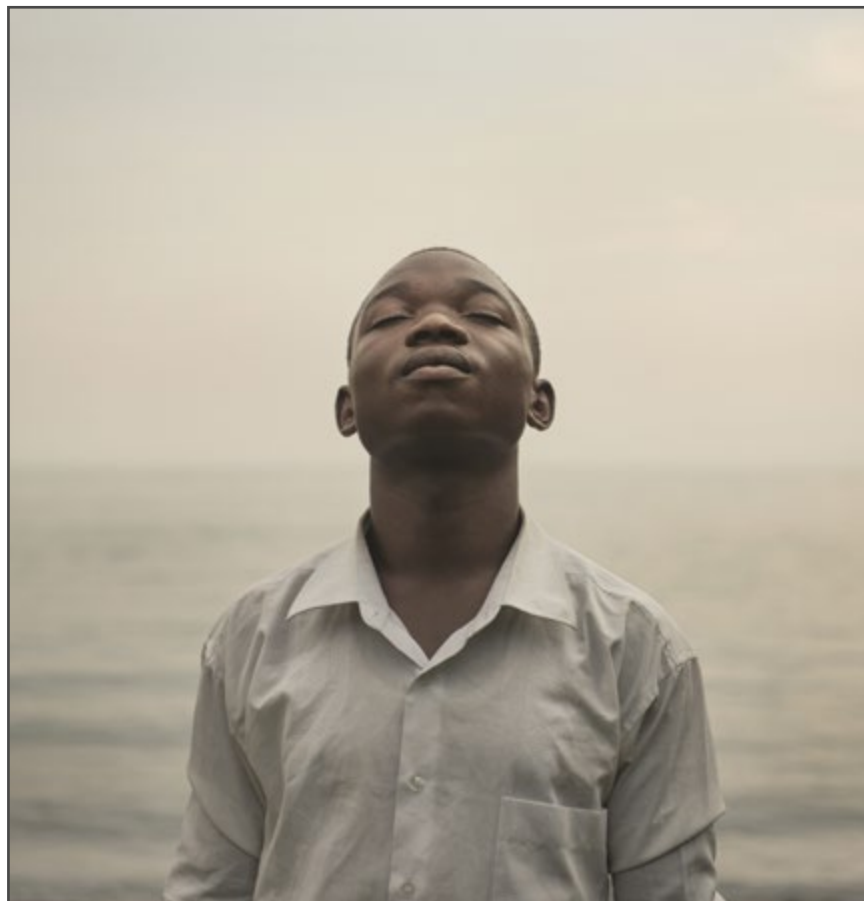
L'Àfrica és el continent del futur. En aquesta regió del planeta, on més bebès neixen del món, milers de nens es veuen exposats cada any a situacions traumàtiques i de difícil superació. La guerra, el terrorisme, la pobresa o els efectes del canvi climàtic són alguns dels problemes que afecten milions de nens africans. Com gestionen l'impacte psicològic aquestes generacions futures?

Aquesta exposició fotogràfica, que forma part del projecte transmèdia **Indestructibles**, realitzat per Xavier Aldekoa i Alfons Rodríguez, recull històries de nens i nenes que pateixen situacions traumàtiques i difícils, però que, gràcies al seu esforç, perseverança i resiliència, aconsegueixen tirar endavant.

L'objectiu del projecte, i per descomptat d'aquesta exposició, és anar més enllà de la ferida del fet traumàtic i presentar no sols els difícils escenaris que viuen aquests nens sinó també la seva capacitat de superació i fortalesa. Sempre amb un missatge realista i alhora positiu. A més, les històries es poden emmarcar en els **ODS** (Objectius de Desenvolupament Sostenible 2030).

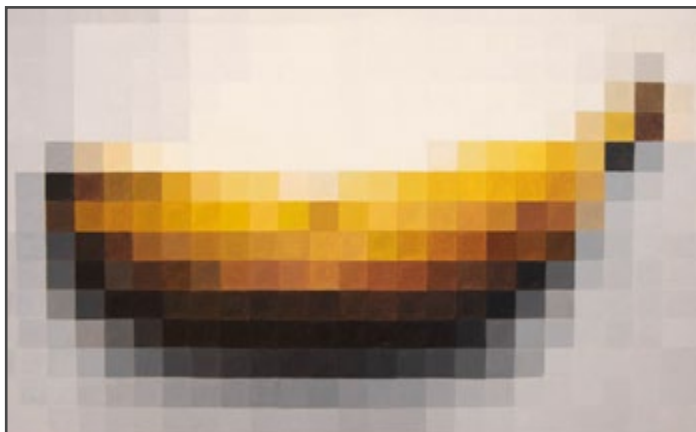
Aquesta exposició ha estat visitada ja per més de **73.000** persones malgrat les restriccions per la pandèmia, la qual cosa indica el gran interès que desperta el seu missatge en la nostra societat.

El projecte **Indestructibles** ha rebut diversos reconeixements com ser finalista en els *True Story Awards*, en els *International Fetisov Journalism Awards* o guanyador en el premi *Saliou Traoré* atorgat per Casa Àfrica i l'Agència EFE, per l'ampli reportatge publicat en *National Geographic Magazine* en diversos països.

Aquesta exposició va comptar amb 1237 visites

EXPOSICIÓ: "VI CONCURS PINTURA, DIBUIX & GRAVAT"
FUNDACIÓ PRIVADA MÚTUA CATALANA - TINGLADO 1
Del 17 de setembre al 31 d'octubre de 2021

Amb l'experiència acumulada al llarg de les primeres cinc edicions, el Concurs de Pintura, Dibuix i Gravat de la Fundació Privada Mútua Catalana obre un nou cicle amb dues novetats destacades: l'increment de la dotació del premi de pintura fins als 5.000 euros i l'estrena d'una nova categoria destinada a artistes de la demarcació de Tarragona, dotada amb 1.200 €.

Són una bona mostra de l'interès de la Fundació per assegurar la continuïtat del certamen i de dotar-lo de més i millors eines per complir el seu principal objectiu: reconèixer i difondre manifestacions artístiques de qualitat del territori i de tot el país.

Una vegada més, el suport imprescindible del Port de Tarragona fa possible aquesta convocatòria que, per segon any consecutiu, se celebra en el context de pandèmia i de crisi econòmica i social. Una situació complicada que no ha impedit comptar amb un alt índex de participació al certamen.

El concurs continua creixent en interès per l'augment de les dotacions i per l'exposició de les obres artístiques en un espai ampli, atractiu, segur i confortable com és el Tinglado 1 del Port de Tarragona. Aquesta mostra confirma el bon nivell i les inquietuds dels creadors.

Des del seu inici, el Concurs de Pintura, Dibuix i Gravat de la Fundació Mútua Catalana pretén descobrir nous talents i noves formes d'expressió artístiques. Per tirar endavant la iniciativa i per configurar el jurat hem trobat l'aliança i el suport imprescindibles de les institucions de la ciutat: Port de Tarragona, Generalitat de Catalunya, Diputació de Tarragona, Ajuntament de Tarragona i Universitat Rovira i Virgili. Gràcies a la implicació del Port en la cessió de l'espai, els preparatius, la recepció de les obres i l'organització i difusió d'aquesta mostra, us convidem a gaudir d'un ampli ventall de peces d'art que no us deixaran indiferents.

Aquesta exposició va comptar amb 1174 visites.

EXPOSICIÓ: "EL FABULÓS MÓN DEL CINEMA" DE FUNDACIÓ PRIVADA MÚTUA CATALANA

TINGLADO 1

Del 5 de novembre al 12 de desembre de 2021

Sabies que llocs com Jordània, Cuba, la Sibèria russa, Turquia, l'Oest americà, o fins i tot el regne d'una galàxia molt, molt llunyana, s'han representat al nostre territori?

Catalunya i l'estat espanyol sempre han estat al punt de mira del setè art. Aquí han protagonitzat a personatges i han deixat la seva empremta actors i actrius de primer nivell com Ava Gardner, Orson Welles, Kirk Douglas, Elizabeth Taylor, Clint Eastwood, Sophia Loren, Sean Connery, Claudia Cardinale, Arnold Schwarzenegger, Harrison Ford o Tom Hanks.

Endinsa't al fabulós món del cinema des d'una perspectiva diferent i pionera amb la mirada particular del seu autor, Jaume Palau, qui ens transporta als espais naturals d'aquelles grans pel·lícules i sagues mítiques esdevingudes des de mitjans dels anys cinquanta del segle passat fins a l'actualitat.

L'objectiu de la mostra té un doble vessant. D'una banda, retre homenatge a les grans produccions i a aquelles grans estrelles del firmament cinematogràfic que van conivir al nostre territori, i d'una altra, difondre la memòria d'aquells grans rodatges entre tots nosaltres.

La segona part de la mostra posa en valor la història del cinema i del vídeo d'una manera didàctica. En Diego Tejera presenta una selecció de projectors, filmadores, càmeres, entre molts altres dispositius, que permeten conèixer l'evolució del cinema i del vídeo.

Aquesta exposició va comptar amb 3980 visites.

EXPOSICIÓ TEMPORAL DEL MUSEU DEL PORT TINGLADO 2

De 23 setembre de 2020 a juny de 2021

Durant les obres del Refugi 2, del Moll de Costa, per acollir el nou Museu del Port de Tarragona, s'ha fet un esforç per exposar una síntesi d'una part important de l'obra del Museu al TINGLADO 2. D'aquesta manera s'ha pogut seguir gaudint dels àmbits i obres existents.

Aquesta exposició va comptar amb 9606 visites.

EXPOSICIÓ: "EXPOSICIÓ FOTOPERIODISME PREMI MAÑÉ I FLAQUER" TINGLADO 2

Del 23 de juliol al 5 de setembre de 2021

El Premi de Periodisme Mañé i Flaquer, que organitza l'Ajuntament de Torredembarra i la Delegació de Tarragona del Col·legi de Periodistes de Catalunya, amb el patrocini de Repsol, va incloure en la seva XXXIII edició (2020) la primera convocatòria del Premi de Fotoperiodisme Camp de Tarragona, impulsat per la col·laboració del Port de Tarragona. Hi van participar un total de 13 fotoperiodistes presentant a concurs de 48 fotografies. La imatge guanyadora d'aquesta primera edició va ser "Explosió" de David Oliete i les finalistes, "Soledat", d'Alba Rodríguez i "Pont", de Núria Torres.

L'exposició que us presentem al Tinglado núm. 2, produïda pel Port de Tarragona, mostra les imatges presentades, totes elles vinculades informativament al Camp de Tarragona i signades pels fotoperiodistes Ariadna Escoda, Carles Esporrín, Alícia Fàbregas, Xavi Jurio, Marc Lladó, David Oliete, Alba Rodríguez, Roger Segura, Josep Lluís Sellart, Pere Toda, Núria Torres, Àngel Ullate i Tjerk Van Der Meulen.

A través d'aquest recull d'imatges, l'espectador establirà un vincle visual amb els fets més rellevants ocorreguts a les comarques tarragonines entre l'1 de setembre de 2019 i el 31 d'agost de 2020: la riuada que va desdibuixar l'Espluga de Francolí, la terrabastada del temporal Glòria, l'eixordadora explosió a Iqoxe o la sotragada de la irrupció del coronavirus, entre d'altres.

Aquesta exposició va comptar amb 1328 visites.

EXPOSICIÓ: "ACTIVISTES PER LA VIDA - HONDURES/GUATEMALA"

GERVASIO SÁNCHEZ - TINGLADO 2

Del 16 de setembre de 2021 al 9 de gener de 2022

Amèrica Central és una de les regions més abundants en béns naturals. No obstant això, avui dia les regions més riques de la planeta semblen condemnades a viure en les societats més desiguals i violentes. Després de més de cinc segles de colonialisme, aquesta abundància s'ha convertit en una maledicció. La pressió de les inversions extractives de matèries primeres sobre els territoris i les comunitats es fa cada vegada més insostenible: més de tres milions de persones han aconseguit emigrar als Estats Units esquivant els murs i 800.000 han sol·licitat asil a Europa. Tot i ser una de les regions més perilloses per als qui defensen els drets humans i el medi ambient, avui centenars de comunitats indígenes i camperoles es planten als seus territoris davant poderosos interessos i aconsegueixen, en molts casos, protegir-los.

En aquests temps en què prenem consciència sobre l'emergència climàtica i ecològica, aquests rostres i aquestes veus ens plantegen la necessitat de qüestionar el creixement il·limitat del consum material com a base del benestar. Ens adverteixen que, esgotant els béns naturals i la biodiversitat, estem minant les bases de la nostra pròpia supervivència.

Aquesta exposició va comptar amb 3069 visites.

EXPOSICIÓ: "TARRACO" - MUSEU NACIONAL ARQUEOLÒGIC DE TARRAGONA
TINGLADO 4
Des del 16 de juny de 2018

La nina d'ivori, la Medusa, l'Antínous, l'emperador Luci Ver... aquestes i les peces més representatives del MNAT es poden veure al Tinglado 4 del Port de Tarragona.

Durant les obres d'adequació del Museu Arqueològic a la plaça del Rei, el Museu Nacional Arqueològic de Tarragona presenta una exposició de síntesi de la història de Tarraco a les instal·lacions del Tinglado 4 cedides pel Port de Tarragona.

CARROSSES DELS REIS MAGS I MAGATZEM REIAL - AJUNTAMENT DE TARRAGONA I CEMAPT - REFUGI 1

Del 22 de desembre de 2020 al 5 de gener de 2021

Dotze de les carrosses dels Reis d'Orient formàren part d'una exposició mentre s'esperava que s'obris el Magatzem Reial per ser carregades de regals.

Aquest any tan excepcional, els Reis van encarregar als seus Patges Reials venir a Tarragona uns dies abans per fer tots els preparatius per repartir la nit de Reis els regals a tots els nens de la ciutat.

Aquesta exposició va comptar amb 7250 visites.

EXPOSICIÓ "40 ANYS DEL CARNAVAL A TARRAGONA"

REFUGI 1

Del 17 al 21 de febrer de 2021

L'exposició recopila nombrosa informació objectes, vestuari i imatges de la història de la celebració d'aquests darrers 40 any dels carnavals de Tarragona.

Les persones assistents podran veure programes de mà, cartells, una mostra de 30 fotografies, els trofeus del Ninot i la Concubina, esqueles del Carnestoltes, sermons i testaments, així com material gràfic divers d'entitats col·laboradores.

Pel que fa al vestuari de les comparses, estaran exposats vestits complets, barrets o accessoris de les carrosses, així com maniquins amb el maquillatge de la disfressa, entre d'altres.

Aquesta exposició va comptar amb 2836 visites.

EXPOSICIÓ: "MOSTRA COL·LECTIVA D'ART DEL MEDITERRANI CATALÀ"
ASSOCIACIÓ REUSENCA D'ARTISTES - REFUGI 1
Del 16 d'abril al 6 de juny de 2021

Els artistes de la franja del mediterrani català tenen una relació molt especial amb el mar i el Sol. El clima mediterrani es veu reflectit en la llum de les seves obres, amb colors vius, i un profund respecte per la natura, la cultura, les seves festes i tradicions.

Amb un caràcter jovial, però alhora reivindicatiu manifesten la defensa dels valors propis d'aquest microclima cultural testimoni d'altres civilitzacions extintes que van passar per les nostres aigües i terres, civilitzacions tan antigues com l'egípcia, fenícia, hebrea, grega, cartaginesa i la romana, tot amanit amb un toc contemporani.

Dues generacions d'artistes s'han unit per aquesta petita col·lectiva amb un recull heterogeni de pintures fotografies i escultures sota el paraigua de l'art mediterrani-català.

Aquesta exposició va comptar amb 1268 visites.

EXPOSICIÓ "MOSTRA D'ART CONTEMPORANI GENERACIÓN X"

REFUGI 1

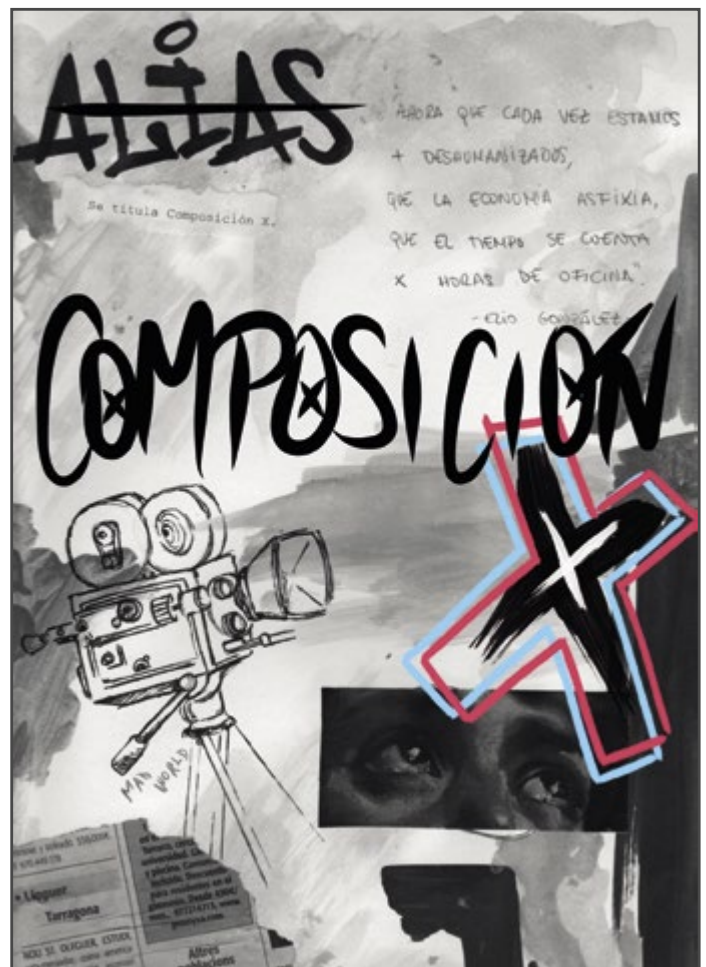
Del 12 de juny al 11 de juliol de 2021

Composició X es un trabajo de fin de grado de Comunicación Audiovisual formado tres alumnos de cuarto curso: Alicia Calero Rivero, Raquel Cerdán Porqueras y Roger García Domínguez.

El proyecto está compuesto por dos partes igual de vitales para crear la experiencia que buscamos en nuestro público: un cortometraje y una exposición de artistas plásticos locales (Tarragona y alrededores). Con el primero buscamos describir qué es ser artista y denunciar la falta de apoyo a aquellos artistas locales en crecimiento, y con el segundo, pretendemos dar un espacio para que estos puedan exponer sus obras y llegar a un público más extenso. En definitiva, el trabajo es una crítica a la carencia de ayuda, a la vez que un altavoz para dar visibilidad.

Nos gustaría hacer esta exposición en el Refugi 1 del Port de Tarragona, ya que a mayor cantidad de espacio más artistas locales podrán tener un rincón para exponer sus obras y detalles de contacto, y el R1 es muy espacioso.

El primer día de exposición nos gustaría hacer un evento especial para estrenar el cortometraje. Nos agradaría que el estreno fuera un fin de semana por intentar llegar a más espectadores, antes del 18 de junio pues es cuando empiezan las defensas de los trabajos de fin de grado. La fecha ideal para nosotros sería el 12 pero en caso de no ser posible, cualquier día de la semana antes del 18 nos basta.

Aquesta exposició va comptar amb 1890 visites.

EXPOSICIÓ: "FOTOGRAFIA LA TEVA MASCOTA" - COL·LEGI DE VETERINARIS DE TARRAGONA - REFUGI 1

Del 20 de juliol de 2020 al 13 d'agost de 2021

El Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya celebra anualment un concurs de fotografia que busca les imatges d'animals de companyia més boniques i originals de Catalunya. D'entre totes les imatges rebudes, se'n seleccionen una cinquantena per a la mostra itinerant de fotografies que es pot visitar al Port de Tarragona des del 20 de juliol i fins el 13 d'agost de 2021.

La temàtica del certamen gira al voltant dels animals de companyia i per això els protagonistes de l'exposició són gossos i gats, uns animals que fan un gran bé a la societat, ja que a més de ser uns bons companys, també ajuden a reduir l'estrès i augmenten el confort i la sensació de benestar.

Aquesta exposició va comptar amb 655 visites.

**EXPOSICIÓ "55 URNES PER LA LLIBERTAT" COMITÈ DE SOLIDARITAT CATALANA
I ASSEMBLEA TARRAGONA - REFUGI 1
Del 10 de setembre al 17 d'octubre de 2021**

L'ART COM A TRINXERA. L'ART COM A COMPROMÍS.

[...] La inusitada vida política i social viscuda a Catalunya en els darrers anys ha tingut fins ara una resposta culturalment pobra. Per què negar-ho? Els intel·lectuals i els artistes a penes han intervingut en el debat sobre la construcció o no d'un nou estat a l'Europa del segle XXI. Aquest debat s'ha deixat malauradament en mans de polítics, economistes, periodistes i tertulians incapacitats de tot ordre.

En tots aquests anys de convulsió, d'un país partit, hagués anat bé la mirada crítica de l'art, la mirada compromesa. No, no em refereixo al compromís amb l'independentisme. Subratllo el necessari compromís de la cultura amb la democràcia, amb la llibertat, en contra de la injustícia de la que parlava Brecht en un poema. El compromís que hauria de fer que l'art es posés irrenunciament en contra de la censura, de la mentida, de les presons, de la repressió violenta, de tot això que ha desplegat l'estat espanyol.

Les urnes són el símbol d'aquesta compromís, de la trinxera en favor de la democràcia: votar, un ciutadà igual a un vot, per a saber el que vol un poble. Les urnes són també, ara, la trinxera de l'art que es vol lliure.

Aquesta exposició va comptar amb 1258 visites.

EXPOSICIÓ "REFUGI DE BESTIETES" - DIABLES VORAMAR

REFUGI 1

Del 12 al 18 de setembre de 2021

Es tracta d'una mostra emmarcada dins dels esdeveniments culturals programats en les Festes de Santa Tecla, la reconeguda 'Vibrieta de Tarragona' celebra el seu quinzenès aniversari.

La Vibrieta és una de les bèsties més estimades per la canalla i, és un altre dels motius perquè l'organització i, el Port de Tarragona, han culminat amb la presentació d'aquesta exposició per tal d'apropar, aquest bestiar tan apreciat a la canalla de la ciutat durant aquests dies festius a Tarragona.

Les bestietes residiran, durant una setmana, del 12 al 18 de setembre al Refugi 1. Aquesta mostra, tan lligada a la cultura popular tarragonina, forma part d'una de les 4 exposicions que el Port de Tarragona, sota la seva marca cultural Moll de Costa, han organitzat sota el paraigua de les activitats i esdeveniments culturals programats per les Festes de Santa Tecla.

L'exposició del Refugi 1 del Moll de Costa acull els següents representants de seguicis populars:

- Vibrieta de Tarragona • El Cabrot Petit del Vendrell • Drac Petit de la Geltrú
- El Griu Petit de Tarragona • Drac Petit de Sant Roc de Tarragona • Drac Petit de Granollers
- Tarasca de Cervera • Drac Petit de Valls • La Farnaqueta de Cambrils
- Bou Petit de Tarragona • La Virgilieta de Torredembarra • Vibrieta del Vendrell
- Drac d'Olivella

Aquesta exposició va comptar amb 730 visites.

EXPOSICIÓ "30 ANYS DE LA CUCAFERA" AVV. DEL PORT DE TARRAGONA I CUCAFERA DE TARRAGONA - REFUGI 1

Del 10 de setembre al 17 d'octubre de 2021

La Cucafera forma part de la fauna fantàstica i popular que des de l'època medieval s'ha utilitzat per representar les forces del mal i de l'infern. Es tracta d'una dolça bèstia que, movent el coll i la cua perd la seva ferocitat en llançar caramels per la boca despertant l'alegria i il·lusió dels més petits.

Aprofitant el seu 30è aniversari vol rebre les felicitacions, de grans i petits, acompanyada per la seva 'criatura' la Cucafera petita.

La Cucafera és una bèstia del Seguici Popular de Tarragona que va ser recuperada per l'Associació dels Veïns del Port l'any 1991, qui l'any 2002 estrenà també la versió infantil, la 'Cucafera Petita' coneguda popularment com a la 'Cucafereta'.

Després de l'èxit de l'exposició 'Refugi de les bestietes', amb més de 700 visites en només una setmana, atraca, al Moll de Costa, una altra de les icones més representatives de les festes de la ciutat; La Cucafera.

Aquesta trobada, tan lligada a la cultura popular tarragonina, forma part d'una de les 4 exposicions que el Port de Tarragona, sota la seva marca cultural Moll de Costa, ha organitzat sota el paraigua de les activitats i esdeveniments culturals programats per les Festes de Santa Tecla.

Aquesta exposició va comptar amb 387 visites.

EXPOSICIÓ "37 CAMPIONAT ORNITOLÒGIC DE TARRAGONA"
CLUB ORNITOLÒGIC DE TARRAGONA - REFUGI 1
Del 12 al 21 de novembre de 2021

Ha tornat al Port de Tarragona el Campionat Ornitològic de Tarragona organitzat pel Club de Tarragona, aquest any ja és la 37 edició d'aquest concurs.

Aquesta exposició va comptar amb 280 visites.

EXPOSICIÓ "JORNADES DE BONSAI - BANSHUU"
ASSOCIACIÓ TARRAGONA BONSAI - REFUGI 1
Del 26 al 28 de novembre de 2021

Després de l'èxit de l'exposició al Pati de Jaume I de l'Ajuntament de Tarragona, celebrada a l'estiu, tornem amb la nova exposició tardor que es farà al Refugi número 3 del Moll de Costa del Port de Tarragona.

L'exposició juntament amb altres activitats formarà part de Les Jornades de Bonsai "Banshuu", que es celebraran del 26 al 28 de novembre.

Programa d'activitats

Divendres 26

17:00 a 19:00: Taller d'Ikebana a càrrec de la nostra sòcia Fina Espallargas

Dissabte 27

17:00 a 19:00: Taller-Demostració sobre el teix de l'Associació.

Diumenge 28

11:00 a 13:00: Tallers de Bonsai. Porta el teu arbre i les teves eines.

Aquesta exposició va comptar amb 310 visites.

EXPOSICIÓ "L'ART DE LA SOSTENIBILITAT"

REFUGI 1

Del 2 de novembre al 19 de desembre de 2021

ESPAI ERA: Emoció, Reflexió i Acció. Un projecte impulsat des de l'Institut Municipal d'Educació de Tarragona, amb Còdol Educació. Al voltant d'una gran cúpula geodèsica i a través de l'art, el moviment, el joc, l'experiència i el coneixement, descobrirem la importància de la sostenibilitat i la necessitat de sumar-nos als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Una proposta gratuïta per als centres educatius i les famílies de la ciutat de Tarragona, i amb tres activitats segons el nivell educatiu*:

- "Som terra" (per El-CM)
- "La vida en joc" (per a CS-ESO)
- "L'art de la sostenibilitat en família"

Relats, reptes, dinàmiques sensorials i artístiques, que ens permetran experimentar i meravellar-nos per la riquesa de la biodiversitat de la natura i sentir-nos-en part. Petits i grans reflexionarem conjuntament per encaminar-nos cap a un món més sostenible!

Aquesta exposició va comptar amb 2500 visites.

DIVERSES ACTIVITATS PORT-CIUTAT

MAGATZEM REIAL AL REFUGI 1

ESTAND SANT JORDI DAVANT EL
TINGLADO 1

MUNTATGE EXPOSICIÓ PALAU FERRÉ
TINGLADO 1

INAUGURACIÓ EXPOSICIÓ ACTIVISTES
PER LA VIDA DE GERVASIO SÁNCHEZ
TINGLADO 2

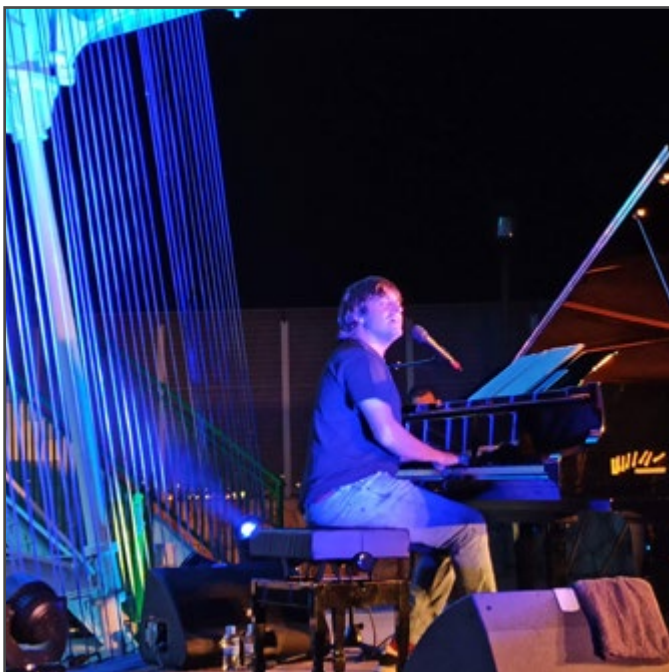
DIVERSES ACTIVITATS PORT-CIUTAT

COL·LOCACIÓ LLETRES 'EL SERRALLO'

OBRES AL MUSEU DEL PORT

CONCERT DE MANU GUIX
FAR DE LA BANYA

HAVANERES A LA PÈRGOLA DEL
SERRALLO

DIVERSES ACTIVITATS PORT-CIUTAT

TRIATLÓ CLUB TARRACO

VIII NIT LITERÀRIA AL FAR DE LA BANYA

JORNADA CASTELLERA
XIQUETS DEL SERRALLO

MARATÓ TV3
TINGLADO 1

4 Fons d'Art del Port de Tarragona

Fondo de Arte del Port de Tarragona

FONS D'ART DEL
PORT DE TARRAGONA

El mes de juny de l'any 1986 va ser quan es va obrir el Moll de Costa a la ciutat de Tarragona. Per fer-ho possible, es van haver de rehabilitar els antics tinglados d'aquest moll i es van destinar, principalment, a activitats culturals, socials i d'esbarjo. També es van fer obres d'urbanització del Moll de Costa i, amb els anys, s'hi va anar afegint també els magatzems que anomenem refugis.

A partir de l'any 1988, al Tinglado 2 del Moll de Costa, es van iniciar una sèrie d'exposicions amb una línia molt clara i trencadora, que ha fet que el Port de Tarragona i la nostra ciutat fossin, per aquest motiu, coneguts i reconeguts arreu. Els treballs que s'hi han mostrat han estat sempre referents de l'art contemporani amb marcades línies conceptuals. De fet, va ser amb la primera exposició col·lectiva, "Culminació d'un entorn", quan el Fons d'Art del Port de Tarragona va començar a caminar, amb la donació de la peça La distància més curta de l'artista Perejaume.

Aquests darrers anys, el Port de Tarragona, mitjançant el Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT), ha anat gestionant aquests espais, dotant-los d'una intensa activitat cultural i social que ha merescut el reconeixement del públic i de la crítica.

Durant aquests anys, molts artistes han fet donació d'obres i treballs que, dia a dia, engrandeixen aquest fons, i actualment el fons està integrat per una vuitantena de peces. Cal subratllar que s'hi troben representades diverses disciplines: escultura, fotografia, gravat, etc., però sobretot en destaca la pintura. Diversos són també els estils que la conformen, tant figuratius com els que podem considerar dins l'abstracció lírica o geomètrica.

La intenció del Port de Tarragona sempre ha estat fer pedagogia i apropar la cultura i l'art al públic.

Al llarg d'aquest exercici s'ha continuat treballant en la catalogació, classificació i conservació de totes les peces que formen part del Fons.

Relació de les obres que els artistes han cedit enguany per al Fons d'Art del Port de Tarragona:

Sense títol
Marta Balañá
Mixta sobre tela

FEM VISIBLE EL FONS D'ART DEL PORT

Per tal de fer visible el nostre Fons d'Art, podem gaudir de l'espai expositiu situat al vestíbul de l'edifici del Port de Tarragona (passeig de l'Escullera, s/n) i que es pot visitar en horaris d'oficina.

Trimestralment es van canviant les obres exposades amb la finalitat de donar a conèixer a poc a poc la nostra col·lecció. Enguany, donat a la pandèmia de la COVID-19 només hem exposat una peça durant tot l'exercici.

Temporada hivern, primavera, estiu i tardor de 2021
Carme Porta

El mes de junio del año 1986 fue cuando se abrió el Moll de Costa a la ciudad de Tarragona. Para que fuera posible se tuvieron que rehabilitar los antiguos tinglados de este muelle, destinándolos principalmente a actividades culturales, sociales y de recreo. También se hicieron obras de urbanización del Moll de Costa y con los años se fueron añadiendo también los almacenes que denominamos refugios.

A partir del año 1988, en el Tinglado 2 del Moll de Costa, se iniciaron una serie de exposiciones con una línea muy clara y rompedora, que han hecho que el Port de Tarragona y nuestra ciudad fueran, por este motivo, conocidos y reconocidos en todo el mundo. Los trabajos que se han mostrado han sido siempre referentes del arte contemporáneo con marcadas líneas conceptuales. De hecho, fue con la primera exposición colectiva, "Culminació d'un entorn", cuando el Fondo de Arte del Port de Tarragona comenzó a caminar, con la donación de la pieza La distància més curta del artista Perejaume.

Durante estos últimos años, el Port de Tarragona, mediante el Centro de Estudios Marítimos i de Actividades del Port de Tarragona (CEMAPT), ha ido gestionando estos espacios dotándolos de una intensa actividad cultural y social, mereciendo el reconocimiento del público y de la crítica.

Durante estos años, dependiendo siempre del tipo de muestra, muchos artistas han hecho donación de obras y trabajos que día a día engrandecen este fondo y que actualmente está integrado por unas ochenta piezas. Se ha de subrayar que entre ellas se encuentran representadas diversas disciplinas: escultura, fotografía, grabado, etc., pero sobre todo destaca la pintura. Los estilos que la conforman son diversos, tanto figurativos como los que podemos considerar dentro de la abstracción lírica o geométrica.

La intención del Port de Tarragona siempre ha sido hacer pedagogía y acercar la cultura y el arte al público.

En el transcurso del presente ejercicio se ha continuado trabajando en la catalogación, clasificación y conservación de todas las piezas que forman parte del Fondo.

HAGAMOS VISIBLE EL FONDO DE ARTE

Para hacer visible nuestro Fondo de Arte, contamos con el espacio expositivo situado en el vestíbulo del edificio del Port de Tarragona (passeig de l'escullera, s/n) y que se puede visitar en horario de oficina.

Trimestralmente se van cambiando las obras expuestas con la finalidad de dar a conocer poco a poco nuestra colección. Este año, debido a la pandemia del COVID-19 solo hemos expuesto una obra durante todo el ejercicio.

5 Museu del Port de Tarragona

Museo del Port de Tarragona

MUSEU DEL PORT
TARRAGONA

Indubtablement, l'any 2021 suposa una fita important en la història del Museu del Port de Tarragona perquè ha estat l'any de la seva reobertura després d'un projecte de renovació integral de l'edifici i del disseny d'una nova museografia integrada amb l'arquitectura de l'espai portuari destinat a Museu des del maig de 2020. També ha estat un any històric perquè el Museu ha comptat amb dues seus diferents al llarg dels 365 dies: el Tinglado2 que va ser seu provisional per a les obres de remodelació de la seu principal fins al 6 de juny i el propi edifici del Museu que va reobrir les portes, a partir del 17 de juliol amb presència del president del Port de Tarragona, Josep Ma Cruset, acompanyat de l'alcalde de la ciutat, Pau Ricomà i de la Molt Honorable Presidenta del Parlament de Catalunya Laura Borràs. Va ser un acte de petit format, ateses les condicions sanitàries del moment, i conduït per la Directora de Port Ciutat, Montserrat Adán on van estar representades les diferents autoritats així com col·laboradors i donants de les col·leccions al Museu.

El projecte de renovació integral ha anat a càrrec del Despatx Milà, Arquitectura i Urbanisme de Tarragona pel que fa a l'edifici com a infraestructura. L'estudi de Cristià Blasi ha dissenyat la museografia mentre que Expomón a executat el projecte museogràfic juntament amb Wasabi Produccions que ha portat a terme la part d'imatge gràfica i audiovisual.

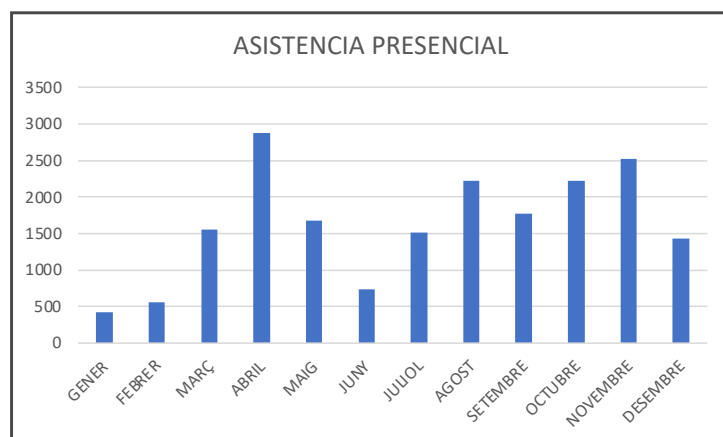
Malgrat les limitacions produïdes pel segon any consecutiu de la pandèmia

COVID19, el Museu ha continuat realitzant un programa d'activitats, més reduït, però amb la mateixa finalitat de sempre: difondre el patrimoni marítim i portuari de la nostra costa. Els aforaments limitats s'han transformats, quan la situació ho requeria, en alternatives digitals, combinades amb les presencials, per assolir un abast el més ampli possible.

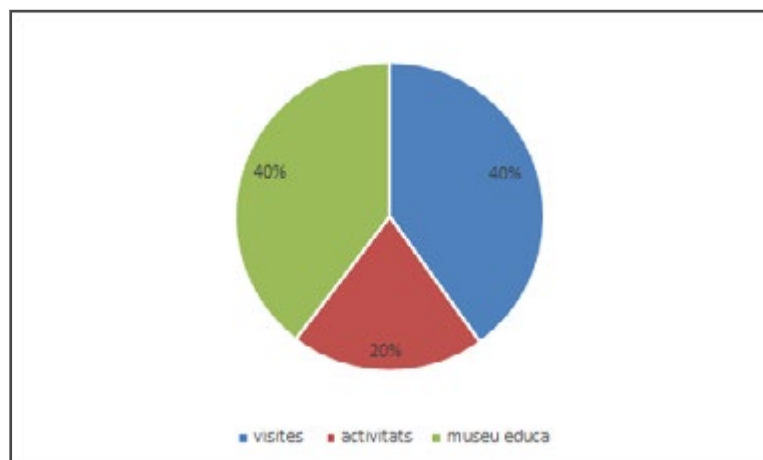
Fins el 6 de juny la mostra temporal, ubicada al Tinglado 2 del Moll de Costa, la qual vam obrir al públic l'11 de setembre de 2020, va acollir als usuaris, tant en visites individuals com en activitats programades, fins al moment que s'iniciaren les tasques de trasllat de les

col·leccions al renovat espai expositiu i seu del Museu del Port.

L'assistència presencial d'aquest any en els dos espais expositius ha estat de **19.496 visitants** essent de **548 els usuaris virtuals** a les nostres activitats, la qual cosa ha suposat la xifra total de **20.044 participants a les programacions i espais del Museu del Port de Tarragona.**

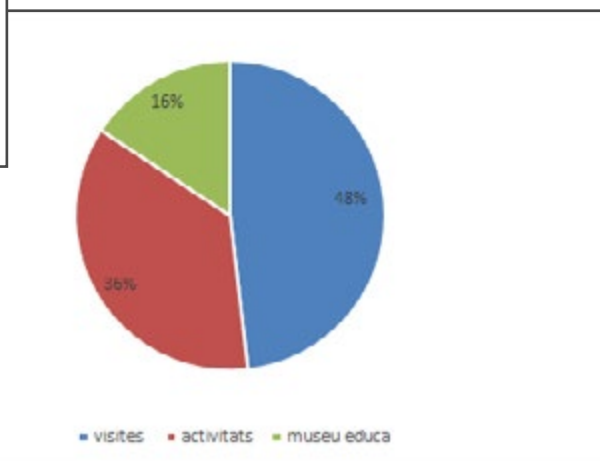
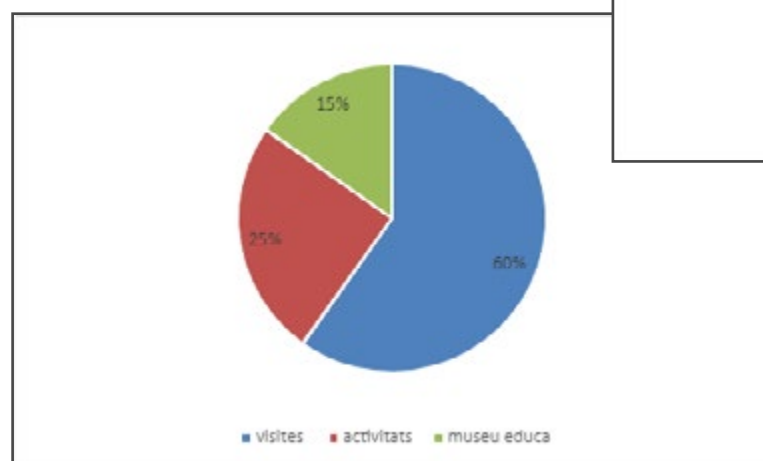

En un any en què les activitats per públic general i escolars s'han vist supeditades als aforaments i als canvis de protocols periòdics, les visites individuals als espais expositius han augmentat. Per primera vegada, l'assistència de públic individual assoleix els 11.667 assistents.

Any 2019

Any 2020

Any 2021

La reforma arquitectònica integral de l'espai del Museu del Port es va dur a terme de la mà del Despatx Milà Arquitectura i Urbanisme de Tarragona sota la Direcció d'Infraestructures del Port de Tarragona. La intervenció als 2.600m2 construïts ens ha permès incrementar els espais expositius a la vegada que hem incorporat la sala de reserva i diversos espais polivalents per a activitats pedagògiques, xerrades, formació, congressos.... Un punt

important ha estat la instal·lació de la maquinària per a la climatització a més de nous aïllaments i substitució de la coberta, incorporant a la mateixa una central amb plaques fotovoltaïques de producció d'energia elèctrica creant un edifici més sostenible i que alimenta part del Moll de Costa dedicat a l'activitat cultural i edificis administratiu i institucional del Port de Tarragona.

La nova museïtzació ha estat creada per l'equip d'Ignasi Cristià i Iago Blasi, els quals han creat un discurs museogràfic compta amb àmbits temàtics com:

-Entre el mar i la terra on s'explica el per què dels ports incorporant un audiovisual projectat en una gran pantalla vertical que il·lustra la importància d'aquests indrets com a nexes entre la mar i la terra i la història del Port de Tarragona.

-Fer-se a la mar, amb els models d'embarcacions al llarg de la història i la evolució de les tècniques de navegació. Un simulador de navegació permet que el públic experimenti la sensació de pilotar un veler que ens deixa escollir entre tres rutes que salpen dels ports de Tunis, Nàpols i Hòstia destí el Port de Tarragona.

-Treballar al port, mostra els oficis més representatius del món de la mar i altres relacionats directa o indirectament amb el Port els quals han estat fonamentals pel funcionament del port comercial, pesquer o esportiu. Objectes cedits per donants vinculats amb aquestes tasques i professions que actualment donen feina a més de 3.000 persones, ens acompanyen en aquest recorregut. També s'ha incorporat una experiència immersiva que ens permet gaudir de la sensació d'anar a pescar en una barca d'arrastró en un dia de feina, des de la sortida de matinada a la tornada amb les xarxes plenes, gràcies a una sala amb projecció de 360 graus.

La química també està estretament lligada al Port de Tarragona i gaudeix d'un espai on s'explica la seva importància i estreta relació, incorporant també un interactiu que permet descobrir el procés d'elaboració de diversos objectes quotidians que provenen de productes químics que són transportats al nostre Port.

-Gaudir del Port, l'esport i la cultura estan estretament lligats al Port. El Reial Club Nàutic ha estat un dels motors d'aquesta vessant, impulsada per aquesta institució a començaments del segle XX fins a la actualitat essent a partir de l'any 1987, la cultura i l'activitat ciutadana una nova manera de gaudir del Port sota la marca Moll de Costa.

-Port i territori dedicat a parlar sobre la influència del port al llarg dels anys i com ha anat canviant i influint en el territori. Un audiovisual ens mostra la transformació del port i del seu territori d'influència, des del segle XVII fins a l'actualitat. La sostenibilitat també està destacada ja que aquest creixement va lligat amb un model que respecta el medi ambient.

-Arqueologia subaquàtica. Aquesta disciplina és indispensable per explicar-nos la influència i relació de l'home amb la mar. La descoberta, l'any 2012 durant els treballs de construcció del pas soterrat per a vianants a la Plaça dels Carros, de dos derelictes ens permeten conèixer com era i quines embarcacions s'empraven al Port del passat. Aquestes troballes s'exposaran aviat al Museu en la mateixa posició en la qual van trobar-se, l'una al damunt de l'altra.

Tres illes de coneixement, repartides al llarg del recorregut, ens expliquen tres moments històrics vinculats al nostre Port:

-Miquel Ballester, tarragoní i company de Cristòfol Colom en els seus viatges a Amèrica i introductor del cultiu de la canya de sucre a les terres d'ultramar. La reproducció d'una tercera part de la popa d'una galera presideix aquest espai.

-La guerra del Francès i el setge de Tarragona, on les milícies urbanes reben homenatge.

-La Guerra Civil a Tarragona i les conseqüències al nostre port.

Vam obrir les portes el dissabte 17 de juliol en un acte institucional que amb 150 assistents ubicats a l'exterior. Els convidats formaven part dels donants, col·laboradors del Museu i persones vinculades amb l'entorn portuari, ja que la pandèmia no ens va permetre ampliar l'aforament. L'acte va estar presidit per la presidenta del Parlament de Catalunya, Laura Borràs, i el president del Port de Tarragona, Josep M Cruset.

La cerimònia, conduïda per la directora de Port i Ciutat, Montse Adan, va comptar amb la participació de l'alcalde de Tarragona, Pau Ricomà; el secretari general de la Vicepresidència i Departament de Polítiques Digitals i Territori de la Generalitat de Catalunya, Ricard Font; la delegada del Govern de la Generalitat de Catalunya a Tarragona, Teresa Pallarès, i, el subdelegat del Govern a Tarragona, Joan Sabaté, entre d'altres. També hi van assistir el director del Port de Tarragona, Ramón Ignacio García, el director d'Infraestructures i Conservació del Port i responsable de les obres del Museu, Carles Segura així com la responsable del Museu, Mercè Toldrà.

La cloenda de l'acte va estar participada pels elements festius del Serrallo i del Barri del Port, amb la ballada dels gegants i l'encesa d'una tronada per part de la Colla de Diables Voramar i Víbria de Tarragona, donant així un tancament lúdic i participatiu a tots els assistents.

Pel que fa al programa d'activitats, vam començar l'any amb **Redrescobreix el Museu**, visita guiada a l'espai expositiu del Tinglado2 per tal de donar a conèixer aquesta nova ubicació del Museu. Aquestes visites es van dur a terme a partir del mes de març, quan les mesures sanitàries ens van permetre acollir grups amb aforaments molt limitats per retrobar-se amb una selecció d'objectes de les col·leccions del Museu que ens explicaven la història del Port de Tarragona des de l'arribada dels romans fins l'actualitat, els oficis

portuaris, el món de la pesca des del Serrallo i l'esport amb el Reial Club Nàutic. El 15 de maig, al vespre, aquestes visites també van formar part de la **Nit dels Museus**. Aquest antic magatzem portuari també va ser l'escenari idoni per

l'activitat teatralitzada **Treballant al moll**, on Baldomero Mallol, un antic treballador del Port, ens explicava com eren les estibes a la primera meitat del S XX.

La utilització de l'streaming ens ha permès arribar al públic, d'una altra manera, malgrat la situació que vivíem. Per aquest motiu, el 22 de març, en commemoració del Dia Mundial de l'Aigua, vam realitzar la conferència **Propostes de sostenibilitat front la degradació del litoral tarragoní** a càrrec del Dr. Jaume Folch, biòleg de l'equip científic del centre de recerca Tecnatox de la URV i director del projecte. Projecte que mitjançant la creació de biòtops, estructures artificials fetes amb materials naturals que s'instal·laren al fons marí, amb la finalitat d'afavorir la reproducció i proliferació d'organismes marins. L'esmentada xerrada la van seguir una quarantena de persones i posteriorment fou penjada al canal de youtube del Museu on una seixanta d'usuaris més la van visionar amb posterioritat arribant així al centenar de persones aquesta xerrada virtual.

Amb motiu de la Setmana Santa el Museu va organitzar l'estada del pailebot Santa Eulàlia al Moll de Costa. Del 30 de març al 4 d'abril van visitar l'embarcació centenària, extensió al mar del Museu Marítim de Barcelona, 2.087 persones. Per organitzar aquesta activitat, en la qual també hi col·laborava Port Tarraco, amb seguretat i respectant l'aforament limitat, es van oferir entrades gratuïtes amb hores i dies determinats, evitant així la concentració de públic, malgrat ser una visita exterior, doncs, el vaixell només

es podia accedir a la coberta quedant bodega i camarots fora de la visita.

Les rutes també han estat una bona opció per al nostre programa, ja que l'exterior ens permetia mantenir totes les mesures pertinents. **Del Museu al Serrallo** ens portava pels carrers del barri dels pescadors, descobrint la seva història i la seva gent, l'urbanisme i la pesca, acabant amb un viatge amb barca dins les instal·lacions portuàries, realitzant aquesta proposta també el **Dia**

Internacional dels Museus, 18 de maig.

Aquest any **Tarraco Viva** ha tornat al seu format presencial, d'aquesta manera hem seguit col·laborant amb el Festival Romà de Tarragona un cop més. El comerciant de Tàrraco **Tiberius Claudius Amiantus** ens va explicar de primera mà, al MNAT i al Museu, com era el comerç del vi en època romana i quines característiques i

perills tenia la navegació pel Mare Nostrum.

La ruta arqueològica per la part baixa de la ciutat **El port romà de Tarraco**, amb Patricia Terrado, ens va descobrir diferents indrets on s'evidencien vestigis del port romà i la seva activitat i on s'ubicava aquest dins l'entramat dels carrers actuals, així com els edificis vinculats a l'activitat portuària.

La Nit Literària al Far de la Banya, en col·laboració amb la Biblioteca Pública de Tarragona, va aplegar més d'un centenar

d'assistents al voltant d'aquest emblemàtic edifici ubicat al dic de Llevant el divendres, 9 de juny. Aquesta vuitena edició, amb el títol "A bord, vaixells i navegació" va compartir experiències a alta mar a través d'una selecció de textos acompanyats de música en directe amb Guillermo Plazas i Aina Filella. Les lectures van anar a càrrec de Gertri Adserà, de la emblemàtica llibreria tarragonina; Magí Sunyer, escriptor; Rosa Ma Codines, presidenta Òmnium Cultural del Tarragonès; Núria Obiols, directora d'operacions portuàries del Port de Tarragona i Josep Maria Cruset i Domènech, president Port Tarragona acompanyat d'un dels seus fills en la lectura de Moby Dick.

Vam tancar el mes celebrant el Dia Mundial dels Oceans amb la sortida de natura **Taurons i altres animals marins. 2 milions d'anys ens separen**, amb la qual Ferran Aguilar, guia de natura i Alèx Oro, expert en paleontologia van guiar a la trentena d'assistents pel litoral tarragoní on trobarem restes d'aquesta fauna marina.

Amb la inauguració de la reforma integral i nova museografia vam iniciar un seguit de visites guiades amb el títol **Coneix el Nou Museu del** general com per les entitats i associacions. Més de

Port de Tarragona, tant per públic 1.000 persones, pertanyents al públic general o a col·lectius com les Associacions de Veïns del barri del Port, Veïns o Restauradors del Serrallo, Associació d'Antropologia (ITA), La Muralla, Fundació Onada, Centre Català de Solidaritat o l'Esbart Santa Tecla han gaudit del

nou Museu del Port de Tarragona, des de la seva apertura fins tancar el any, constituint una proposta quasi bé fixa de tots els caps de setmana per al públic en general.

La inclusivitat també ha estat sempre un dels nostres objectius, això doncs al setembre per les festes locals vam participar amb la proposta **Santa Tecla per Tothom**, obrint les nostres portes a col·lectius amb discapacitat demostrant que la cultura no té barreres perquè l'objectiu d'aquesta festa és visualitzar la discapacitat i facilitar la participació dels diferents col·lectius de la ciutat en la Festa Major. Festa a la qual també vam participar amb la programació, un any més, de l'activitat **Tiberius comerciant pel Mare Nostrum** amb la col·laboració del Museu Nacional Arqueològic de Tarragona fent que el públic gaudís dels dos espais museístics de la mà del personatge que dona vida al comerciant de vi de Tarraco.

Al mes d'octubre vam reprendre el nostre programa de col·laboracions i activitats respectant estrictament els aforaments i les mesures. L'edició del **Misteri als Museus**, aquest any en format presencial, convidava a descobrir la desaparició de la col·leccionista russa Irina Musayeva, suposadament segrestada en un centre museístic de la ciutat... Aquest enigma

va aplegar a més de 180 participants, dividits en diferents equips, per resoldre les pistes repartides als equipaments del Museu Nacional Arqueològic, Museu d'Art Modern, Museu d'Història, CaixaForum i Museu del Port.

Com a fet extraordinari, el diumenge, 17 d'octubre mes el Museu va acollir, en directe, el programa **Via Lliure** de RAC1, conduït pel periodista Xavi Bundó. La retransmissió es va iniciar a les 7 h del matí, essent a partir de les 10.30 h obert al públic que s'apropés a les nostres instal·lacions per veure

com es realitzava un programa radiofònic en directe, apropant-se al llarg del matí més de 150 persones a més dels entrevistats vinculats al Barri del Serrallo, a la ciutat, al Museu i al Port de Tarragona amb el seu president al capdavant.

Les **Jornades Europees de Patrimoni** celebraven aquest any 30 anys de descobertes del patrimoni cultural català, nosaltres ens vam afegir a aquesta celebració amb **Vivint el Port, maridatge d'històries portuàries**, vinculades al comerç, l'esport, les embarcacions, la pesca... acompanyades d'una cata de diferents vins de la terra, tot fent un recorregut pel nou Museu. Juntament a aquesta proposta també van realitzar visites comentades i jornades de portes obertes, amb més de tres-cents assistents.

La natura també ha estat protagonista, començant al juny com ja hem comentat amb Dia Mundial dels Oceans i al mes d'octubre amb la ruta de natura **Petxines i animalons marins**, amb el propi Ferran Aguilar, donant-nos a conèixer la biodiversitat de les platges

on un gest tan familiar com recollir petxines, ens va ajudar a reconèixer i classificar les diferents espècies a més de la seva biologia i curiositats.

Aquest mes també vam iniciar una col·laboració amb Tarragona Impulsa, Mercats de Tarragona i la Confraria de Pescadors en la campanya de promoció **Peix de Tarragona, tot un gust** amb l'objectiu de contribuir a l'augment del consum de peix de proximitat

entre la ciutadania, donar suport al sector pesquer i posar en relleu el patrimoni immaterial gastronòmic de Tarragona. Va coincidir amb la **11a edició del Cicle La Mar, bressol de contes. Contes des del bressol**, realitzat conjuntament amb la **Biblioteca Pública de Tarragona**. Activitats

programades al llarg d'octubre i novembre, orientades al públic familiar amb un total de 268 assistents els quals van apropar-se al món de la pesca amb els contacontes d'Imma Pujol, **Joan el Seitonet**, part de la col·lecció **Petit Museu**, i **Vicenta la Peixatera**, proper relat que passarà a formar part d'aquest recull que vol fomentar la difusió i conservació del patrimoni immaterial del Serrallo així com de la lectura. L'activitat **Ho pesques?** va permetre a les famílies a descobrir els tipus de pesca practicats a Tarragona i experimentar com és un dia de feina dins una barca d'arrastros a la nostra sala immersiva, mentre que amb **Pesca la història!** van gaudir d'una ginkana a la recerca dels objectes del Museu vinculats a aquest sector i conèixer millor la gent de la mar. Els més petits de la casa van gaudir de l'espectacle **En Bum i el tresor del pirata** amb la Companyia Homenots i **Peix Peixet**, espectacle de titelles de la Cia l'Invisible.

La **Ruta literària del Serrallo**,

també amb col·laboració de la Biblioteca Pública, va reprendre la seva realització amb un canvi respecte a la seva estructura inicial,

traslladant-se a la golondrina i realitzant un viatge per les instal·lacions del Port, llegint al llarg d'aquest textos que posaven en valor el patrimoni vinculat amb la mar.

El mes de novembre també va acollir la **26a Setmana de la Ciència**. Dins la nostra línia de conscienciació a preservar el medi ambient, programarem el taller familiar de reciclatge **Un mar de peixos: El menja-brossa!** on donàvem una segona vida a materials que tots tenim a casa creant un peix per fomentar el reciclatge i la sostenibilitat. Ferran Aguilar ens realitzà

la tercera ruta de natura amb el nom **Animals resistents** amb la qual vam conèixer la fauna litoral que viu en condicions extremes, invertebrats, amfibis, ocells... mentre passejàvem per la costa tarragonina de la Savinosa.

La música també esdevingué protagonista al nou Museu del Port amb l'entusiasme i professionalitat de Pere Nolasca Turu al violí i amb Julien Channal a la guitarra amb un concert on la mar Mediterrània era com a eix vertebrador, música de l'Europa central passant pels

Balcans i l'Orient Pròxim del que van gaudir una setantena de persones en una vetllada emotiva guiada pel talent musical.

Al desembre, vam tancar l'any amb un enduriment de les restriccions a causa de la forta incidència de la sisena onada de COVID 19, amb la qual cosa el programa d'activitats nadalenques previst i realitzat pel Museu del Port es va ajornar esperant una millora dels índex, mantenint només programades les visites guiades amb aforament molt reduït i les mesures sanitàries pertinents.

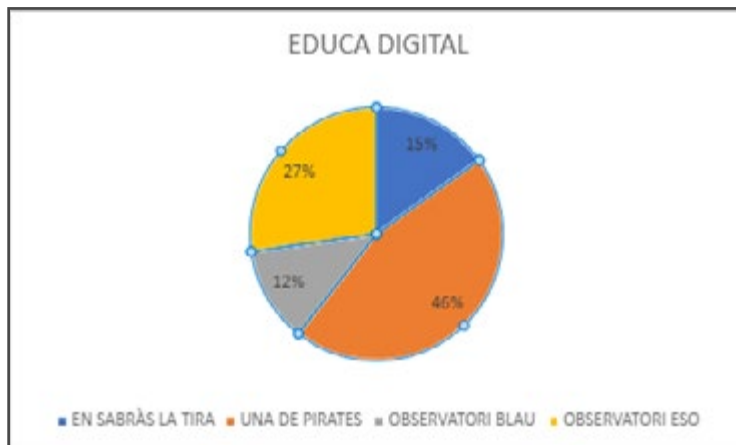
La situació que va començar al 2019 amb les escoles, supeditades als grups bombolla i la decisió de molts centres d'ajornar temporalment les sortides ha afectat a les activitats didàctiques. Vam començar l'any següent amb les propostes del nostre programa **Educa Digital**, per facilitar que els escolars treballassin els temes de port i pesca a les aules sense necessitat de desplaçar-se: En sabràs la Tira, adreçada a Educació Infantil, Una de Pirates per Cicles Inicial i Mitjà d'Educació Primària, Observatori Blau per Cicle Superior de Primària i Observatori ESO per Secundària. 508 nens i nenes van realitzar aquestes propostes, apreciament una considerable demanda de l'activitat de primer i segon cicle de primària respecte les altres.

A partir del mes de març la presencialitat es va imposar, encara que els grups bombolla marcaven molt la distribució d'espai i temps. L'Aula d'activitats, ubicada al Espai d'entitats del Moll de Costa i l'exposició del Tinglado2 van rebre aquests escolars i casals que van realitzar les nostres activitats adaptades a les circumstàncies fins el mes de juliol, començant a gaudir de les instal·lacions del Museu a partir del mes d'octubre, malgrat que la nova aula didàctica no estava finalitzada, tancant l'any amb 2.973 escolars.

A causa d'aquestes limitacions l'activitat més demandada ha estat **Coneguem el Port**,

ja que ens permetia una aproximació al Port i la seva activitat diària en un temps reduït i adaptat a tots els nivells educatius. En **Sabràs la Tira**, proposta més complerta i de més durada, ha estat molt demandada per les escoles de fora Tarragona amb més disponibilitat d'horaris, igualment que **Una de Pirates**, opció lúdica per les excursions, sobretot a final de curs. **L'Observatori Blau**, proposta

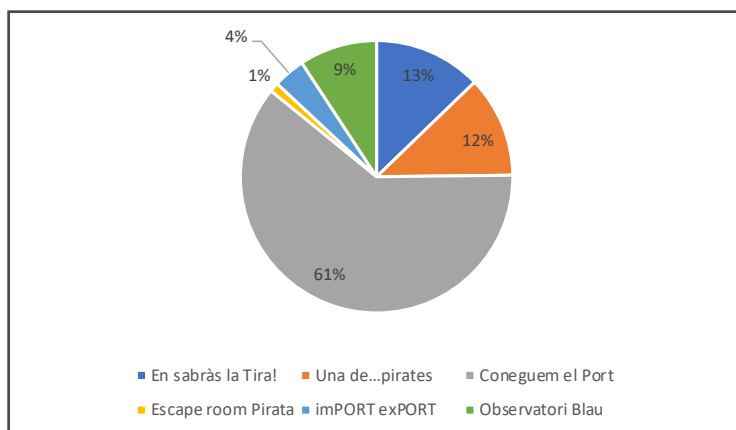
que sempre ha gaudit de molt bona acollida, no s'ha pogut realitzar fins el mes de juny, ja que no observava les mesures pertinents en època de pandèmia atès el seu reduït espai.

ImPORT/ExPORT a cobert l'interès dels Cicles Formatius i de Batxillerat per apropar-se d'una manera més rigorosa al moviment diari del Port de Tarragona, centrant-se en temes com el moviment de les mercaderies i la logística.

A l'estiu es va incorporar una nova

proposta orientada a l'educació en el lleure, **Escape room pirata** adreçat a noi i noies de 12 a 16 anys per apropar-los a les costums i la vida de la gent de la mar d'una manera participativa i que fomenta el treball en grup.

Si parlem d'etapes educatives la demanda principal prové de Cicle Inicial, amb un 51% del total, seguit per Educació Infantil amb un 16%, Secundària un 6%, Cicles Formatius, Batxillerat, Lleure i Educació Especial.

1.769 escolars provenen del Tarragonès, essent la resta d'ubicacions molt properes com Baix Camp, Alt Camp, Baix Ebre, Baix Penedès o la Conca, fet que reflexa la disminució de les sortides amb distància quilomètrica.

Aquest any s'han signat diversos documents de cessió d'objectes, una gran part vinculats amb l'antiga Escola de Marineria del Reial Club Nàutic de Tarragona que va

ser protagonista de la darrera exposició temporal inaugurada poc abans de l'inici de la pandèmia al març de l'any 2020. Els objectes pertanyien a Fernando Lleixà Folch, Francina Garcia Pascual, Pedro Casado Gómez i Tomàs Forteza Antonio. També hem incorporat al nostre fons objectes vinculats al món de la pesca i la marina cedits per Josep Maixé Vicens i Manuel García Gómez i a reproduccions, com el model a escala del galió Sant Mateo, propietat i modelistes Eduardo Abad Ibáñez i el seu pare.

L'arxiu fotogràfic del Museu del Port ha incorporat 500 entrades més, arribant a un total de 31.000 imatges tant històriques com actuals.

La biblioteca, oberta a la consulta del públic sota demanda, recull un total de 1.567 títols amb diverses temàtiques relacionades amb la mar, els ports i les embarcacions, des de l'arqueologia, la construcció o la tecnologia. La gran majoria de llibres són incorporats per donació i/o intercanvi, observant aquest any 18 entrades noves.

El departament de Modelisme ha estat totalment dedicat al trasllat i reubicació dels objectes des del Tinglado 2 al nou Museu del Port, així com de la seva conservació i restauració dels objectes a exposar. També aquest departament ha estat l'encarregat d'incloure tots els moviments d'objectes al programari Museumplus així com d'introduir els objectes cedits.

Les xarxes socials han estat una eina que ens ha permès estar en contacte constant amb el públic, ja sigui per difondre les nostres activitats o compartir-les posteriorment, així com descobrir els nous espais i l'evolució de les obres de rehabilitació.

Twitter, amb 1.768 seguidors, ha estat molt actiu i en constant interacció amb el públic. A banda de la difusió habitual s'ha participat, com cada any, en intervencions conjuntes com la **Museum Week**, aquest any amb els hashtags #OnceUponATimeMW, #BehindtheScenesMW, #ChildrensEyesMW, #EurekaMW, #CaptionThisMW i #WordsForTheFutureMW vam il·lustrar els inicis del Museu, la feina que es realitza, imatges d'activitats o el projecte del nou Museu, arribant a un abast total de 8.783.

El toptweet d'aquest any ha estat el que recollia les imatges de la VIII Nit Literària al far de la Banya, arribant a més de 4.000 usuaris en un sol post.

Facebook, amb 3.672 seguidors, també ha estat una eina de contacte i comunicació per compartir i comentar. En aquesta plataforma destaquen les interaccions que generen majoritàriament les fotografies antigues del nostre arxiu, superant un abast de 2.000 usuaris imatges com les pertanyents a les antigues processons del Serrallo o l'antic edifici del Reial Club Nàutic.

Instagram, amb 1.578 seguidors i tot i ser una xarxa on les fotografies són les protagonistes, ha tingut un augment notable en les visualitzacions de vídeos respecte les imatges, superant les 100 visualitzacions el trasllat del Bot de Cadenes per la seva restauració, la pel·lícula cedida per Jordi Albiol a bord de la seva barca al 1.986 amb la que celebràvem el Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual o el que feia referència al concert de sons de la Mediterrània a càrrec de Pere Nolasc i Julien Channal.

Amb l'arrencada del nou Museu el compte d'empresa de Google ha estat molt actiu i recull un total de 374 ressenyes valorant la nostra museografia amb un 4.4 sobre 5. Amb una recerca del nostre perfil per part de 200.000 persones, les quals han aconseguit contactar amb nosaltres i trobar les nostres instal·lacions, a més d'aportar informació a altres usuaris incorporant més de 800 fotografies.

Tanquem un any ple de canvis i iniciem un de nou en el que podrem tornar a retrobar-nos amb el nostre públic, el qual podrà gaudir de la consolidació de totes aquestes novetats i propostes que s'aniran ampliant i adaptant al nou Museu del Port de Tarragona amb el propòsit de seguir difonent el patrimoni marítim i compartir la mar des de la nova museografia i reforma integral de l'edifici on també s'han incorporat 855 plaques fotovoltaïques per millorar l'abast energètic i unir-se al projecte de sostenibilitat del Port de Tarragona.

Indudablemente, el año 2021 supone un hito importante en la historia del Museo del Port de Tarragona porque ha sido el año de su reapertura tras un proyecto de renovación integral del edificio y del diseño de una nueva museografía integrada en la arquitectura del espacio portuario destinado a Museo desde mayo de 2020. También ha sido un año histórico, porque el Museo ha contado con dos sedes diferentes a lo largo de los 365 días: el Tínglado 2, que fue sede provisional para las obras de remodelación de la sede principal hasta el 6 de junio, y el mismo edificio del Museo que reabrió sus puertas, a partir del 17 de julio con presencia del presidente del Port de Tarragona, Josep M. Cruset, acompañado del alcalde de la ciudad, Pau Ricomà y de la presidenta del Parlament de Catalunya, Laura Borràs. Fue un acto de pequeño formato, dadas las condiciones sanitarias del momento, y conducido por la directora de Port Ciutat, Montserrat Adan. También estuvieron representadas diferentes autoridades, así como colaboradores y donantes de las colecciones en el Museo.

El proyecto de renovación integral ha ido a cargo del Despatx Milà, Arquitectura y Urbanisme de Tarragona bajo la Dirección de Infraestructuras, en cuanto al edificio como infraestructura. El estudio de Cristián Blasi diseñó la museografía mientras que Expomón ejecutó el proyecto museográfico junto con Wasabi Producciones que llevó a cabo la parte de imagen gráfica y audiovisual.

A pesar de las limitaciones producidas por el segundo año consecutivo de la pandemia de la covid-19, el Museo ha continuado realizando un programa de actividades, más reducido, pero con la misma finalidad de siempre: difundir el patrimonio marítimo y portuario de nuestra costa. Los aforos limitados se han transformado, cuando la situación lo requería, en alternativas digitales combinadas con las presenciales, para alcanzar un alcance lo más amplio posible.

Desde el 11 de septiembre de 2020 hasta el 6 de junio de 2022, la muestra temporal, ubicada en el Tínglado 2 del Moll de Costa, acogió a los usuarios, tanto en visitas individuales como en actividades programadas, hasta el momento que se iniciaron las tareas de traslado de las colecciones en el renovado espacio expositivo y sede del Museo del Port.

La asistencia presencial de este año en los dos espacios expositivos ha sido de **19.496 visitantes**, siendo de **548 los usuarios virtuales** en nuestras actividades, lo que ha supuesto la cifra total de **20.044 participantes en les programacions y espais del Museu del Port de Tarragona**.

En un año en el que las actividades para público general y escolares se han visto supeditadas a los aforos y a los cambios de protocolos periódicos, las visitas individuales a los espacios expositivos han aumentado. Por primera vez, la asistencia de público individual alcanza los 11.667 asistentes.

La intervención en los 2.600 m² construidos nos ha permitido incrementar los espacios expositivos a la vez que hemos incorporado la sala de reserva y diversos espacios polivalentes para actividades pedagógicas, charlas, formación, congresos... Un punto importante ha sido la instalación de la maquinaria para la climatización además de

nuevos aislamientos y sustitución de la cubierta, incorporando una central con placas fotovoltaicas de producción de energía eléctrica, creando un edificio más sostenible y que alimenta parte del Moll de Costa dedicado a la actividad cultural y edificios administrativo e institucional del Port de Tarragona.

La nueva museización ha sido creada por el equipo de Ignasi Cristià y Iago Blasi, quienes han creado un discurso museográfico cuenta con ámbitos temáticos como:

- **Entre el mar y la tierra** donde se explica el origen de los puertos incorporando un audiovisual proyectado en una gran pantalla vertical que ilustra la importancia de estos lugares como nexos entre el mar y la tierra y la historia del Port de Tarragona.
- **Hacerse a la mar**, con los modelos de embarcaciones a lo largo de la historia y la evolución de las técnicas de navegación. Un simulador de navegación permite que el público experimente la sensación de pilotar un velero que nos deja escoger entre tres rutas que zalkan de los puertos de Túnez, Nápoles y Ostia destino al puerto de Tarragona.
- **Trabajar en el puerto**, muestra los oficios más representativos del mundo del mar y otros relacionados directa o indirectamente con el Port los cuales han sido fundamentales para el funcionamiento del puerto comercial, pesquero o deportivo. Objetos cedidos por donantes vinculados con estas tareas y profesiones que actualmente dan trabajo a más de 3.000 personas, nos acompañan en este recorrido. También se ha incorporado una experiencia inmersiva que nos permite disfrutar de la sensación de ir a pescar en una barca de *arrastro* en un día de trabajo, desde la salida de madrugada a la vuelta con las redes llenas, gracias a una sala con proyección de 360 grados.

La química también está estrechamente ligada al Port de Tarragona y disfruta de un espacio donde se explica la importancia y estrecha relación, incorporando también un formato interactivo que permite descubrir el proceso de elaboración de diversos objetos cotidianos que provienen de productos químicos que son transportados a nuestro puerto.

- **Disfrutar del Port**, el deporte y la cultura están estrechamente ligados al Port. El Reial Club Nàutic ha sido uno de los motores de esta vertiente; impulsada por esta institución a comienzos del siglo XX hasta la actualidad y es, a partir del año 1987, que la cultura y la actividad ciudadana presenta una nueva manera de disfrutar del Port bajo la marca Moll de Costa.
- **Puerto y territorio** dedicado a hablar sobre la influencia del puerto a lo largo de los años y cómo ha ido cambiando e influyendo en el territorio. Un audiovisual nos muestra la transformación del Port y de su territorio de influencia, desde el siglo XVII hasta la actualidad. La sostenibilidad también está destacada, ya que este crecimiento va ligado con un modelo que respeta el medio ambiente.
- **Arqueología subacuática**. Esta disciplina es indispensable para explicarnos la influencia y relación del hombre con el mar. El descubrimiento, en el año 2012, durante los trabajos de construcción del paso subterráneo peatonal en la plaza dels Carros, de dos pecios nos permiten conocer cómo era y qué embarcaciones se empleaban en el puerto del pasado. Estos hallazgos se exhibirán pronto en el Museo en la misma posición en la que se encontraron, una encima de la otra.

Tres islas de conocimiento, repartidas a lo largo del recorrido, nos explican tres momentos históricos vinculados a nuestro Port:

- **Miquel Ballester**, tarraconense y compañero de Cristóbal Colón en sus viajes a

América e introductor del cultivo de la caña de azúcar en las tierras de ultramar. La reproducción de una tercera parte de la popa de una galera preside este espacio.

- **La Guerra de la Independencia** y el séquito de Tarragona, donde las milicias urbanas reciben homenaje.
- **La Guerra Civil** en Tarragona y las consecuencias en nuestro puerto.

Abrimos las puertas el 17 de julio en un acto institucional con 150 asistentes ubicados en el exterior. Los invitados formaban parte de los donantes, colaboradores del Museo y personas vinculadas con el entorno portuario, ya que la pandemia no nos permitió ampliar el aforo. El acto estuvo presidido por la presidenta del Parlament de Catalunya, Laura Borràs, y el presidente del Port de Tarragona, Josep M Cruset.

La ceremonia, conducida por la directora de Port Ciutat, Montse Adan, contó con la participación del alcalde de Tarragona, Pau Ricomà; el secretario general de la Vicepresidencia y Departamento de Políticas Digitales y Territorio de la Generalitat de Catalunya, Ricard Font; la delegada del Gobierno de la Generalitat de Catalunya en Tarragona, Teresa Pallarès, y, el subdelegado del Gobierno en Tarragona, Joan Sabaté, entre otros. También asistieron el director del Port de Tarragona, Ramón Ignacio García, el director de Infraestructuras y Conservación del Port y responsable de las obras del Museo, Carles Segura, así como la responsable del Museo, Mercè Toldrà.

En la clausura del acto participaron los elementos festivos del Serrallo y del barrio del Port, con el baile de los gigantes y el encendido de una *tronada* por parte de la Colla de Diables Voramar y Víbria de Tarragona, dando así un cierre lúdico y participativo a todos los asistentes.

En cuanto al programa de actividades, comenzamos el año con **Redrescubre el Museo**, visita guiada al espacio expositivo del Tinglado 2 para dar a conocer esta nueva ubicación del Museo. Estas visitas se llevaron a cabo a partir del mes de marzo, cuando las medidas sanitarias nos permitieron acoger grupos con aforos muy limitados para reencontrarse con una selección de objetos de la colección del Museo que nos explicaban la historia del Port de Tarragona desde la llegada de los romanos hasta la actualidad, los oficios portuarios, el mundo de la pesca del Serrallo y el deporte con el Reial Club Nàutic. El 15 de mayo, por la noche, estas visitas también formaron parte de la **Noche de los Museos**. Este antiguo almacén portuario también fue el escenario idóneo para la actividad teatralizada **Trabajando en el muelle**, donde Baldomero Mallol, un antiguo trabajador del Port, nos explicaba cómo eran las estibas en la primera mitad del S XX.

La utilización del *streaming* nos ha permitido llegar a al público, de otra manera, a pesar de la situación que vivíamos. Por este motivo, el 22 de marzo, en conmemoración del Día Mundial del Agua, realizamos la conferencia **Propuestas de sostenibilidad frente la degradación del litoral tarraconense** a cargo del Dr. Jaume Folch, biólogo del equipo científico del centro de investigación Tecnatox de la Universitat Rovira i Virgili y director del proyecto. Proyecto que, mediante la creación de biotopos, estructuras artificiales hechas con materiales naturales que se instalan en el fondo marino, favorecen la reproducción y proliferación de organismos marinos. Dicha charla la siguieron unas cuarenta personas y posteriormente fue colgada en el canal de Youtube del Museo, donde la cifra de usuarios que la visionaron llegó al centenar.

Con motivo de la Semana Santa el Museo organizó la estancia del pailebote *Santa Eulalia* en el Moll de Costa. Del 30 de marzo al 4 de abril visitaron la embarcación centenaria, extensión en el mar del Museo Marítimo de Barcelona, 2.087 personas. Para organizar esta actividad, en la que también colaboraba Port Tarraco, con seguridad y respetando el aforo limitado, se ofrecieron entradas gratuitas con horas y días determinados, evitando así la concentración de público, pese a ser una visita exterior, puesto que solo se podía acceder a la cubierta, quedando bodega y cabinas fuera de la visita.

Las rutas también han sido una buena opción para nuestro programa, ya que el exterior nos permitía mantener todas las medidas pertinentes. **Del Museo al Serrallo** nos llevaba por las calles del barrio de los pescadores, descubriendo su historia y su gente, el urbanismo y la pesca, acabando con un viaje en barca dentro de las instalaciones portuarias, realizando esta propuesta también el **Día Internacional de los Museos**, 18 de mayo.

Este año **Tarraco Viva** ha vuelto a su formato presencial, de esta manera se ha seguido colaborando con el Festival Romano de Tarragona una vez más. El comerciante de Tarraco **Tiberius Claudius Amiantus** explicó de primera mano, en el MNAT y el Museo, cómo era el comercio del vino en época romana y qué características y peligros tenía la navegación por el Mare Nostrum.

La ruta arqueológica por la parte baja de la ciudad **El puerto romano de Tarraco**, con Patricia Terrado, descubrió diferentes lugares donde se evidencian vestigios del puerto romano y su actividad y donde se ubicaba éste dentro del entramado de las calles actuales, así como los edificios vinculados a la actividad portuaria.

La Nit Literària al Far de la Banya, en colaboración con la Biblioteca Pública de Tarragona, reunió a más de un centenar de asistentes en torno a este emblemático edificio ubicado en el dique de Llevant el 9 de junio. Esta octava edición, con el título "A bordo, barcos y navegación" compartió experiencias en alta mar a través de una selección de textos acompañados de música en directo con Guillermo Plazas y Aina Filella. Las lecturas corrieron a cargo de Gertri Adserà, de la emblemática librería tarraconense; Magí Sunyer, escritor; Rosa Mª Codines, presidenta Òmnium Cultural del Tarragonès; Núria Obiols, directora de Operaciones Portuarias del Port de Tarragona y Josep Maria Cruset i Domènech, presidente Port Tarragona acompañado de uno de sus hijos en la lectura de Moby Dick.

Cerramos el mes celebrando el Día Mundial de los Océanos con la salida de naturaleza **Tiburones y otros animales marinos. Dos millones de años nos separan**, con la que Ferran Aguilar, guía de naturaleza, y Àlex Oró, experto en paleontología, guiaron a la treintena de asistentes por el litoral tarraconense donde encontraremos restos de esta fauna marina.

Con la inauguración de la reforma integral y nueva museografía vamos a iniciar una serie de visitas guiadas con el título **Conoce el Nuevo Museo del Puerto de Tarragona**, tanto para el público general como para las entidades y asociaciones. Más de mil personas, pertenecientes al público general o a colectivos como la Asociación de Vecinos del Barrio del Puerto, vecinos o restauradores del Serrallo, la Asociación de Antropología (ITA), La Muralla, Fundación Onada, Centro Catalán de Solidaridad o el Esbart Santa Tecla disfrutaron del nuevo Museo de Port de Tarragona, desde su apertura hasta cerrar el año, constituyendo una propuesta casi fija de todos los fines de semana para el público en general.

La inclusividad también ha sido siempre uno de nuestros objetivos, por eso en septiembre, en las fiestas locales, participamos con la propuesta **Santa Tecla para Todos**, abriendo las puertas a colectivos con discapacidad demostrando que la cultura no tiene barreras porque el objetivo de esta fiesta es visualizar la discapacidad y facilitar la participación de los diferentes colectivos de la ciudad en la Festa Major. Fiesta en la que también participamos con la programación, un año más, de la actividad **Tiberius comerciando por el Mare Nostrum** con la colaboración del Museo Nacional Arqueológico de Tarragona haciendo que el público disfrutara de los dos espacios museísticos de la mano del personaje que da vida al comerciante de vino de Tarraco.

En el mes de octubre retomamos el programa de colaboraciones y actividades respetando estrictamente los aforos y las medidas de seguridad. La edición del **Misterio en los Museos**, este año en formato presencial, invitaba a descubrir la desaparición de la coleccionista rusa Irina Musayeva, supuestamente secuestrada en un centro museístico

de la ciudad. Este enigma reunió a más de 180 participantes, divididos en diferentes equipos, para resolver las pistas repartidas en los equipamientos del Museo Nacional Arqueológico, Museo de Arte Moderno, Museo de Historia, CaixaForum y Museo del Port.

Como hecho extraordinario, el 17 de octubre el Museo acogió, en directo, el programa **Vía Libre** de RAC1, conducido por el periodista Xavi Bundó. La retransmisión se inició a las 7 h de la mañana, y a partir de las 10.30 h fue abierto a él público para ver cómo se realizaba un programa radiofónico en directo, llegando a 150 personas además de los entrevistados vinculados al barrio del Serrallo, a la ciudad, al Museo y al Port de Tarragona con su presidente al frente.

Las **Jornadas Europeas de Patrimonio** celebraban este ejercicio 30 años de descubrimientos del patrimonio cultural catalán, nosotros nos vamos a añadir a esta celebración con **Viviendo el Port, maridaje de historias portuarias**, vinculadas al comercio, el deporte, las embarcaciones o la pesca, acompañadas de una cata de diferentes vinos de la tierra, haciendo un recorrido por el nuevo Museo. Junto a esta propuesta también realizaron visitas comentadas y jornadas de puertas abiertas, algo más de trescientos asistentes.

La naturaleza también ha sido protagonista: el mes de junio con Día Mundial de los Océanos y el mes de octubre con la ruta de naturaleza **Petxines i animalons marins**, con el propio Ferran Aguilar, dándonos a conocer la biodiversidad de las playas donde un gesto tan familiar como recoger almendras, ayuda a reconocer y clasificar las diferentes especies además de su biología y curiosidades.

En el mes de octubre también se inició una colaboración con Tarragona Impulsa, Mercats de Tarragona y la Cofradía de Pescadores en la campaña de promoción **Peix de Tarragona, tot un gust** con el objetivo de contribuir al aumento del consumo de pescado de proximidad entre la ciudadanía, apoyar al sector pesquero y poner de relieve el patrimonio inmaterial gastronómico de Tarragona. Coincidió con la **11ª edición del Cicle La Mar, bressol de contes. Contes desde el bressol**, realizado juntamente con la **Biblioteca Pública de Tarragona**. Actividades programadas a lo largo de octubre y noviembre, orientadas al público familiar con un total de 268 asistentes que se acercaron al mundo de la pesca con los cuentacuentos de Imma Pujol, **Joan el Seitonet**, parte de la colección "**Petit Museu**", y **Vicenta la Peixatera**, próximo relato que pasará a formar parte de esta recopilación que quiere fomentar la difusión y conservación del patrimonio inmaterial del Serrallo, así como de la lectura. La actividad **Ho pesques?** permitió a las familias a descubrir los tipos de pesca practicados en Tarragona y experimentar cómo es un día de trabajo dentro de una barca de *arrastro* en nuestra sala inmersiva, mientras que con **Pesca la historia!** disfrutaron de una gimcana en busca de los objetos del Museo vinculados a este sector y conocer mejor a la gente del mar. Los más pequeños de la casa disfrutaron del espectáculo **En Bum y el tesoro del pirata** con la Companyia Homenots i **Peix Peixet**, espectáculo de títeres de la Cia l'Invisible.

La **Ruta literaria del Serrallo**, también con colaboración de la Biblioteca Pública, retomó su realización con un cambio respecto a su estructura inicial, trasladándose a la *golondrina* en un viaje por las instalaciones del Port, leyendo textos que ponían en valor el patrimonio vinculado con el mar.

En el mes de noviembre también acogió la **26ª Semana de la Ciencia**. Dentro de nuestra línea de concienciación en preservar el medio ambiente, programaremos el taller familiar de reciclaje **Un mar de peixos: El menja-brossa!** donde dábamos una segunda vida a materiales que todos tenemos en casa creando un pescado para fomentar el reciclaje y la sostenibilidad. Ferran Aguilar nos realizó la tercera ruta de naturaleza con el nombre **Animales resistentes** con la que vamos a conocer la fauna litoral que vive en condiciones extremas, invertebrados, anfibios, pájaros, etc. mientras paseábamos por la costa tarraconense de la Savinosa.

La música también se convirtió en protagonista en el nuevo Museo del Port con el entusiasmo y profesionalidad de Pere Nolasca Turu, en el violín, y con Julien Channal a la guitarra, en un concierto donde el mar Mediterráneo fue el eje vertebrador, música de la Europa central pasando por los Balcanes y el Oriente Próximo y que disfrutaron unas setenta personas en una velada emotiva guiada por el talento musical.

En diciembre, cerramos el año con un endurecimiento de las restricciones debido a la fuerte incidencia de la sexta oleada de la covid-19, con lo que el programa de actividades navideñas previsto y realizado por el Museo del Port se aplazó, manteniendo solo programadas las visitas guiadas con aforo muy reducido y las medidas sanitarias pertinentes.

La situación que comenzó el 2019 con las escuelas, supeditadas a los grupos burbuja y la decisión de muchos centros de aplazar temporalmente las salidas afectó a las actividades didácticas. Se comenzó el año continuando con las propuestas de nuestro programa **Educa Digital**, para facilitar que los escolares trabajaran los temas de puerto y pesca en las aulas sin necesidad de desplazarse: **En sabrás la tira**, dirigida a Educación Infantil, **Una de Piratas** para Ciclos Inicial y Medio de Educación Primaria, **Observatori Blau** para Ciclo Superior de Primaria y Observatorio ESO para Secundaria. 508 niños y niñas realizaron estas propuestas, apreciando una considerable demanda de la actividad de primer y segundo ciclo de primaria respecto al resto.

A partir del mes de marzo la presencialidad se impuso, aunque los grupos burbuja marcaban mucho la distribución de espacio y tiempo. El aula de actividades, ubicada en el Espacio de Entidades del Moll de Costa y la exposición del Tinglado 2 recibieron a estos escolares y casales que realizaron nuestras actividades adaptadas a las circunstancias hasta el mes de julio, comenzando a disfrutar de las instalaciones del Museo a partir del mes de octubre, aunque la nueva aula didáctica no estaba finalizada. Se cerró el año con 2.973 escolares.

Debido a estas limitaciones la actividad más demandada ha sido **Coneguem el Port**, ya que nos permitía una aproximación al Port y su actividad diaria en un tiempo reducido y adaptado a todos los niveles educativos. En **Sabràs la Tira**, propuesta más completa y de más duración, ha sido muy demandada por las escuelas de fuera Tarragona con más disponibilidad de horarios, al igual que **Una de Piratas**, opción lúdica para las excursiones, sobre todo a final de curso. El **Observatori Blau**, propuesta que siempre ha gozado de muy buena acogida, no se ha podido realizar hasta el mes de junio, ya que no observaba las medidas pertinentes en época de pandemia dado su reducido espacio. **ImPORT/ExPORT** a cubierto el interés de los Ciclos Formativos y de Bachillerato por acercarse de una manera más rigurosa al movimiento diario del Port de Tarragona, centrándose en temas como el movimiento de las mercancías y la logística.

En verano se incorporó una nueva propuesta orientada a la educación en el ocio, **Escape room pirata** dirigido a chicos y chicas de 12 a 16 años para acercarles a las costumbres y la vida de la gente de la mar de una manera participativa y fomentando el trabajo en grupo.

En cuanto a las etapas educativas, la demanda principal proviene de Ciclo Inicial, con un 51% del total, seguido por Educación Infantil con un 16%, Secundaria un 6%, Ciclos Formativos, Bachillerato, Ocio y Educación Especial.

Un total de 1.769 escolares provenían del Tarragonès, siendo el resto de ubicaciones muy próximas como Baix Camp, Alt Camp, Baix Ebre, Baix Penedès o La Conca, lo que refleja la disminución de las salidas con distancia kilométrica.

Este año se han firmado varios documentos de cesión de objetos, una gran parte vinculados con la antigua Escuela de Marinería del Reial Club Nàutic de Tarragona que fue protagonista de la última exposición temporal inaugurada poco antes del inicio de la pandemia en marzo del año 2020. Los objetos pertenecían a Fernando Lleixà Folch, Francina García Pascual, Pedro Casado Gómez y Tomás Forteza Antonio. También se han

incorporado a nuestro fondo objetos vinculados al mundo de la pesca y la marina cedidos por Josep Maixé Vicens y Manuel García Gómez y reproducciones, como el modelo a escala del galeón *San Mateo*, propiedad y modelistas Eduardo Abad Ibáñez y su padre. El archivo fotográfico del Museo del Port ha incorporado 500 entradas más, llegando a un total de 31.000 imágenes tanto históricas como actuales.

La biblioteca, abierta a la consulta del público bajo demanda, recoge un total de 1.567 títulos con diversas temáticas relacionadas con el mar, los puertos y las embarcaciones, desde la arqueología, la construcción o la tecnología. La gran mayoría de libros son incorporados por donación y/o intercambio, observando este ejercicio 18 entradas nuevas.

El departamento de Modelismo ha estado totalmente dedicado al traslado y reubicación de los objetos desde el Tinglado 2 al nuevo Museo del Port, así como de su conservación y restauración de los objetos a exponer. También este departamento ha sido el encargado de incluir todos los movimientos de objetos en el software Museomplus así como de introducir los objetos cedidos.

Las redes sociales han sido una herramienta que nos ha permitido estar en contacto con el público, ya sea para difundir nuestras actividades o compartirlas posteriormente, así como descubrir los nuevos espacios y la evolución de las obras de rehabilitación.

Twitter, con 1.768 seguidores, ha estado muy activo y en constante interacción con el público. Aparte de la difusión habitual, se ha participado, como cada año, en intervenciones conjuntas como la **Museum Week**; este año con los hashtags #OnceUponATimeMW, #BehindtheScenesMW, #ChildrensEyesMW, #EurekaMW, #CaptionThisMW y #WordsForTheFutureMW ilustramos los inicios del Museo, el trabajo que se realiza, imágenes de actividades o el proyecto del nuevo Museo, llegando a un alcance total de 8.783.

El *toptweet* de este año ha sido el que recogía las imágenes de la VIII Noche Literaria en el faro de la Banya, llegando a más de 4.000 usuarios en una sola publicación.

Facebook, con 3.672 seguidores, también ha sido una herramienta de contacto y comunicación para compartir y comentar. En esta plataforma destacan las interacciones que generan mayoritariamente las fotografías antiguas de nuestro archivo, superando un alcance de 2.000 usuarios, en imágenes como las pertenecientes a las antiguas procesiones del Serrallo o el antiguo edificio del Reial Club Nàutic.

Instagram, con 1.578 seguidores y a pesar de ser una red donde las fotografías son las protagonistas, ha tenido un aumento notable en las visualizaciones de vídeos respecto a las imágenes, superando las 100 visualizaciones el traslado del Bot de Cadenas para su restauración, la película cedida por Jordi Albiol a bordo de su barca el 1986 con la cual se celebró el Día Mundial del Patrimonio Audiovisual o lo que hacía referencia al concierto de música del Mediterráneo a cargo de Pere Nolasca y Julien Channal.

Con el arranque del nuevo Museo la cuenta de empresa de Google ha sido muy activa y recoge un total de 374 reseñas valorando nuestra museografía con un 4,4 sobre 5. Con una búsqueda de nuestro perfil por parte de 200.000 personas, las cuales han conseguido contactar con nosotros y encontrar nuestras instalaciones, además de aportar información a otros usuarios incorporando más de 800 fotografías.

Cerramos un año lleno de cambios e iniciamos uno nuevo en el que podremos volver a reencontrarnos con nuestro público, que podrá disfrutar de la consolidación de todas estas novedades y propuestas que se irán ampliando y adaptando al nuevo Museo del Port de Tarragona con el propósito de seguir difundiendo el patrimonio marítimo y compartir el mar desde la nueva museografía y reforma integral del edificio donde también se han incorporado 855 placas fotovoltaicas para mejorar el alcance energético y unirse al proyecto de sostenibilidad del Port de Tarragona.

6 Teatret del Serrallo

Teatret del Serrallo

El Teatret del Serrallo desenvolupa una gran i molt variada activitat al llarg de l'any que es gestiona des de diferents vessants. Inicialment consta d'una programació pròpia, en segon lloc consta d'una línia de coorganització amb entitats, agents culturals, empreses i moviments associatius i en darrer lloc es desenvolupa una activitat privada de concessió d'ús de l'espai lligada a una contraprestació. Tota aquesta activitat es complementa amb les activitats i sol·licituds que ens fan des d'altres departaments de la casa per fer ús de la sala per l'activitat pròpia de l'APT.

Tot aquest moviment genera un fluxe anual de **més de 10.000 persones** que passen pel Teatret del Serrallo, atenent que té un aforament màxim que no arriba a les 150 persones d'ocupació màxima, ens fa paler que ens trobem davant d'un **equipament en ple rendiment** i un **batec intens al ben mig del barri del Serrallo**.

Enguany aquest moviment s'ha vist trencat per un fet a escala mundial que ha trasvalsat el món i tot el que coneixíem fins ara per fer-nos tancar espais i reinterpretar la nostra manera de viure, de treballar i de relacionar-nos

Seguidament us detallem els cicles de programació pròpia i alguns dels cicles en coorganització amb altres agents culturals de la ciutat. Totes les activitats han patit una reducció en els aforaments que responen a directrius de seguretat estatals. L'espai també ha restat tancat durant un període de temps desenvolupant la seva activitat en algunes ocasions de forma telemàtica.

Arribada dels Reis Mags d'Orient

Dilluns dia 5 de gener a les 18.30 h

Els Reis Mags d'Orient en aquesta ocasió van arribar de forma virtual.

2a edició del Mercat de contes

Coorganitzadors de l'activitat

El Mercat de contes sorgeix de la idea de posar a l'abast de tothom els contes propis. Inclou el micròfon obert, carregar el cistell de contes al mercat i millorar la nostra posada en escena i fins i tot la nostra capacitat de creació de les històries més increïbles. Aquest 2021 degut a la situació sanitària que estem vivint i que ens dificulta la mobilitat hem volgut triar una temàtica que giri al voltant del món:

Contes del món de ben a prop: Setmana del 22 al 28 de febrer de 2021

Per aquesta proposta mantenim la suma d'esforços des de la Biblioteca Pública de Tarragona i el Mercat Central per tal de fer una activitat més àmplia i amb més ressò que faci més extensiu el conte a tota la ciutat.

Espais:

1. Biblioteca Pública de Tarragona
2. Mercat Central
3. El Teatret del Serrallo

BIBLIOTECA PÚBLICA DE TARRAGONA

La Biblioteca manté la seva activitat a distància i una obertura de l'espai amb limitacions, però no s'ha volgut perdre l'ocasió de participar d'una nova edició del Mercat de contes. La Biblioteca ens proposa un cistell carregat de contes carregats de sorpreses per a tota la família

ILLA CORSINI /MERCAT CENTRAL

La situació actual no ens permetrà muntar una fira com la que vam dur a terme el passat 2020, però la illa corsini pretén ser un espai de trobada amb totes les mesures covid per donar protagonisme:

- Mercat de contes gastronòmic

Les xurreries com a protagonistes gastronòmiques ens faran gaudir de la xocolata calenta mentre ens expliquen amb distància les històries més increïbles.

I la nostra illa serà l'epicentre de l'activitat estrella del mercat de contes que vindrà de la mà de la Madlenka, un conte meravellós que ens acostarà als nostres botiguers però que ens portarà a fer una volta al món virtual

- Mercat de viatges

El Mercat de viatges se centra en la història d'una nena anomenada Eddie que farà tota una gimcana per les botigues de la ciutat per tal d'aconseguir el regal perfecte per l'aniversari de la mare i en aquest viatge coneixerà les històries més insospitades, les persones més curioses i els aparadors més sorprenents.

EL TEATRET DEL SERRALLO

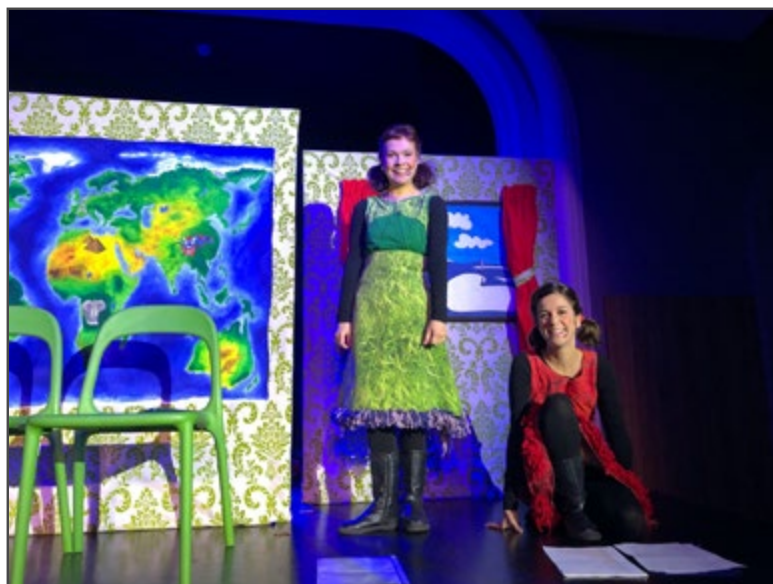
Des del Teatret del Serrallo es posa en marxa l'activitat virtual dels contes del món de la cia. Tanaka Teatre i que ens proposen tres històries fantàstiques, carregades de contingut, sensibilitat i aprenentatge. El públic de 3 a 12 anys. A través de les històries que es reproduiran pel canal de youtube del Teatret es desenvoluparan activitats per compartir un temps en família aprenent del món des de la distància.

CONTES DEL MÓN DE LES GERMANES BALDUFA és un espectacle de teatre dinamitzat per dos personatges que enllacen les diferents històries. Cada conte és narrat per dues contacontes que alhora introdueixen titelles i màscares. Tot això és acompanyat per música, cançons, colors, olors...que transportaran els nens i nenes, i també els adults, als diferents països, escenaris de les narracions.

Les Baldufa són dues germanes viatgeres i aventureres, han estat per tots els continents i racons del planeta. Ara es troben dins d'un tren de llarg i mític recorregut: el Transiberià. Però la Lilian i la Sophie no estan acostumades a les baixes temperatures de l'estepa russa i per això s'explicaran contes per entretenir-se i fer passar el fred. Compartiran amb els nens i les nenes totes les històries que han conegut i viscut viatjant pel món, els faran participar activament i esbrinar el missatge dels diferents contes.

Els contes que s'expliquen són tres històries que han viscut en diferents països del món: a l'Índia, a Tailàndia i a Costa d'Ivori.

Els tres contes ens endinsaran en 3 viatges que acompanyarem amb activitats per posar

en valor els missatges que s'amaguen a cada història.

Sant Jordi

Diumenge dia 25 d'abril a les 11.30 h

Amb motiu de la celebració de la festivitat de Sant Jordi el Teatret del Serrallo surt al carrer i fa participar al seu públic familiar del teatre de titelles de la llegenda de Sant Jordi. L'activitat es porta a terme a la placeta del tinglado 1, amb aforament limitat i sota les mesures covid determinades en el moment.

Premis Petxina

Divendres dia 2 de juliol a les 20 h

El Teatret del Serrallo ha acollit la **XXIX Festa de les Petxines de la Informació**, organitzada per la Demarcació de Tarragona del Col·legi de Periodistes de Catalunya i presentada pels col·legiats **Rut Queralt** i **Jan Magarolas**. Durant la gala, s'han lliurat la Petxina Oberta, que reconeix la font informativa que ha atès amb rigor, diligència i efectivitat els requeriments dels periodistes; la Petxina Tancada, que vol ser un toc d'atenció a aquella font informativa que, pel seu hermetisme i poca accessibilitat, ha dificultat la feina dels mitjans de comunicació; i la Petxina Km. 0, amb l'objectiu de distingir el producte periodístic de proximitat i amb vocació de servei al territori.

Dissabte dia 21 d'agost a les a les 11.30 h

Activitats Minipop

Taller de molinets de paper
Taller de creació d'instruments de cartró MRKarton. Les activitats van dur-se a terme a la placeta del Refugi 1 amb exit de participació i convocatòria.

Racons de Mar

INTRODUCCIÓ

El Port Tarragona manté la ferma voluntat d'acostar la cultura a la ciutadania complementant les iniciatives de la ciutat i apostant per propostes de qualitat des de la iniciativa cultural de PortCiutat.

Desdel Teatret del Serrallo un dels espais culturals amb un potencial recentement descobert, s'aposta per la música i els nous talents amb una mostra que cada vegada està agafant més cos al panorama musical català.

PortAutors vol fer un pas endavant i sortir del Teatret per donar una oportunitat als seus artistes locals més enllà del màgic escenari del Teatret.

EIXOS DEL PROJECTE

Apostar per la música a la vora del mar. Volem portar al públic a una experiència de música i mar, un binomi que es torna màgic en entorns diferents.	1
Proposta de diferents tipus d'artistes, combinant artistes coneguts en el panorama de la música actual amb artistes que sorgeixen de l'aposta pel Talent del territori en el marc del PortAutors, font d'inspiració.	2
Aposta pel públic familiar creant l'espai el Raconet per tal de fomentar la creació de nous públics.	3
Els espais pretenen ser l'escenografia perfecte per fer-ne un ús al que no ens tenen acostumats. La intenció és anar descobrint entorns portuaris que es dediquen a altres usos normalment.	4
Crear sinergies amb altres entitats que col·laborin en un projecte a la vora del mar en una ferma aposta per la cultura, fent ciutat i pel territori.	5

Monkey Jane - Dissabte 25 de setembre 19 h Marina Port Tarraco

Volpini Bros - Dissabte 25 de setembre 20 h Marina Port Tarraco

Ñekü - Dissabte 25 de setembre 21 h Marina Port Tarraco

Meritxell Neddermann- Dissabte 25 de setembre 20.30 h Entorn nou edifici APT

Joan Masdéu - Dissabte 25 de setembre 21 h El Teatret del Serrallo

El Raconet de la Pèrgola – Espai Familiar

Dani Pulmón - Dissabte 25 de setembre 18:30 h Pèrgola del Serrallo

Taller familiar - Dissabte 25 de setembre de 17 h a 19 h Pèrgola del Serrallo

Manu Guix – Diumenge 26 de setembre 20.30 h Far de la Banya

MANU GUIX

26 de Setembre 2021

20.30 h – Far de la Banya

Manu Guix ens presenta en format acústic les cançons de tota la seva discografia, fent especial atenció al seu últim treball titulat "Després de tot". A banda, durant el concert, repassa i fa versions d'altres temes clàssics de la música de tots els temps.

Un concert on el públic també pot escollir de forma lliure el repertori, fent que cada espectacle sigui únic i diferent.

Manu Guix és un dels grans intèrprets i compositors del nostre país amb una llarga carrega com a autor i intèrpret, compositor i director de musical o també conegut per les seves aparicions a la televisió.

JOAN MASDEÚ

25 de setembre de 2021

21 h - El Teatret del Serrallo

En motiu del 25è aniversari de la publicació del primer disc de Whiskyn's, Joan Masdéu, cantant del grup, revisa, per primer cop i deu anys després de la dissolució de la banda, una selecció de les seves millors cançons amb un nou disc i un espectacle de petit format a trio. El disc compta amb la col·laboració de convidats molt especials com Roger Mas, Gerard Quintana, Beth Rodergas o The New Raemon.

MONKEY JANE

25 de setembre 2021

19 h – Marina Port Tarraco

Monkey Jane ens acosta a 'Silent Noise' el seu segon disc, amb repertori en anglès, fresc, íntim i per a tots els públics. Folk romàntic, introspectiu i acústic amb tocs suaus i melòdics, que creen una atmosfera d'allò més profunda. Una de les veus més prometedores del nostre territori, va guanyar el Premi a l'artista local la 3a edició del PortAutors l'any 2020.

VOLPINI BROS

25 de setembre 2021

20h – Marina Port Tarraco

Elena Volpini, veu i guitarra de la banda Volpini, i un dels seus germans, el cantant de Brott Marc Volpini, jugaran amb cançons dels seus projectes acompanyats amb les seves guitarres acústiques.

Brott és un brot incontenible del Marc Volpini, veu i guitarra de Zien Años, fent maquetes casolanes, sense equip, solo ante el peligro, Garageband. Elena Volpini és una cantautora que va començar el seu recorregut musical amb cançons que parlen sobre la pèrdua d'un ésser estimat i tot el procés que aquesta comporta. Ambdós finalistes del PortAutors 2020 i 2019 sumen esforços per oferir un projecte únic i inèdit en la seva trajectòria professional.

ÑEKÜ

25 de setembre 2021

21 h – Marina Port Tarraco

Carlos Hernández, Ñekü, és el responsable de la banda homònima. Nascut a Tarragona i present als principals festivals i sales de la península, actualment Ñekü està presentant els seu nou treball "El NIDO" i ja és considerada una de les bandes revelació del panorama emergent. Guanyador del Premi a l'artista local del PortAutors 2019, es trasllada a Tarragona, la seva ciutat per oferir un tastet del que serà el seu nou disc que portara als escenaris el proper octubre 2021.

MERITXELL NEDDERMANN

25 de setembre 2021

21 h – Edifici APT

Del 2010 al 2014 Meritxell Neddermann hace la carrera de Piano Performance (interpretación) en Berklee, donde entra en contacto más directo con el jazz, el soul, el gospel, el latin y la música moderna. Dos años seguidos obtiene el premio Piano Performance Division Award y se gradúa Magna Cum Laude en 2014. Estando en Boston tiene la oportunidad de tocar con Valerie Simpson (del dúo Ashford & Simpson), Jetro da Silva (Whitney Houston) y John Blackwell (Prince). En 2014 se

acaba de formar como instrumentista, compositora y arreglista con artistas como Moha o CLAY. Col • labora con diferentes bandas de Neo soul, jazz y fusión, incluyendo el proyecto propio, Meritxell Neddermann Trio, con lo que toca a diferentes salas de la ciudad como Rockwood Music Hall, el Silvana o The Shrine (Harlem). Actualmente reside en Barcelona, donde sigue componiendo, tocando con diferentes proyectos y trabajando en su primer trabajo discográfico.

DANI PULMÓN

25 de setembre 2021

18.30 h – El Raconet de la Pèrgola

Amb 15 anys, en Dani Lleonart va descobrir el human beatbox pels carrers de Barcelona. La passió que sent per aquest art l'ha dut a fer-ne una forma de vida i a ser-ne un dels màxims exponents del país. El 2010 neix com a músic professional amb el nom de Pulmon Beatbox i, des de llavors, s'ha proclamat campió en diverses competicions, inclosa la Spanish Beatbox Battle.

TALLER INSTRUMENTS

25 de setembre 2021

17 a 19 h – El Raconet de la Pèrgola

I perquè podeu acompanyar la vostra veu us faltaran els instruments que poden acompanyar-la i per això us proposem un taller amb el material de MisterKarton on podreu fer la vostra pròpia guitarra, entre d'altres instruments i qui sap si algun dia us convertiu en un nou o nova PortAutor/a.

Dia Marítim Mundial – Sons de Mar

Diumenge dia 3 d'octubre a les 11 h

Sons de mar és un espectacle que combina la narració de contes amb temàtica marina i la música. Podreu gaudir de la història del peix irisat, el cranc ermità o la balena poruga. I tot això, estarà amanit amb el so dels cargols de mar, les petxines gegants, el xilòfon d'aigua o l'acordió.

El Teatret de conte

El Teatret de conte arriba amb una tercera edició carregada de propostes de contes i tallers per totes les edats. En aquesta edició 2021 el Teatret de conte girarà al voltant de la protagonista de l'obra literària de Moby Dick, i des d'aquí desenvoluparem espais d'escolta, de creació, de participació per a les famílies. El Teatret es transformarà en un espai màgic on tot és possible i ens emportarem records, moments, experiències i un món de fantasia que grans i petits mantindran en el seu imaginari. Us acostarem una versió diferent de l'obra literària de Herman Melville des de diferents punts de vista a mans del Centre de Titelles de Lleida i de la particular història d'amor de l'Eudald Ferré que ens convida a conèixer a la Petita Moby Dick en persona, i també podreu gaudir dels contes i la vostra creativitat amb la creació de la vostra pròpia titella amb l'Agus Farré.

Tota una aventura que ens submergirà en l'oceà fantàstic i l'experiència submarina amb la Moby Dick.

W O W ! I si no hem après prou del fons marí i dels cetacis en especial, volem convidar-vos, entre les famílies que assisteixin al nostre cicle del Teatret de conte d'enguany, a participar en un sorteig per poder fer una visita guiada a l'Observatori Blau del Museu del Port de Tarragona i conèixer de primera mà la subhasta del peix i les curiositats de la Mar Mediterrània.

Dissabte dia 23 d'octubre a les 11.30 h i 12.30 h

Fem Balenes amb Agus Farré

L'**Agus Farré** és un dels nostres contacontes més veterans amb gran experiència en la construcció de titelles i la narració de contes. En aquesta ocasió l'Agustí ens té reservada una experiència que barrejarà la narració entorn de les balenes que combinarem amb la creació de la nostra pròpia titella del meravellós cetaci. Per a tots els públics (recomanat a partir de 3 anys acompanyats dels adults). Invitacions a Entradium.com

Dissabte dia 23 d'octubre a les 18 h

On vas Moby Dick? Centre de titelles de Lleida

Adaptació lliure del clàssic d'Hermann Melville, escenificat per a públic familiar, on els titelles de taula, la projecció d'animacions i les cançons ens endinsaran en la història d'una gran balena blanca, Moby Dick. A en Tim li agrada molt veure el mar. Per això, sempre que pot, visita la seva àvia al seu poble de pescadors. Allí coneixerà la Kalin, una nena de la seva edat, que li explicarà la història de la Moby Dick. Tot jugant i fent volar la imaginació, en Tim i la Kalin reviuran les aventures de la gran balena blanca per lliurar-se dels arpons del capità Ahab i seguir nedant lliure pels 7 mars.

Diumenge 24 d'octubre a les 11 h, a les 12 h a les 13 h i a les 17.30 h

La Petita Moby Dick d'Eudald Ferré

Refugi 1 (Sala 2) del Moll de Costa

El misteriós viatge continental d'una "petita" balena

Les balenes, per petites que siguin, són grans, molt grans i és difícil trobar-les a terra ferma. Però hi ha una força capaç de fer-les emergir del fons marí. La (petita) Moby Dick s'ha enamorat i ha emprès un misteriós viatge continental per buscar la persona que va deixar "la carta d'amor més bonica del món" dins una ampolla surant pel mar.

Portautors 2021

L'edició del PortAutors va desenvolupar-se amb gran èxit de participació amb un augment del 60% de candidatures. El jurat que desinteressadament col·labora amb nosaltres va efectuar una feina titànica per escollir els 6 finalistes que amb un qualitat excel·lent s'han presentat a una final molt complicada. Final que vam haver de desenvolupar sense públic en un Teatret solitari però que ens ha donat un producte de molta qualitat a nivell videogràfic. El jurat feia les seves valoracions a partir del 3 de gener i emetia els seus volts a la vegada que també ho feia la gent des de casa. El fruit és una edició més extensiva i amb més abast del que haguéssim pogut tenir en un format com l'anterior sense emissió pels canals de comunicació audiovisual. L'impacte audiovisual ha estat molt positiu i ens obre una nova porta a la comunicació de les nostres activitats en format virtual. El seguiment de la final, l'entrega de premis pels canals de youtube i facebook sumen més de 900 visualitzacions. Per tant es un bon termòmetre de l'estat de salut del seguiment del canal del Teatret així com del concurs.

Premi del públic Portautort 2021 : Roger Padrós amb una participació del públic de més de 600 votacions

Premi del jurat PortAutors 2021: Roger Padrós

Premi Port Tarragona 2021: Roger Padrós

Premi Fira de Música Emergent i familiar de Vil-Seca: pendent resolució

Premi a l'artista local PortAutors 2020: Sonia Linares

Dia del Voluntariat

Dijous 2 de desembre a les 10 h

Port solidari en coordinació amb els representants del voluntariat a Tarragona van realitzar un acte de reconeixement a la gran tasca dels protagonistes, que a través de les seves experiències i manifestacions van posar de rellevància la gran importància dels voluntaris a la ciutat.

Festival REC

4, 5, 6, 7 de desembre a les 12 h

Dins la XXI Edició del REC Festival Internacional de Cinema de Tarragona, cada dia s'ha projectat una pel·lícula del programa oficial del Festival acompanyat d'un refrigeri vermut que s'ofereix als assistents a la terrassa del Teatret un cop acabada la pel·lícula.

GRAELLA DE PROGRAMACIÓ							
rec XXI							
DIMECRES 1	DIJOUS 2	DIVENDRES 3	DISSABTE 4	DUMENGE 5	DELLUNS 6	DIAMARTS 7	DIMECRES 8
			12:00 h El viaje extraordinario de Calista García	12:00 h ¿Qué hicimos mal?	12:00 h Miradas Paris (vídeo) anys 80	12:00 h Apples	12:00 h Cacadores de bruteses
							12:00 h MiniREC + Tallers
			12:00 h Virgin blue	12:00 h Whether the weather is fine	12:00 h El ruido de los motores		
							12:00 h The Asadas
12:00 h Autors de Tarragona	12:00 h Sedimentos	12:00 h Esforos mojados	12:00 h You resemble me	12:00 h Piccolo corpo	12:00 h El planeta	12:00 h Si des creients	12:00 h Mini-POP
12:00 h Si des creients	12:00 h 94' sin sombras	12:00 h Snowball	12:00 h Karnawal	12:00 h The Alley	12:00 h Una Historia de amor y deseo	12:00 h Las gentiles	12:00 h Cor de velat
	12:00 h Espiritu sagrado	12:00 h All eyes off me	12:00 h Sweet Night	12:00 h Malgrat tot, família	12:00 h Compartment n°6	12:00 h Una ciutat de mauseu	

Minipop

Dimarts 8 de desembre a les 17 h

En aquesta primera edició del Minipop de Tardor les protagonistes seran la il·lustradora Alicia Caboblanco i l'artista musical Carlota Flâneur, amb les dues propostes que començaran a les 17 hores al Teatret del Serrallo.

L'Alicia Caboblanco és una il·lustradora de Madrid, on va fer Belles Arts abans de passar per l'Escola d'Art de Tarragona. Actualment forma part de l'Associació d'Il·lustradors de la ciutat, on fa de directora d'Art. Va començar a dibuixar de ben petita i segons diu ella mateixa, com que ningú la va aturar, segueix regalant-nos imatges plenes de força i missatges contundents. El públic del Minipop de Tardor tindrà l'oportunitat de conèixer millor la seva obra, alhora que experimentarà i crearà conjuntament investigant la relació de la il·lustració amb el cinema. Podeu veure un tastet del seu art al seu perfil d'Instagram.

Carlota Flâneur. La Carlota Cerrillo és una compositora i cantant, coneguda artísticament com a Carlota Flâneur. Toca el violí des dels cinc anys però és amb la guitarra i la veu on ha construït aquest univers càlid, on els sentiments i els pensaments es manifesten sense filtres. Al Minipop de Tardor presentarà el seu primer EP, 'Brains' (Hidden Track Records / Pértiga Music, 2020) produït per Ferran Palau i que és una petita joia que en directe s'omple de llum i de color. Tota una descoberta que no deixarà el públic indiferent.

Aspercamp

Dissabte 11 de desembre a les 12 h

Xerrada sobre l'autisme amb la intenció de sensibilitzar i donar a conèixer les particularitats de les persones afectades per la TEA.

Fundació la Muralla

Dijous 16 de desembre a les 10 h

Presentació del videoclip realitzat pels alumnes de la Fundació.

Institut de Recerca Pere Virgili

Divendres 17 de desembre a les 17 h

Jornades de tallers i xerrada sobre la salut mental i les seves conseqüències. La recaptació va anar destinada a la Marató de TV3.

Àngels i Dimonis

Dissabte 18 de desembre a les 21.30 h

Carles Carrasco ens presenta la seva tradicional cita amb el públic fidel per Nadal al Teatret fent la tria dels àngels i dimonis que cada any l'acompanyen.

Taller de diorames per Nadal amb Playmobil

Diumenge 19 de desembre a les 11 i a les 12.30 h

En aquesta ocasió el Teatret ofereix un taller familiar per aprendre els secrets de la composició d'un diorama pas a pas, a mans d'especialistes Lanenadelosclics que participen en cites tan rellevants com el Clickània de Montblanc, qualificats com dels millors i més espectaculars diorames del certamen.

Nadal de somni al Port de Tarragona

El Teatret del Serrallo surt al carrer amb la suma de propostes de les diferents iniciatives que sumen PortCiutat i presenten un programa agosarat pel Nadal 2021. Tot i això les circumstàncies sanitàries fan impossible la seva execució i per tant es cancel·len totes les activitats directament organitzades pel Port Tarragona.

RESUM ANUAL DE LES ACTIVITATS PRESENCIALS 2021

ACTIVITAT	ENTITAT PROMOTORA
Enregistrament	Gremi de marejants
Enregistrament	El Teatret
Presentació campanya d'estiu	Capitania Marítima
Concert alumnes	El Tecler
Presentació Antoni Coll	Col·legi de periodistes
Premis Petxina	Col·legi de periodistes
Reunió Urbanisme	Generalitat de Catalunya
Reunió	Caixabank
Reunió	PrevenPort
Reunió	Aspercamp
Moby Dick - taller	Teatret de conte
Moby Dick - Titelles	Teatret de conte
Moby Dick - Teatre	Teatret de conte
Reunió Mesemar	Mesemar
Dia Marítim Mundial - Sons de Mar	El Teatret
Concert AV Serrallo	Assoc Veins del Serrallo
Jornada Tècnica	Patronat de Turisme
Presentació llibre	Arxiu del Port
Reunió en streaming	URV
Tast de vins	Port solidari
Concert	El Tecler Gestió cultural
Presentació de llibre	Privat
Presentació de llibre	Cimalsa
Xerrada sobre l'autisme	Aspercamp
SOM-INN	Port Tarragona
Reunió interna	Comité empresa
Presentació videoclip	La Muralla
Reunió	Direcció Port Tarragona
Xerrada i tallers	Institut de Recerca
Casting Eufòria	TV3
Àngels i Dimonis	Carles Carrasco
Taller de diorames	El Teatret
Dia del Voluntariat	Port solidari
Lectures de mar	Arxiu del Port
Festival REC	Festival REC
Festival Minipop	Festival Minipop
Audicions	Yamaha Music School
PortAutors	El Teatret

7 Arxiu del Port de Tarragona

Archivo del Port de Tarragona

ARXIU DEL
PORT DE TARRAGONA

Introducció

Després de les fortes limitacions patides durant l'any 2020, encaràvem el nou calendari amb l'esperança que els efectes de la pandèmia no es deixessin notar tant, per la qual cosa programàrem activitats per a tot l'any, algunes de les quals, finalment, no es van poder dur a terme, com les previstes per Nadal, que es van haver de cancel·lar per les xifres poc favorables de l'evolució de la COVID-19.

No obstant això, i amb el panorama que se'ns presentava vàrem ser cauteloses i començàrem l'any formulant propostes en format virtual, per passar després al format híbrid (presencial i virtual), i poder donar així major cobertura a l'acte, a banda de complir amb les mesures imposades per l'emergència sanitària i, finalment, en programàrem alguna altra només en format presencial.

El blog i els canals socials han continuat tenint força protagonisme aquest any 2021, esdevenint un cop més la finestra de l'Arxiu al món en uns mesos en què l'activitat presencial ha estat molt discreta. L'esforç que suposa tenir al dia aquests canals, però, s'ha vist novament recompensat amb un creixement i un seguiment significatius en tots i cadascun d'ells.

Tal com va passar en el 2020, les xifres de 2021 reflecteixen clarament i novament l'impacte de la pandèmia sobre el nombre d'activitats i consultes, tant en negatiu, fruit de la no presencialitat i les restriccions, com en positiu, amb el clar creixement de tots els canals socials i la incidència de consultes a l'Arxiu Digital.

L'Arxiu en xifres

- Consultes: 320
- Metres lineals ocupats: 2.632,05
- Unitats d'instal·lació: 18.064
- **4.655 noves imatges digitals**
- **Visualitzacions vídeos actes a Youtube: 2.081**
- Assistència de públic en actes organitzats per l'Arxiu: 915 persones

Pàgina web

- Arxiu: 3.822 visites
- **L'Arxiu Digital: 9.844 visites**
- Fototeca: 1.506 visites
- Impressions Arxiu Digital (sèrie Registre Històric Vaixells): 18.623

Canals socials

- **Facebook:**
 - Agradaments a la pàgina: 2.000

- Article més vist: 1.011 vistes
- Persones que han vist continguts de la pàgina: 8.388
- Visites a la pàgina: 658
- Nous agradaments: 69

□ **Twitter:**

- **Impressions: 279.174**
- Nombre de seguidors: 1.619
- Top tuit 4.479 impressions
- Tuits publicats: 449
- **Nous seguidors 2021: 216**

□ **Instagram:**

- 1.069 seguidors
- 400 publicacions
- Publicació més vista: 446 impressions
- **Nous seguidors 2021: 181**

□ **ArxiPortus.** El blog de l'Arxiu del Port de Tarragona:

- 94 entrades
- **54.461 visites**
- 1.390 entrada més vista

1. ELS FONS DOCUMENTALS

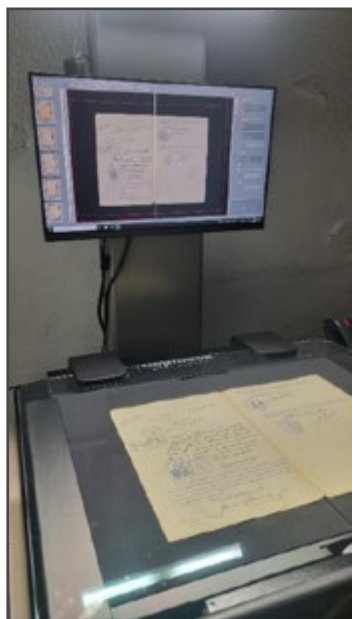
1.1. Les transferències de documentació

Durant l'any 2021 s'han rebut sis transferències de documentació administrativa, fet que ha suposat **l'ingrés de 326 caixes d'arxiu repartides en 37,49 metres lineals**, cosa que ha comportat l'increment de l'espai ocupat que en total arriba a la xifra de 2.632,05 metres lineals repartits entre els 9 dipòsits de documentació ubicats en els dos edificis que gestiona l'Arxiu, el del carrer del Mar (arxiu administratiu) i la seu central de la plaça dels Carros (arxiu històric).

1.2. Els préstecs i les consultes

El nombre de consultes, tant presencials com no presencials, ha estat de 61, 98 els documents consultats i 190 les reproduccions dutes a terme, de les quals 178 han estat

en format digital i només 12 en paper. Del total de les consultes, 35 han estat externes (persones de fora de l'organització) i 26 internes (personal de l'Autoritat Portuària). Pel que fa als préstecs de documents se n'han fet 45.

A aquestes cal sumar-hi les visites a l'Arxiu Digital ubicat a la pàgina web (9.844 visites) que completarien el nombre de consultes i gestions realitzades amb documents dipositats a l'Arxiu.

1.3. La digitalització de documents

A partir d'aquest any 2021 la digitalització d'aquelles sèries documentals que considerem més idònies per passar a formar part de l'Arxiu Digital, va a càrrec dels tècnics de l'Arxiu, gràcies a l'adquisició d'un escàner zenital que permet fer aquesta tasca de manera més professional i obtenir bones imatges digitals que després poden ser consultades a la pàgina web.

Així doncs, aquests darrers dotze mesos s'ha digitalitzat la següent documentació:

- Del Fons de Capitania Marítima: la sèrie Fulls d'assentament de vaixells 4 caixes i 2.261 imatges digitals.
- Tot el Fons Castellarnau: 8 caixes i 1.748 imatges digitals.
- La signatura 40 del fons de Fars: 243 imatges digitals.
- De la sèrie projectes d'obres del fons Junta d'Obres del Port-Autoritat Portuària: 403 imatges digitals.

En total són **4.655 noves imatges digitals** que es podran consultar a la pàgina web del Port de Tarragona.

1.4. Les donacions

Rafael Vidal Ragazzon, ànima de la pàgina de Facebook Tarragona Antiga, ens ha cedit còpies digitals d'alguns documents i fotografies de la plaça dels Carros després dels estralls de la Guerra Civil.

2. EL FONS D'IMATGES

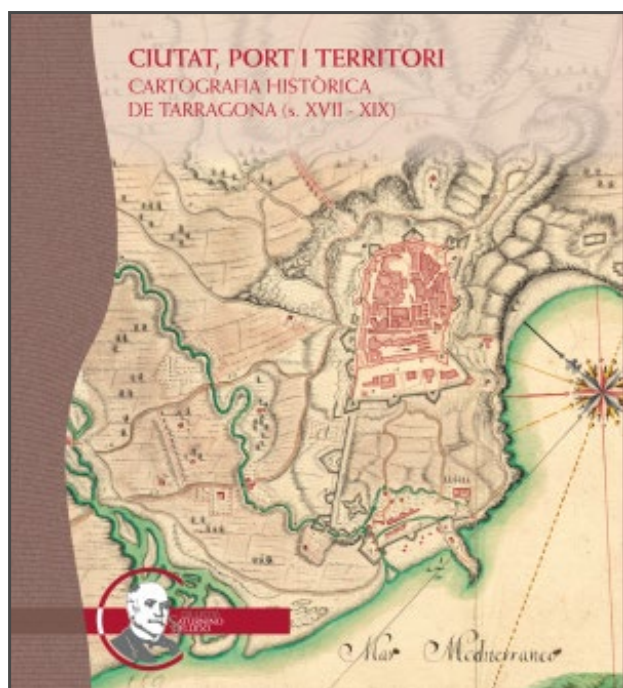
La Fototeca de l'Arxiu del Port aplega **12.333 fotografies** registrades, digitalitzades i disponibles en línia a través de la pàgina web del Port de Tarragona. El nombre de consultes l'any 2021 ha estat de 259. S'han fet 1.506 cerques a la base de dades que han comportat la selecció de 884 fotografies; s'han atès 37 peticions i s'han servit 527 imatges.

Cal apuntar que aquest any 2021 s'ha iniciat el procés de migració de dades i posada en funcionament del nou **Portal Digital de l'Arxiu del Port de Tarragona** a través d'un nou gestor d'arxius multimèdia, Fotoware, de l'empresa Maquimpres, un projecte que comportarà aplegar i poder cercar tots els objectes digitals en una sola interfície, i que farà que sigui molt més útil la seva gestió, tant per a les persones administradores com per a les usuàries.

3. LA BIBLIOTECA I L'HEMEROTECA

La Biblioteca Auxiliar de l'Arxiu compta en l'actualitat amb **9.742 volums** i l'Hemeroteca, amb 439 capçaleres entre revistes i diaris de temàtica marítima i portuària. El catàleg de la Biblioteca i l'Hemeroteca està disponible en línia a través de la pàgina web. S'han incorporat 202 noves publicacions aquest any 2021.

4. EL PREMI D'INVESTIGACIÓ

Aquest any 2021 s'ha publicat el treball de Patricia Terrado Ortuño, qui va guanyar la **vuitena edició del Premi d'Investigació Port Tarragona**, amb el títol: *Ciutat, port i territori. Cartografia històrica de Tarragona (segles XVII-XIX)*, que ha esdevingut el número 12 de la col·lecció "Saturnino Belido" de les Publicacions del Port de Tarragona, i que va ser presentat al Teatret del Serrallo el dia 10 de novembre.

El 29 d'octubre de 2021 finalitzà el termini per a presentar propostes a la **novena edició del Premi d'Investigació Port Tarragona**, que es feu pública el mes de maig de 2020, encara

que es decidí prorrogar uns mesos més arran de les restriccions de mobilitat ocasionades per l'emergència sanitària.

El dimarts 14 de desembre de 2021 es van reunir per emetre veredictes les persones que formaven part del jurat d'aquesta edició del Premi d'Investigació Port Tarragona que eren: Montse Adan Domènech, directora de Port-Ciutat i Servei d'Atenció al Client del Port de Tarragona, Esteve Masalles Feliu, llicenciat en Humanitats, director de la revista *Kesse* i, fins fa poc, responsable de la col·lecció local de la Biblioteca Pública de Tarragona, Pedro Otiña Hermoso, historiador i director de l'Arxiu Municipal de Cambrils, guanyador del V Premi d'Investigació Port de Tarragona, Quim Vendrell Moreno, coordinador de Publicacions del Port de Tarragona i Coia Escoda Múrria, cap de l'Arxiu del Port de Tarragona.

En aquesta nova edició del premi d'investigació han concursat vuit projectes i el guanyador ha estat **David Moré Aguirre** amb el seu projecte titulat: *Fars i faroners del litoral tarragoní*. Moré és historiador i arxiver municipal de Tossa de Mar i segons les seves pròpies paraules es proposa, en aquest treball, "rescatar de l'oblit la petjada dels qui van fer dels fars la seva llar", sense oblidar que són elements arquitectònics i tècnics, encara que pretén que l'eix vertebrador siguin "les persones que hi han treballat i viscut". El premiat disposarà de 12 mesos per a completar el treball que serà publicat dins la col·lecció "Saturnino Bellido" de les Publicacions del Port de Tarragona.

L'acte de lliurament del Premi per part del president del Port de Tarragona tindrà lloc a finals del mes de gener de 2022.

5. LA DIFUSIÓ I LA DIVULGACIÓ

5.1. Articles i textos

Com és habitual s'ha redactat el text que conforma la *Memòria de l'Arxiu 2020*, el capítol dedicat a l'Arxiu dins la *Memòria de Sostenibilitat de l'Autoritat Portuària de Tarragona 2020* i el capítol dedicat a l'Arxiu dins la *Memòria Anual del Centre d'Estudis Marítims i Activitats del Port de Tarragona, 2020*.

A banda dels articles al blog, des de l'Arxiu s'ha col·laborat també en la redacció, conjuntament amb el Museu del Port, de la guia visual titulada: **Rutes guiades i visites teatralitzades del Port de Tarragona**, que aplega aquestes activitats que s'organitzen des dels dos espais, per a tota mena de públic: familiar, adult o escolar, amb l'objectiu de difondre la història i el patrimoni portuari. La guia es pot descarregar des de la pàgina web del Port de Tarragona.

5.2. El blog *ArxiPortus* i els canals socials

El blog i els canals socials han continuat tenint força protagonisme aquest any 2021. A *ArxiPortus* hem publicat **dinou entrades**, la majoria han estat aportacions de diverses persones del món de la investigació, els articles de les quals s'han agrupat dins la nova secció **ArxiPortus convida a...** dins el mateix blog.

Hem publicat articles de Josep Maria Castellví, Antonio Moreno, Adrián Cabezas, Pedro Otiña, Noemi Navarro, Josep Barceló, Ricard Martínez, Josep Maria Sanet, Ginés Puente, Francesc Gassó, Rafael Vidal, Sergio Serrano, David Moré, Elena Virgili, Anton Jordà i Quim Vendrell. A totes aquestes persones els agraïm enormement la seva col·laboració. Les estadístiques del blog continuen sent força positives amb **54.505 vistes** de les 94 entrades publicades, fet que suposa un increment respecte a l'any passat del 14,11%.

Pel que fa als canals socials, cal destacar la intensa activitat que s'ha tingut a [Twitter](#) i Instagram, principalment, que s'ha traduït amb unes xifres de seguiment també espectaculars. Durant 2021 hem tingut **216 nous seguidors** en aquest canal en el qual ja ens acompanyen 1.619 persones i entitats. Dels **449 tuits publicats** aquest any, cal destacar, que el que ha tingut més impressions, correspon a la publicació d'un detall de la instal·lació fotogràfica que es pot veure a la façana de l'Arxiu titulada: "Autoretrat d'un vaixell anomenat arxiu" i obra de Ricard Martínez; la xifra és de **4.479 impressions**, que sumades a la resta de l'any fan un total de 279.174.

Les noves seccions introduïdes en aquest canal

social ja en el 2020, han continuat tenint un gran seguiment, com els fils històrics i les **Històries Portuàries**, en les quals pretenem acostar fets concrets de la història del Port de Tarragona. El top tuit d'aquesta secció es va aconseguir aquest any 2021 amb el fil publicat el mes de febrer, alhora emparat sota l'acció promoguda per l'Associació d'Arxivers de Catalunya #Eldocumentdeldia; es publicà el projecte de 1921 de l'enginyer Francisco Gómez de Membrillera del trasllat dels tinglados 2 i 3 de l'emblemàtic Moll de Costa del Port de Tarragona. 3.273 impressions són la mostra de l'interès que suscità aquesta publicació entre el nostre públic.

A banda d'aquestes seccions pròpies, des de Twitter, també s'ha col·laborat amb campanyes promogudes per l'Associació d'Arxivers de Catalunya, com la ja esmentada #Eldocumentdeldia o d'altres com el Dia del GIF arxiver amb l'etiqueta #ArxiusEnGIF, la promoguda per The Society of American Archivists #AskAnArchivistDay #PreguntemAlsArxius, els #30AnysMarató coordinat per l'Arxiu de TV3 o la de la Setmana Internacional dels Arxius coordinada amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Les xifres de la resta de canals socials són també força remarcables aquest any 2021, ja que totes han s'han incrementat respecte a l'any anterior; **a Facebook** hem aconseguit 69 nous agradaments més, fet que ens ha ajudat a assolir els 2.000 seguidors de la pàgina, que aquest any ha complert deu anys d'ençà que la vam obrir; l'article més popular ha tingut 1.011 vistes i el nombre de persones total que han vist continguts de la pàgina ha estat de 8.388.

A **Instagram** l'augment ha estat encara més notable. 181 nous seguidors ens han fet superar el miler llarg de persones i institucions que segueixen la nostra activitat pel canal, en el qual tenim ja 400 publicacions, i la més vista aquest 2021 ha assolit la xifra de 446 impressions.

5.3. Les activitats

Han estat 915 les persones que, de manera presencial o virtual, han assistit o han participat de les activitats organitzades per l'Arxiu durant 2021.

Dijous 7 de gener organitzàrem el primer acte, en format només virtual. Es tractà d'una **xerrada al voltant de l'origen i evolució de la plaça més característica de la Part Baixa de la ciutat: la plaça dels Carros**, que va impartir l'arquitecte i col·laborador habitual

de l'Arxiu, Ramon Aloguín Pallach, qui fou presentat pel periodista Adrià Recasens. La conferència es va retransmetre en directe a través del canal de Youtube del Port de Tarragona. Hi participaren gairebé 50 persones simultàniament i el vídeo editat de la xerrada, que es pot trobar tant al canal de YouTube del Port de Tarragona com en el de l'Arxiu, [porta 702 visualitzacions](#).

Al mateix temps s'aprofità per presentar el **número 3 de la col·lecció "Petit Format"** del Servei de Publicacions del Port de Tarragona, titulat: *La plaça dels Carros* del mateix Ramon Aloguín; una publicació que es va fer amb motiu de la xerrada i que formava part dels actes de celebració dels 30 anys de l'obertura al públic de l'Arxiu. La publicació es pot descarregar gratuïtament des de la [pàgina web del Port de Tarragona](#).

El mes de febrer presentàrem a través dels canals socials l'**escape room** en format digital: **El misteri de l'arxivera** al qual es pot accedir des de la [pàgina web del Port de Tarragona](#). Al cap d'un mes, eren 700 les persones que havien participat d'aquest joc en línia. Cal recordar que El misteri de l'arxivera és un joc en el qual s'ha de resoldre una sèrie d'enigmes utilitzant tot l'enginy i imaginació possibles per tal de superar el repte abans no s'esgoti el temps proposat. Els objectius de l'activitat passen per oferir una proposta diferent d'oci per tal d'apropar l'Arxiu a la ciutadania, alhora que es donen a conèixer alguns dels espais i serveis de l'Arxiu del Port.

El 23 de març organitzàrem, també en format virtual, la conferència titulada: "La pell de l'Arxiu. La creació de la instal·lació refotogràfica Autoretrat d'un vaixell anomenat arxiu", que anà a càrrec de Ricard Martínez i que fou presentada pel periodista Josep Suñé. La xerrada, que formava part del cicle **Tardes a l'Arxiu**, es va emetre en directe a través del canal de YouTube del Port de Tarragona i fou seguida per 119 persones amb un pic d'espectadors simultanis de 33. El [vídeo de la conferència](#) es pot veure encara a Youtube, tant al canal del Port de Tarragona com al de l'Arxiu, on porta ja 334 visualitzacions.

El 28 d'abril va tenir lloc l'acte **d'inauguració d'un nou element de la Ruta Patrimonial del Port de Tarragona**. Concretament, es tractava d'una pedra d'escullera situada al dic

de Llevant, direcció Far de la Banya, acompanyada d'un panell informatiu com la resta dels que conformen els diferents elements de la Ruta Patrimonial portuària disseminats per diferents indrets de la infraestructura, al dic de Llevant i al Moll de Costa majoritàriament.

Al nou element se li afegí una placa commemorativa en homenatge a la tasca duta a terme pels presidaris que construïren el primer tram de

l'artèria principal del Port de Tarragona des de finals del segle XVIII fins a finals del segle XIX: el dic de Llevant.

En el panell informatiu es pot llegir, en tres idiomes (català, castellà i anglès), la història de la construcció del dic de Llevant i, sobretot, dels més de 5.000 presidaris que hi executaren dures tasques des de finals del segle XVIII, quan es reprengueren les obres del port Modern de Tarragona, fins ben entrat el segle XIX. El text s'acompanya amb algunes fotos significatives i un codi QR que redirigeix a un espai digital en el qual es poden trobar continguts de suport al conjunt commemoratiu com ara, a través de Google Maps, quinze espais diferents de la ciutat relacionats amb els presidaris i el presidi: el penal de la Pedrera, el convent dels Caputxins, el convent de sant Francesc o l'Hospital de Santa Tecla.

L'objectiu que es perseguí amb la instal·lació d'aquest nou element patrimonial fou, d'una banda, recuperar la memòria d'aquells presidaris que construïren el dic de Llevant, tot convidant a la reflexió d'aquesta situació força corrent en el segle XIX en què s'utilitzava el presidi de manera habitual en les obres públiques i, de l'altra, potenciar aquest espai portuari com un lloc de memòria i de difusió de la història portuària alhora que posar-la en valor.

La **Ruta Patrimonial del Port de Tarragona** és accessible també a través de la pàgina web del Port de Tarragona. En el transcurs de l'acte s'aprofità per presentar el llibre: [La Ruta Patrimonial del Port de Tarragona](#) que està inclosa dins la col·lecció Petit Format de les Publicacions del Port de Tarragona i que es pot descarregar gratuïtament des de la pàgina web.

El 3 de desembre organitzàrem, conjuntament amb la Biblioteca Pública de Tarragona, una nova edició de les **Lectures de mar**, que aquest cop giraren al voltant del barri del Port de Tarragona, amb la interpretació de lectures extretes del llibre *El naixement dels barris del Port* de Luis Ballester i Coia Escoda, publicat pel Port de Tarragona l'any 2005, del qual se'n triaren fragments adaptats per a la lectura en veu alta. Aquests

textos s'acompanyaren d'altres lectures relacionades d'autors locals com Artur Bladé Desumvila, Rovira i Virgili, Pin i Soler o Virgili Sanromà. Els rapsodes encarregats d'interpretar els textos van ser Encarnació Laínez, Josep Maria Piñol i Antònia Sabater. La música anà a càrrec de David Blay. A l'acte, que se celebrà al Teatret del Serrallo, hi assistiren 70 persones.

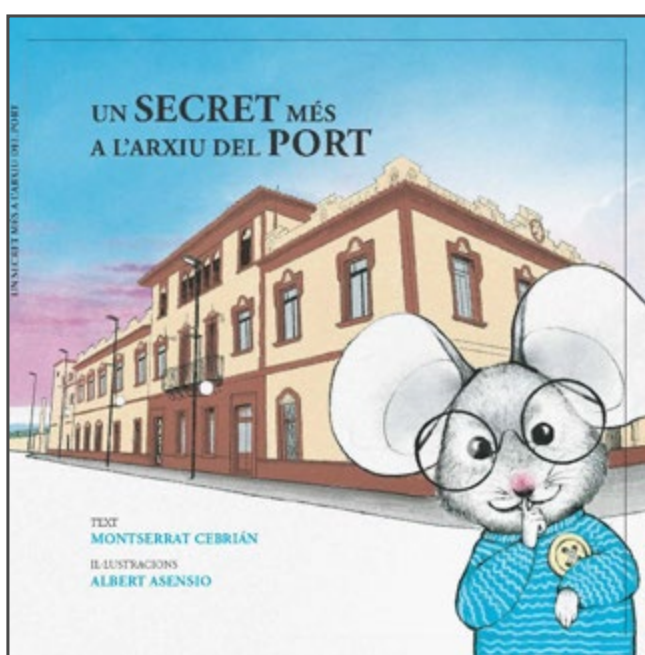

La presentació del conte: Més secrets a l'Arxiu del Port

El 18 de novembre presentàvem a l'Aula Didàctica del Museu del Port el conte il·lustrat que porta per títol: *Més secrets a l'Arxiu del Port*, amb textos de Rat Cebrián i il·lustracions d'Albert Asensio.

Amb aquesta obra es pretén arribar al públic més petit de les cases gràcies a la figura de la ratolina de l'Arxiu que mostra els seus secrets als infants i que, a més a més, està acompanyada dels personatges del capità Apodaca i la senyora Castellarnau que ja fa uns anys que formen part del programa de difusió de l'Arxiu.

A l'acte de presentació assistiren 45 persones.

Els tallers

El mes d'abril endegàrem el primer taller de la temporada, en format no presencial, titulat: **"Documentant un documental. El rerefons d'una investigació"**, en el qual participaren Maribel Serra (historiadora i documentalista), Josep Maria Castellví (historiador i documentalista) i Lluís Jené (director, guionista i productor).

L'objectiu del taller passava per donar a conèixer la important tasca de documentació i investigació que hi ha darrere d'un documental o programa de TV amb contingut històric, alhora que es pretenia fer valdre la importància de la documentació d'arxiu per a explicar històries.

Les sessions s'impartiren a través de la plataforma Teams prèvia inscripció a través d'un formulari. La durada del taller va ser de 5 hores repartides en 3 sessions els dies 13, 15 i 20 d'abril. L'activitat era gratuïta i hi participaren 22 persones.

El mes de juny, dins els actes de celebració de la Setmana Internacional dels Arxius, organitzàrem el taller: **Conservació de documents** dirigit per Anna Ferran Roig. (veure epígraf Setmana Internacional dels Arxius).

El mes d'octubre iniciàrem les sessions del Taller titulat: **Com fer un treball d'investigació en història i història de l'art** que impartí Ireneu Visa Guerrero, graduat en Història i doctorand. Les sessions del taller es van repartir en tres jornades. El taller va ser en format presencial i amb aforament limitat. Hi participaren 13 persones.

Cicle de conferències 'Personatges de la II República a Tarragona'

Amb motiu del 90è aniversari de la proclamació de la II República, i formant part del Programa de Memòria Històrica promogut per l'Ajuntament de Tarragona amb el títol: **14 d'abril de 1931: 90 anys de la Segona República**. Programa de Memòria Històrica de Tarragona, des del 13 d'abril fins al 15 de desembre, van tenir lloc gairebé una trentena d'actes i activitats proposades per més d'una quinzena d'entitats de la ciutat.

Des de l'Arxiu del Port programarem un cicle de conferències titulat: **Personatges de la II República a Tarragona** que es van poder seguir en temps real a través del canal de Youtube del Port de Tarragona, alhora que s'hi podia assistir de manera presencial amb reserva prèvia. Les xerrades van tenir lloc al Tinglado 1 del Moll de Costa, un espai

adequat per a garantir les mesures sanitàries vigents. El cicle va tenir lloc els dimarts del mes de maig, i constà de quatre conferències. La primera d'elles va tenir lloc dimarts 4 de maig i anà a càrrec del filòleg Josep Lluís Carod-Rovira, qui tractà sobre el

personatge d'Antoni Rovira i Virgili (1882-1949), periodista, historiador i polític i clar referent del període republicà.

Josep Sancho Sancho, doctor en Història, impartí la segona de les conferències el dimarts 11 de maig al voltant de la figura de Marcel·lí Domingo (1884-1939), polític i escriptor, nomenat ministre d'Instrucció Pública en proclamar-se la República.

La tercera conferència fou dimarts 18 de maig, i anà a càrrec de la historiadora i professora de la URV, Montse Duch Plana, coneixedora de la figura del navilier i polític Macià Mallol Bosch (1876-1960) que fou governador civil durant un curt període de temps un cop proclamada la República.

De l'última xerrada, que es va fer dimarts 25 de maig, se n'ocupà l'arxiver i historiador, Jordi Piqué Padró, qui desglossà el personatge de Pere Lloret Ordeix (1877-1967) que va ser alcalde de la ciutat de Tarragona en època republicana.

A les xerrades hi assistiren de manera presencial 320 persones i més de 170 ho van fer des de casa en temps real a través del canal de YouTube del Port de Tarragona. [Les quatre conferències es poden veure](#) a través dels canals de YouTube, tant del Port de Tarragona com de l'Arxiu, on porten comptabilitzades més 830 visualitzacions.

Setmana Internacional dels Arxius

Seguint la proposta del Consell Internacional d'Arxius respecte a la celebració de la Setmana Internacional dels Arxius ens sumarem a la iniciativa, com molts arxius catalans, preparant diverses activitats com un **taller de Conservació de documents** a càrrec d'Anna Ferran, conservadora i restauradora d'obra gràfica i material d'arxiu, que va tenir

lloc els dies 8 i 10 de juny i va ser en format presencial i aforament molt limitat (9 persones) alhora que es va retransmetre en directe pel canal de YouTube del Port de Tarragona. Les sessions van ser seguides per 45 persones i es poden revisar als canals de YouTube en aquests enllaços: [sessió 1a](#) i [sessió 2a](#).

Pel dia 9, el **Dia internacional dels Arxius** programarem una nova sessió del cicle **Tardes a l'Arxiu**. Aquell dia ens acompanyà l'historiador i escriptor Albert Villaró amb la [xerrada](#) titulada: "[Memòries apòcrifes d'un arxivador de muntanya](#)". La conferència, presentada pel periodista Jordi Cartañá, es va retransmetre en directe pel canal de YouTube del Port de Tarragona i fou seguida per 31 persones.

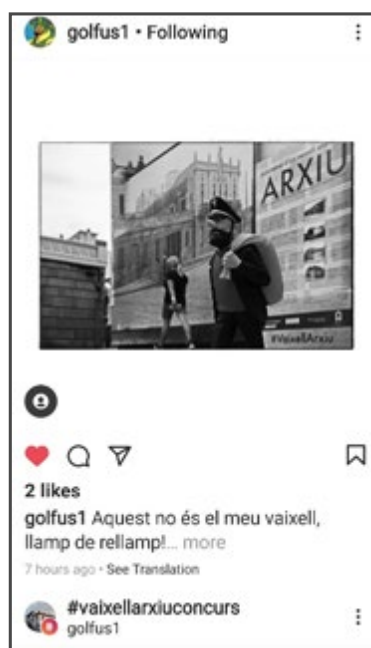
El dissabte 12 de juny i diumenge 13 de juny proposàrem la **Ruta Patrimonial del Port de Tarragona**. Hi participaren 30 persones.

A més a més, durant tota la setmana (del 7 al 13 de juny) i a través d'Instagram es va posar en marxa el concurs **Fotografia el Vaixell Arxiu** que consistí a presentar fotografies amb l'etiqueta #VaixellArxiuConcurs de la instal·lació "Autoretrat d'un vaixell anomenat Arxiu" que hi ha exposada a la façana de l'Arxiu. Es convocaren dos premis: a la millor fotografia i a la més creativa. El mes de juliol es lliurà el premi als guanyadors que van ser:

-**Premi a la millor fotografia** titulada “La proa del vaixell que navega per la història del Port” de Miguel Rodríguez (@michaelus52).

-**Premi a la imatge més creativa** titulada: “Aquest no és el meu vaixell, llamp de relamp!” de Toni Bonet (@golfus1).

Estrena nou personatge teatralitzat

Amb motiu del **Dia Marítim Mundial** (30 de setembre), estrenarem una nova activitat teatralitzada amb la figura de l'enginyer **Saturnino Bellido**, un personatge no prou conegut però de gran importància per al Port de Tarragona.

Projectant el port amb l'enginyer Bellido pretén acostar al públic la valuosa aportació que aquest enginyer portuari del segle XIX va fer a Tarragona amb obres que configuraren el port que tenim avui en dia, com el Moll de Costa. Bellido, nascut a Ablitas (Navarra) el 1840, va ser director de les obres del Port de Tarragona entre 1881 i 1889.

El públic assistent, més de cinquanta persones, fou convidat a fer un viatge al segle XIX, època de Bellido, les obres que va dirigir, l'enfrontament que va tenir amb les companyies ferroviàries i també conegué la seva faceta de cronista i d'acèrrim defensor de l'abolició del presidi, els presos del qual durant gairebé un segle van treballar en les obres portuàries.

Amb aquesta nova activitat teatralitzada, a càrrec d'Auriga Serveis Culturals, ja són tres els personatges que ajuden a difondre la història portuària i de l'Arxiu a la ciutadania: el capità Apodaca, la senyora Castellarnau i l'enginyer Bellido.

Instal·lació fotogràfica 'Autoretrat d'un vaixell anomenat Arxiu'

Una de les accions més importants en relació amb la celebració dels 30 anys de l'Arxiu l'any 2020 va ser l'aposta per una instal·lació fotogràfica ubicada a la façana de l'edifici de l'Arxiu a la plaça dels Carros, cantonada carrer d'Anselm Clavé, obra del fotògraf i creador Ricard Martínez, i que porta per títol: **Autoretrat d'un vaixell anomenat Arxiu**. La instal·lació consisteix en una gran refotografia, un retrat de l'edifici a través del temps construït amb fotografies de diversos moments dels gairebé cent anys de la seva existència; imatges que registren la construcció i reforma de les diverses vides que ha tingut.

Al llarg de 2021 hem dut a terme conjuntament amb el seu autor, Ricard Martínez, un seguit d'accions per donar a conèixer l'obra, especialment en els canals socials, com ara la publicació de fotografies de la instal·lació captades per **Google Street View**, el descobriment periòdic de nous detalls de les fotografies que la conformem, amb les explicacions oportunes, un article específic al blog dins la secció *Arxiportus convida a...* amb el títol: ["Pel camí de les passes prestades. La instal·lació "Autoretrat d'un vaixell anomenat Arxiu" a Google Street View"](#), redactat per Martínez o entrevistes en mitjans radiofònics.

6. LES COL·LABORACIONS I ASSESSORAMENTS

L'Arxiu del Port ha col·laborat al llarg de 2021 amb entitats, mitjans i institucions.

- Amb el Servei de Publicacions del Port donant suport a l'edició del llibre guanyador del VIII Premi d'Investigació Port Tarragona. També en qualitat de membres del jurat participarem en la vuitena edició del **Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona**, organitzat conjuntament amb els Serveis Territorials d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

- Amb **l'AV Barri del Port** hem col·laborat activament en diferents campanyes promogudes, ja sigui pels canals socials, com presencialment. Així, el 20 de novembre

organitzarem la **Ruta guiada per la plaça dels Carros** amb Ramon Aloguín per al veïnat del barri, en la qual participaren 45 persones.

També ens adherirem a la iniciativa

#TGNVilaFlorida promoguda per l'Ajuntament de Tarragona i l'associació Viles Florides guarnint el balcó de l'Arxiu amb plantes ornamentals sostenibles. Aquesta campanya té l'objectiu de promoure la transformació dels pobles i les ciutats de Catalunya fomentant l'existència de més espais verds urbans i enjardinats de forma participativa i sostenible, alhora que pretén fer valdre la riquesa natural i paisatgística del territori.

- Amb **l'Associació d'Arxivers de Catalunya** s'ha participat en diverses campanyes, principalment, pel canal de Twitter com ja hem comentat en l'epígraf dels canals socials.
- Amb el **Departament de Cultura de la Generalitat** s'ha col·laborat en l'organització de la Setmana Internacional dels Arxius formant part activa de la comissió creada al respecte.
- Amb la **Societat El Centru de Vila-Seca** participarem en la conferència-tertúlia que amb el títol: "Un cop faltem, què passarà amb el nostre arxiu?" s'organitzà el 26 de juny.
- Amb la revista **Fet a Tarragona** col·laborarem el mes de gener en la publicació de l'article "[Patrimoni a la vora del mar](#)" de la periodista Laia Poblado, publicat en el número 44 de la revista; el mes de febrer en l'article de Jan Magarolas: "[Podrem salvar l'arxivera del Port?](#)"; el mes de març en la presentació del número 46 de la revista, i el mes de juny estrenarem la Ruta Patrimonial del Port de Tarragona per a un grup de subscriptors de la publicació.
- Amb el *Diari de Tarragona* aportarem informació per a l'article de Xavier Fernández: "232 años en más de 97.000 imágenes" publicat el 9 de juliol.
- Amb TAC12 col·laborarem en l'audiovisual titulat: "[La primavera republicana, 90 anys de la proclamació de la II República a Tarragona](#)", dirigit pel periodista Toni Orensanz que s'estrenà al Teatre Tarragona el 13 d'abril.

7. L'ARXIU ALS MITJANS

Ha estat un any molt prolífic pel que fa a intervencions en premsa, tant escrita com audiovisual. S'ha parlat i hem parlat de l'Arxiu en diferents mitjans:

-A TAC12 hem aparegut parlant de:

- [“El rellotge del Port llueix restaurat i amb repic de campanes”](#) (19 de gener)
- [De la Setmana Internacional dels Arxius](#). Programa Som-hi (8 de juny)
- [L'Arxiu del Port estrena una ruta teatralitzada amb la figura de l'enginyer Saturnino Bellido](#) (1 d'octubre)

-A Connecticat TV els explicàrem:

- Els 30 anys de l'Arxiu (29 d'abril)

-A Tarragona Ràdio hem parlat:

- De la instal·lació fotogràfica “Autoretrat d'un vaixell anomenat arxiu” (21 de gener)
- De l'*escape room* 'El misteri de l'arxivera' (4 de març)
- De la Primavera Republicana (14 d'abril)
- De [La Ruta Patrimonial del Port de Tarragona](#) (9 de novembre)
- De l'activitat: [Lectures de mar](#) (1 de desembre)

-A El far ràdio hem dit quelcom sobre:

- L'“Autoretrat d'un vaixell anomenat arxiu” (16 de febrer)

-A Ràdio Ciutat de Tarragona ens van convidar per parlar de:

- [Lectures de mar](#) (30 de novembre)

Introducción

Después de las fuertes limitaciones sufridas durante el año 2020, encarábamos el nuevo calendario con la esperanza de que los efectos de la pandemia no se dejaran notar tanto, por lo que programamos actividades para todo el año, algunas de las cuales, finalmente, no pudieron llevarse a cabo, como las previstas para Navidad, que tuvieron que cancelarse por las cifras poco favorables de la evolución de la COVID-19.

Sin embargo, y con el panorama que se nos presentaba, fuimos cautelosas y empezamos el año formulando propuestas en formato virtual, para pasar después al formato híbrido (presencial y virtual), y poder dar así mayor cobertura al acto, aparte de cumplir con las medidas impuestas por la emergencia sanitaria y, finalmente, programamos otra sólo en formato presencial.

El blog y los canales sociales han continuado teniendo bastante protagonismo este año 2021, convirtiéndose una vez más en la ventana del Archivo al mundo en unos meses en los que la actividad presencial ha sido muy discreta. Sin embargo, el esfuerzo que supone tener al día estos canales se ha visto nuevamente recompensado con un crecimiento y un seguimiento significativos en todos y cada uno de ellos.

Tal y como ocurrió en el 2020, las cifras de 2021 reflejan clara y nuevamente el impacto de la pandemia sobre el número de actividades y consultas, tanto en negativo, fruto de la no presencialidad y las restricciones, como en positivo, con el crecimiento de todos los canales sociales y la incidencia de consultas en el Archivo Digital.

El Archivo en cifras

- Consultas: 320
- Metros lineales ocupados: 2.632,05
- Unidades de instalación: 18.064
- **4.655 nuevas imágenes digitales**
- **Visualizaciones vídeos actos en YouTube: 2.081**
- Asistencia de público en actos organizados por el Archivo: 915 personas

Página web

- Archivo: 3.822 visitas
- **Archivo Digital: 9.844 visitas**
- Fototeca: 1.506 visitas
- Impresiones Archivo Digital (serie Registro Histórico Barcos): 18.623

Canales sociales

- **Facebook:**
 - Me gusta en la página: 2.000
 - Artículo más visto: 1.011 vistas
 - Personas que han visto contenidos de la página: 8.388
 - Visitas a la página: 658
 - Nuevos Me gusta: 69
- **Twitter:**
 - **Impresiones: 279.174**

- Número de seguidores: 1.619
- Top tuit 4.479 impresiones
- Tuits publicados: 449
- **Nuevos seguidores 2021: 216**

□ **Instagram:**

- 1.069 seguidores
- 400 publicaciones
- Publicación más vista: 446 impresiones
- **Nuevos seguidores 2021: 181**

□ **ArxiPortus.** El blog de l'Arxiu del Port de Tarragona:

- 94 entradas
- **54.461 visitas**
- 1.390 entrada más vista

1. LOS FONDOS DOCUMENTALES

1.1. Las transferencias de documentación

Durante el año 2021 se han recibido seis transferencias de documentación administrativa, lo que ha supuesto el ingreso de 326 cajas de archivo repartidas en 37,49 metros lineales, y un incremento del espacio ocupado que en total alcanza la cifra de 2.632,05 metros lineales, repartidos entre los 9 depósitos de documentación ubicados en los dos edificios que gestiona el Archivo, el de la calle del Mar (archivo administrativo) y la sede central de la plaza de los Carros (archivo histórico).

1.2. Los préstamos y las consultas

El número de consultas, tanto presenciales como no presenciales, ha sido de 61, 98 los documentos consultados y 190 las reproducciones llevadas a cabo, de las que 178 han sido en formato digital y sólo 12 en papel. Del total de las consultas, 35 fueron externas (personas de fuera de la organización) y 26 internas (personal de la Autoridad Portuaria). En cuanto a los préstamos de documentos se han realizado 45.

A estas cifras hay que sumarle las visitas al Archivo Digital ubicado en la página web (9.844 visitas) que completarían el número de consultas y gestiones realizadas con documentos depositados en el Archivo.

1.3. La digitalización de documentos

A partir de este año 2021 la digitalización de aquellas series documentales que consideramos más idóneas para pasar a formar parte del Archivo Digital corre a cargo de los técnicos del Archivo, gracias a la adquisición de un escáner cenital que permite realizar esta tarea de forma más profesional y obtener buenas imágenes digitales que después pueden ser consultadas en la página web.

Así pues, en estos últimos doce meses se ha digitalizado la siguiente documentación:

- Del Fondo de Capitanía Marítima: la serie Hojas de asentamiento de barcos 4 cajas y 2.261 imágenes digitales.
- Fondo Castellarnau (completo): 8 cajas y 1.748 imágenes digitales.

- El registro 40 del fondo de Faros: 243 imágenes digitales.
- De la serie proyectos de obras del fondo Junta de Obras del Puerto-Autoridad Portuaria: 403 imágenes digitales.

En total son 4.655 nuevas imágenes digitales que se podrán consultar en la página web del Puerto de Tarragona.

1.4. **Las donaciones**

Rafael Vidal Ragazzon, propulsor de la página de Facebook Tarragona Antiga, nos ha cedido copias digitales de algunos documentos y fotografías de la plaza de los Carros después de los estragos ocasionados por la Guerra Civil.

2. EL FONDO DE IMÁGENES

La Fototeca del Archivo del Puerto reúne 12.333 fotografías registradas, digitalizadas y disponibles online a través de la página web del Puerto de Tarragona. El número de consultas en 2021 ha sido de 259. Se han realizado 1.506 búsquedas en la base de datos que han comportado la selección de 884 fotografías; se han atendido 37 peticiones y se han servido 527 imágenes.

Cabe apuntar que este año 2021 se ha iniciado el proceso de migración de datos y puesta en funcionamiento del nuevo **Portal Digital del Archivo del Puerto de Tarragona** a través de un nuevo gestor de archivos multimedia, Fotoware, de la empresa Maquimpres, un proyecto que comportará reunir y poder buscar todos los objetos digitales en una sola interfaz, y que hará que sea más útil su gestión, tanto para las personas administradoras como para las usuarias.

3. LA BIBLIOTECA Y LA HEMEROTECA

La Biblioteca Auxiliar del Archivo cuenta en la actualidad con 9.742 volúmenes y la Hemeroteca, con 439 cabeceras entre revistas y diarios de temática marítima y portuaria. El catálogo de la Biblioteca y la Hemeroteca está disponible online a través de la página web. Se han incorporado 202 nuevas publicaciones este año 2021.

4. EL PREMIO DE INVESTIGACIÓN

Este año 2021 se ha publicado el trabajo de Patricia Terrado Ortuño, quien ganó la octava edición del Premio de Investigación Port Tarragona, con el título: *Ciutat, port i territori. Cartografia històrica de Tarragona. (segles XVII-XIX)*, que se ha convertido en el número 12 de la colección "Saturnino Bellido" de las Publicaciones del Puerto de Tarragona, y que fue presentado en el Teatret del Serrallo el día 10 de noviembre.

El 29 de octubre de 2021 finalizó el plazo para presentar propuestas a la novena edición del Premio de Investigación Port Tarragona, que se hizo pública en el mes de mayo de 2020, aunque se decidió prorrogar unos meses más a raíz de las restricciones de movilidad ocasionadas por la emergencia sanitaria.

El martes 14 de diciembre de 2021 se reunieron para emitir veredicto las personas que formaban parte del jurado de esta edición del Premio de Investigación Port Tarragona que eran: Montse Adan Domènech, directora de Port-Ciutat y Servicio de Atención al Cliente del Puerto de Tarragona, Esteve Masalles Feliu, licenciado en Humanidades, director de la revista Kesse y, hasta hace poco, responsable de la colección local de la Biblioteca

Pública de Tarragona, Pedro Otiña Hermoso, historiador y director del Archivo Municipal de Cambrils, ganador del V Premio de Investigación Puerto de Tarragona, Quim Vendrell Moreno, coordinador de Publicaciones del Puerto de Tarragona y Coia Escoda Múrria, responsable del Archivo del Puerto de Tarragona.

En esta nueva edición del Premio han concursado ocho proyectos y el ganador ha sido David Moré Aguirre con su proyecto titulado: “Fars i faroners del litoral tarragoní”. Moré es historiador y archivero municipal de Tossa de Mar y según sus propias palabras se propone, en este trabajo, “rescatar del olvido la huella de quienes hicieron de los faros su hogar”, sin olvidar que son elementos arquitectónicos y técnicos, aunque pretende que el eje vertebrador sean “las personas que han trabajado y vivido en ellos”.

El premiado dispondrá de 12 meses para completar el trabajo que será publicado en la colección “Saturnino Bellido” de las Publicaciones del Puerto de Tarragona.

El acto de entrega del Premio por parte del presidente del Puerto de Tarragona tuvo lugar a finales de enero de 2022.

5. LA DIFUSIÓN Y LA DIVULGACIÓN

5.1. Artículos y textos

Como es habitual se ha redactado el texto que conforma la Memoria del Archivo 2020, el capítulo dedicado al Archivo en la *Memoria de Sostenibilidad de la Autoridad Portuaria de Tarragona 2020* y el capítulo dedicado al Archivo en la *Memòria Anual del Centre d'Estudis Marítims i Activitats del Port de Tarragona, 2020*.

Aparte de los artículos en el blog, desde el Archivo se ha colaborado también en la redacción, juntamente con el Museo del Puerto, de la guía visual titulada: *Rutas guiadas y visitas teatralizadas del Puerto de Tarragona*, que reúne estas actividades que se organizan desde ambos espacios, para todo tipo de público: familiar, adulto o escolar, con el objetivo de difundir la historia y el patrimonio portuario. La guía se puede descargar desde la página web del Puerto de Tarragona.

5.2. El blog ArxiPortus y los canales sociales

El blog y los canales sociales han continuado teniendo bastante protagonismo este año 2021. En ArxiPortus hemos publicado diecinueve entradas, la mayoría han sido aportaciones de varias personas del mundo de la investigación, cuyos artículos se han agrupado en la nueva sección ArxiPortus invita a.... en el mismo blog.

Hemos publicado artículos de Josep Maria Castellví, Antonio Moreno, Adrián Cabezas, Pedro Otiña, Noemi Navarro, Josep Barceló, Ricard Martínez, Josep María Sanet, Ginés Puente, Francesc Gassó, Rafael Vidal, Sergio Serrano, David Moré, Elena Virgili, Anton Jordà y Quim Vendrell. A todas estas personas les agradecemos enormemente su colaboración.

Las estadísticas del blog siguen siendo positivas con 54.505 vistas de las 94 entradas publicadas, lo que supone un incremento respecto al año pasado del 14,11%.

Por lo que se refiere a los canales sociales, cabe destacar la intensa actividad que se ha tenido en **Twitter e Instagram**, principalmente, que se ha traducido con unas cifras de seguimiento también espectaculares. Durante 2021 hemos tenido 216 nuevos seguidores

en este canal en el que ya nos acompañan 1.619 personas y entidades. De los 449 tuits publicados este año, cabe destacar, que el que ha tenido más impresiones, corresponde a la publicación de un detalle de la instalación fotográfica que puede verse en la fachada del Archivo titulada: “Autorretrat d’un vaixell anomenat Arxiu” obra de Ricard Martínez; la cifra es de 4.479 impresiones, que sumadas al resto del año hacen un total de 279.174. Las nuevas secciones introducidas en este canal social ya en 2020 han seguido teniendo un gran seguimiento, como los hilos históricos y las Historias Portuarias, en las que pretendemos explicar hechos concretos de la historia del Puerto de Tarragona. El top tuit de esta sección se consiguió este año 2021 con el hilo publicado en febrero, a la vez amparado bajo la acción promovida por la Associació d’Arxivers de Catalunya #Eldocumentdeldia; se publicó el proyecto de 1921 del ingeniero Francisco Gómez de Membrillera del traslado de los tinglados 2 y 3 del emblemático Muelle de Costa del Puerto de Tarragona. 3.273 impresiones son la muestra del interés que suscitó esta publicación entre nuestro público.

Aparte de estas secciones propias, desde Twitter, también se ha colaborado con campañas promovidas por la Associació d’Arxivers de Catalunya, como la ya mencionada #Eldocumentdeldia u otras como el Día del GIF archivero con la etiqueta #ArxiusEnGIF, la promovida por The Society of American Archivists #AskAnArchivistDay #PreguntemAlsArxius, los #30AnysMarató coordinado por el Archivo de TV3 o la de la Semana Internacional de los Archivos coordinada con el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Las cifras del resto de canales sociales son también bastante remarcables este año 2021, ya que todas se han incrementado respecto al año anterior; en Facebook hemos conseguido 69 nuevos Me gusta, lo que nos ha ayudado a alcanzar los 2.000 seguidores de la página, que este año ha cumplido diez años desde que la abrimos; el artículo más popular ha tenido 1.011 vistas y el número de personas total que han visto contenidos de la página ha sido de 8.388.

En Instagram el aumento ha sido aún más notable. 181 nuevos seguidores nos han hecho superar el millar largo de personas e instituciones que siguen nuestra actividad por el canal, en el que tenemos ya 400 publicaciones, y la más vista en 2021 ha alcanzado la cifra de 446 impresiones.

5.3. Las actividades

Han sido 915 las personas que, de forma presencial o virtual, han asistido o han participado de las actividades organizadas por el Archivo durante 2021.

El jueves 7 de enero organizamos el primer acto, en formato sólo virtual. Se trató de una charla en torno al origen y evolución de la plaza más característica de la Parte Baja de la ciudad: la plaza de los Carros, que impartió el arquitecto y colaborador habitual del Archivo, Ramon Aloguín Pallach, quien fue presentado por el periodista Adrià Recasens. La conferencia se retransmitió en directo a través del canal de YouTube del Puerto de Tarragona. Participaron casi 50 personas simultáneamente y el vídeo editado de la charla, que se puede encontrar tanto en el canal de YouTube del Puerto de Tarragona como en el del Archivo, lleva 702 visualizaciones.

Al mismo tiempo se aprovechó para presentar el número 3 de la colección “Petit Format”

del Servicio de Publicaciones del Puerto de Tarragona, titulado: La plaza de los Carros del mismo Ramon Aloguín; una publicación que se realizó con motivo de la charla y que formaba parte de los actos de celebración de los 30 años de la apertura al público del Archivo. La publicación se puede descargar gratuitamente desde la página web del Puerto de Tarragona.

En febrero presentamos a través de los canales sociales el escape room en formato digital: **El misteri de l'arxivera** al que se puede acceder desde la página web del Puerto de Tarragona. Al cabo de un mes, eran 700 las personas que habían participado de este juego online. Cabe recordar que éste es un juego en el que se debe resolver una serie de enigmas utilizando todo el ingenio e imaginación posibles para superar el reto antes de que se agote el tiempo propuesto. Los objetivos de la actividad pasan por ofrecer una propuesta diferente de ocio para acercar el Archivo a la ciudadanía, a la vez que se dan a conocer algunos de los espacios y servicios del Archivo del Puerto.

El 23 de marzo organizamos, también en formato virtual, la conferencia titulada: “La pell de l'Arxiu. La creació de la instal·lació refotogràfica Autoretrat d'un vaixell anomenat arxiu”, que fue a cargo de Ricard Martínez y que fue presentada por el periodista Josep Suñé. La charla, que formaba parte del ciclo Tardes a l'Arxiu, se emitió en directo a través del canal de YouTube del Puerto de Tarragona y fue seguida por 119 personas con un pico de espectadores simultáneos de 33. El vídeo de la conferencia se puede ver todavía en Youtube, tanto en el canal del Puerto de Tarragona como en el del Archivo, donde lleva ya 334 visualizaciones.

El 28 de abril tuvo lugar el acto de inauguración de un nuevo elemento de la Ruta Patrimonial del Port de Tarragona. Concretamente, se trataba de una piedra de escollera situada en el dique de Levante, dirección Far de la Banya, acompañada de un panel informativo como el resto de los que conforman los diferentes elementos de la Ruta Patrimonial portuaria diseminados por diferentes lugares de la infraestructura, en el dique de Levante y en el Muelle de Costa mayoritariamente.

Al nuevo elemento se le añadió una placa conmemorativa en homenaje a la labor llevada a cabo por los presidiarios que construyeron el primer tramo de la arteria principal del Puerto de Tarragona desde finales del siglo XVIII hasta finales del siglo XIX: el dique de Levante.

En el panel informativo se puede leer, en tres idiomas (catalán, castellano e inglés), la historia de la construcción del dique de Levante y, sobre todo, de los más de 5.000 presidiarios que ejecutaron duras tareas desde finales del siglo XVIII, cuando se reanudaron las obras del puerto Moderno de Tarragona, hasta bien entrado el siglo XIX. El texto se acompaña con algunas fotos significativas y un código QR que redirige a un espacio digital en el que se pueden encontrar contenidos de soporte al conjunto conmemorativo como, a través de Google Maps, a quince espacios distintos de la ciudad relacionados con los presidiarios y el presidio: el penal de la Pedrera, el convento de los Capuchinos, el convento de san Francisco o el Hospital de Santa Tecla.

El objetivo que se persiguió con la instalación de este nuevo elemento patrimonial fue, por un lado, recuperar la memoria de aquellos presidiarios que construyeron el dique de Levante, invitando a la reflexión de esta situación bastante común en el siglo XIX en el que se utilizaba el presidio de forma habitual en las obras públicas y, por otro, potenciar

este espacio portuario como un lugar de memoria y de difusión de la historia portuaria a la vez que ponerla en valor.

La Ruta Patrimonial del Puerto de Tarragona es accesible también a través de la página web del Puerto de Tarragona. En el transcurso del acto se aprovechó para presentar el libro: *La Ruta Patrimonial del Port de Tarragona* que está incluida dentro de la colección "Petit Format" de las Publicaciones del Puerto de Tarragona y que se puede descargar gratuitamente desde la página web.

El 3 de diciembre organizamos, juntamente con la Biblioteca Pública de Tarragona, una nueva edición de las **Lectures de mar**, que esta vez giraron alrededor del barrio del Port de Tarragona, con la interpretación de lecturas extraídas del libro *El naixement dels barris del Port* de Luis Ballester y Coia Escoda, publicado por el Puerto de Tarragona en 2005, del que se eligieron fragmentos adaptados para la lectura en voz alta. Estos textos se acompañaron de otras lecturas relacionadas de autores locales como Artur Bladé Desumvila, Rovira i Virgili, Pin y Soler o Virgili Sanromà. Los rapsodas encargados de interpretar los textos fueron Encarnación Laínez, Josep Maria Piñol y Antònia Sabater. La música corrió a cargo de David Blay. Al acto, que se celebró en el Teatret del Serrallo, asistieron 70 personas.

La presentación del cuento: *Més secrets a l'Arxiu del Port*

El 18 de noviembre presentábamos en el Aula Didáctica del Museo del Puerto el cuento ilustrado que lleva por título: *Més secrets a l'Arxiu del Port*, con textos de Rat Cebrián e ilustraciones de Albert Asensio.

Con esta obra se pretende llegar al público más pequeño de las casas gracias a la figura de una ratita del Archivo que muestra sus secretos a los niños y que, además, está acompañada de los personajes del capitán Apodaca y la señora Castellarnau que hace ya unos años que forman parte del programa de difusión del Archivo. Al acto de presentación asistieron 45 personas.

Los talleres

En abril iniciamos el primer taller de la temporada, en formato no presencial, titulado: "Documentant un documental. El trasfons d'una investigació", en el que participaron Maribel Serra (historiadora y documentalista), Josep Maria Castellví (historiador y documentalista) y Lluís Jené (director, guionista y productor).

El objetivo del taller pasaba por dar a conocer la importante labor de documentación e investigación que hay detrás de un documental o programa de TV con contenido histórico, a la vez que se pretendía hacer valer la importancia de la documentación de archivo para explicar historias.

Las sesiones se impartieron a través de la plataforma Teams previa inscripción a través de un formulario. La duración del taller fue de 5 horas repartidas en 3 sesiones los días 13, 15 y 20 de abril. La actividad era gratuita y participaron 22 personas.

En junio, dentro de los actos de celebración de la **Semana Internacional de los Archivos**, organizamos el taller: Conservación de documentos dirigido por Anna Ferran Roig. (ver epígrafe Semana Internacional de los Archivos).

En octubre iniciamos las sesiones del Taller titulado: Com fer un treball d'investigació

en historia i historia de l'Art que impartió Ireneu Visa Guerrero, graduado en Historia y doctorando. Las sesiones del taller se repartieron en tres jornadas. El taller fue en formato presencial y con aforo limitado. Participaron 13 personas.

Ciclo de conferencias 'Personatges de la II República a Tarragona'

Con motivo del 90 aniversario de la proclamación de la II República, y formando parte del Programa de Memoria Histórica promovido por el Ayuntamiento de Tarragona con el título: 14 de abril de 1931: 90 anys de la Segona República. Programa de Memòria Històrica de Tarragona, desde el 13 de abril al 15 de diciembre, tuvieron lugar casi una treintena de actos y actividades propuestas por más de una quincena de entidades de la ciudad.

Desde el Archivo del Puerto programamos un ciclo de conferencias titulado: Personatges de la II República a Tarragona que se pudieron seguir en tiempo real a través del canal de Youtube del Puerto de Tarragona, a la vez que se podía asistir de forma presencial con reserva previa. Las charlas tuvieron lugar en el Tinglado 1 del Muelle de Costa, un espacio adecuado para garantizar las medidas sanitarias vigentes.

El ciclo tuvo lugar los martes de mayo, y constó de cuatro conferencias. La primera de ellas tuvo lugar el martes 4 de mayo y corrió a cargo del filólogo Josep Lluís Carod-Rovira, quien trató sobre el personaje de Antoni Rovira i Virgili (1882-1949), periodista, historiador y político y claro referente del período republicano.

Jospe Sancho Sancho, doctor en Historia, impartió la segunda de las conferencias el martes 11 de mayo en torno a la figura de Marcel·lí Domingo (1884-1939), político y escritor, nombrado ministro de Instrucción Pública al proclamarse la República.

La tercera conferencia fue el martes 18 de mayo, y fue a cargo de la historiadora y profesora de la URV, Montse Duch Plana, conocedora de la figura del naviero y político Macià Mallol Bosch (1876-1960) que fue gobernador civil durante un corto período de tiempo una vez proclamada la República.

De la última charla, que se celebró el martes 25 de mayo, se ocupó el archivero e historiador, Jordi Piqué Padró, quien desglosó al personaje de Pere Lloret Ordeix (1877-1967) que fue alcalde de la ciudad de Tarragona en época republicana.

A las charlas asistieron de forma presencial 320 personas y más de 170 lo hicieron desde casa en tiempo real a través del canal de YouTube del Puerto de Tarragona. Las cuatro conferencias pueden verse a través de los canales de YouTube, tanto del Puerto de Tarragona como del Archivo, donde llevan contabilizadas más 830 visualizaciones.

Semana Internacional de los Archivos

Siguiendo la propuesta del Consejo Internacional de Archivos respecto a la celebración de la Semana Internacional de los Archivos nos sumamos a la iniciativa, como muchos archivos catalanes, preparando diversas actividades como un taller de Conservación de documentos a cargo de Anna Ferran, conservadora y restauradora de obra gráfica y material de archivo, que tuvo lugar los días 8 y 10 de junio y fue en formato presencial y aforo muy limitado (9 personas) a la vez que se retransmitió en directo por el canal de YouTube del Puerto de Tarragona. Las sesiones fueron seguidas por 45 personas y se pueden visitar en los canales de YouTube del Puerto y del Archivo.

Para el día 9, el **Día internacional de los Archivos** programamos una nueva sesión del ciclo Tardes a l'Arxiu. Aquel día nos acompañó el historiador y escritor Albert Villaró con la charla titulada: "Memòries apòcrifes d'un arxivador de muntanya". La conferencia, presentada por el periodista Jordi Cartañá, se retransmitió en directo por el canal de YouTube del Puerto de Tarragona y fue seguida por 31 personas.

El sábado 12 de junio y el domingo 13 de junio propusimos la Ruta Patrimonial del Puerto de Tarragona en la cual participaron 30 personas.

Además, durante toda la semana (del 7 al 13 de junio) y a través de Instagram se organizó el concurso Fotografia el Vaixell Arxiu que consistía en presentar fotografías con la etiqueta #VaixellArxiuConcurs de la instalación "Autorretrat d'un vaixell anomenat arxiu" que está expuesta en la fachada del Archivo. Se convocaron dos premios: a la mejor fotografía y a la más creativa. En julio se entregó el premio a los ganadores que fueron:

-Premio a la mejor fotografía titulada "La proa del vaixell que navega per la historia del port" de Miguel Rodríguez (@michaelus52).

-Premio a la imagen más creativa titulada: "aquest no és el meu vaixell, llamp i rellamp!" de Toni Bonet (@golfus1).

Estrena nuevo personaje teatralizado

Con motivo del **Día Marítimo Mundial** (30 de septiembre), estrenamos una nueva actividad teatralizada con la figura del ingeniero Saturnino Bellido, un personaje no suficientemente conocido, pero de gran importancia para el Puerto de Tarragona.

Projectant el port amb l'enginyer Bellido pretende acercar al público la valiosa aportación que este ingeniero portuario del siglo XIX hizo a Tarragona con obras que configuraron el puerto que tenemos hoy en día, como el Moll de Costa. Bellido, nacido en Ablitas (Navarra) en 1840, fue director de las obras del Puerto de Tarragona entre 1881 y 1889.

El público, más de cincuenta personas, fue invitado a realizar un viaje al siglo XIX, época de Bellido, las obras que dirigió, el enfrentamiento que tuvo con las compañías ferroviarias y también conoció su faceta de cronista y de acérrimo defensor de la abolición del presidio, cuyos presos durante casi un siglo trabajaron en las obras portuarias.

Con esta nueva actividad teatralizada, a cargo de Auriga Serveis Culturals, ya son tres los personajes que ayudan a difundir la historia portuaria y del Archivo a la ciudadanía: el capitán Apodaca, la señora Castellarnau y el ingeniero Bellido.

Instalación fotográfica 'Autoretrat d'un vaixell anomenat Arxiu'

Una de las acciones más importantes en relación con la celebración de los 30 años del Archivo en el año 2020 fue la apuesta por una instalación fotográfica ubicada en la fachada del edificio del Archivo en la plaza de los Carros, esquina calle de Anselm Clavé, obra del fotógrafo y creador Ricard Martínez, y que lleva por título: Autoretrat d'un vaixell anomenat arxiu. La instalación consiste en una gran fotografía, un retrato del edificio a través del tiempo construido con fotografías de varios momentos de los casi cien años

de su existencia; imágenes que registran la construcción y reforma de las distintas vidas que ha tenido.

A lo largo de 2021 hemos llevado a cabo conjuntamente con su autor, Ricard Martínez, una serie de acciones para dar a conocer la obra, especialmente en los canales sociales, como la publicación de fotografías de la instalación tomadas por Google Street View, el descubrimiento periódico de nuevos detalles de las fotografías que la conforman, con las explicaciones oportunas, un artículo específico en el blog en la sección *Arxiportus convida a...* con el título: "Pel camí dels passos prestats. La instal·lació "Autoretrat d'un vaixell anomenat arxiu" en Google Street View, redactado por Martínez o entrevistas en medios radiofónicos.

6. LAS COLABORACIONES Y LOS ASESORAMIENTOS

El Archivo del Puerto ha colaborado a lo largo de 2021 con entidades, medios e instituciones.

- Con el Servicio de Publicaciones del Puerto apoyando la edición del libro ganador del VIII Premio de Investigación Port Tarragona. También en calidad de miembros del jurado participamos en la octava edición del Premio de Narrativa Curta Port de Tarragona, organizado juntamente con los Servicios Territoriales de Educació de la Generalitat de Catalunya.

- Con la AAV Barri del Port hemos colaborado activamente en diferentes campañas promovidas, ya sea por los canales sociales, como presencialmente. Así, el 20 de noviembre organizamos la Ruta guiada por la plaza de los Carros con Ramon Aloguín para el vecindario del barrio, en la que participaron 45 personas.

También nos adherimos a la iniciativa #TGNVilaFlorida promovida por el Ayuntamiento de Tarragona y la asociación Viles Florides adornando el balcón del Archivo con plantas ornamentales sostenibles. Esta campaña tiene el objetivo de promover la transformación de los pueblos y las ciudades de Cataluña fomentando la existencia de más espacios verdes urbanos y ajardinados de forma participativa y sostenible, a la vez que pretende hacer valer la riqueza natural y paisajística del territorio.

- Con la Associació d'Arxivers de Catalunya se ha participado en diversas campañas, principalmente, por el canal de Twitter como ya hemos comentado en el epígrafe de los canales sociales.

- Con el Departament de Cultura de la Generalitat se ha colaborado en la organización de la Semana Internacional de los Archivos formando parte activa de la comisión creada al respecto.

- Con la Sociedad El Centre de Vila-Seca participamos en la conferencia-tertulia que con el título: "Un cop faltem, què passarà amb el nostre arxiu?" se organizó el 26 de junio.

- Con la revista *Fet a Tarragona* colaboramos el mes de enero en la publicación del artículo "Patrimoni a la vora del mar" de la periodista Laia Poblado, publicado en el número 44 de la revista; en febrero en el artículo de Jan Magarolas: "Podrem salvar l'arxivera del Port? "; en marzo en la presentación del número 46 de la revista, y en junio estrenamos la Ruta Patrimonial del Puerto de Tarragona para un grupo de suscriptores de la publicación.

- Con el *Diari de Tarragona* aportamos información para el artículo de Xavier Fernández:

"232 años en más de 97.000 imágenes" publicado el 9 de julio.

- Con TAC12 colaboramos en el audiovisual titulado: 'La primavera republicana, 90 anys de la proclamació de la II República a Tarragona', dirigido por el periodista Toni Orensanz que se estrenó en el Teatre Tarragona el 13 de abril.

7. EL ARCHIVO EN LOS MEDIOS

Ha sido un año muy prolífico en cuanto a intervenciones en prensa, tanto escrita como audiovisual. Se ha hablado y hemos hablado del Archivo en distintos medios:

- En TAC12 hemos aparecido hablando de: "El rellotge del Port llueix restaurat i amb repic de campanes" (19 de enero)
- De la Setmana Internacional dels Arxius. Programa Som-hi (8 de junio)
- L'Arxiu del Port estrena una ruta teatralitzada amb la figura de l'enginyer Saturnino Bellido (1 de octubre)

-En Connecticat TV les explicamos:

- Els 30 anys de l'Arxiu (29 de abril)

-En Tarragona Ràdio hemos hablado:

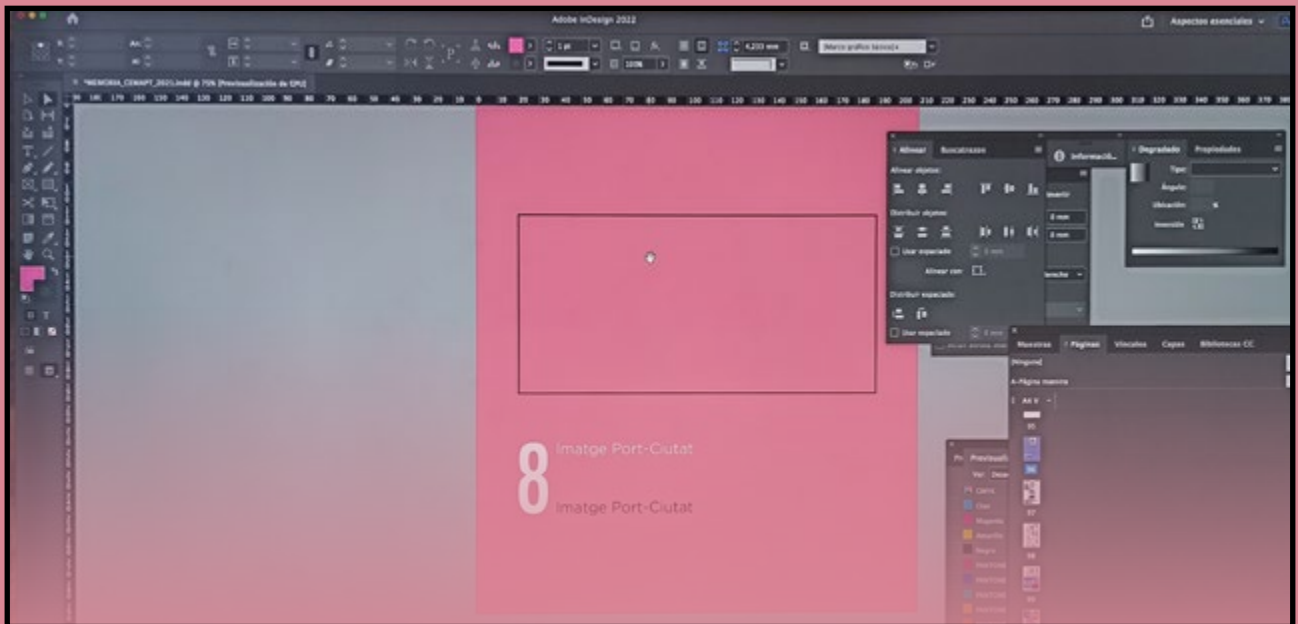
- De la instal·lació fotogràfica "Autoretrat d'un vaixell anomenat arxiu" (21 de enero)
- Del *escape room* 'El misteri de l'arxivera' (4 de marzo)
- De la Primavera Republicana (14 de abril)
- De La Ruta Patrimonial del Port de Tarragona (9 de noviembre)
- De la activitat: Lectures de mar (1 de diciembre)

-En el Far ràdio hemos hablado un poco de:

- L'"Autoretrat d'un vaixell anomenat arxiu" (16 de febrero)

-en Ràdio Ciutat de Tarragona nos invitaron a hablar de:

- Lectures de mar (30 de noviembre)

8 Imatge Port-Ciutat

8 Imatge Port-Ciutat

El Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT) té un Departament propi d'Imatge, que crea tot el grafisme necessari de la part cultural del Port de Tarragona.

Els àmbits d'actuació són:

- Exposicions (Moll de Costa i en altres ubicacions, de creació interna o externa)
- Actes i diferents activitats
- Museu del Port
- Arxiu del Port
- Teatret del Serrallo
- Servei de Publicacions del Port
- Anuncis culturals per a diferents mitjans, en paper i digitals
- Creació i publicació de l'Agenda Cultural del Port de Tarragona (trimestral)
- Memòria anual Port-Ciutat
- Audiovisuals culturals
- Cartell Rambla Nova de Tarragona (trimestral)
- Diferents creacions gràfiques per a objectius concrets
- Memòria anual Port-Ciutat

El volum de producció aproximat és de:

- 18 Exposicions: creació de díptic, cartell exterior, invitació i grafisme divers
- Crea més de 100 anuncis en diferents formats
- Creacions tridimensionals (3d) amb utilitats diverses
- Suport producció web
- Suport diari a tots els departaments Port-Ciutat

GERVASIO SÁNCHEZ (Còrdova, 1959) és fotoperiodista de conflictes i crisis humanitàries. Guardonat amb el Premi Nacional de Fotografia el 2009, ha publicat més d'una dotzena de llibres fotogràfics i, com a periodista, professió que exerceix des del 1984, publica a l'*Heraldo de Aragón* i col·labora a la Cadena Ser i a la BBC. Des del 2001 dirigeix el Seminari de Fotografia i Periodisme d'Albarrasí.

Ha publicat els llibres fotogràfics següents: *El cerco de Sarajevo* (1994) i els publicats per l'editorial Blume, *Vidas minadas* (1997, 2002 i 2007); *Kosovo. Crónica de la deportación* (1999); *Niños de la guerra* (2000); *La caravana de la muerte. Las víctimas de Pinochet* (2001); *Latidos del tiempo* (2004), amb l'escultor i artista plàstic Ricardo Calero; *Sierra Leona. Guerra, paz* (2005); *Sarajevo, 1992-2008* (2009); *Desaparecidos* (2011); *Antología* (2012); *Dones. Afganistan* (2014), amb la periodista Mónica Bernabé, i *Vida* (2016). Algunes

de les seves exposicions han estat comissariades per Sandra Balsells i Gerardo Mosquera. També va coordinar el 2001 amb Manuel Leguineche el llibre *Los ojos de la guerra* (70 corresponents escriben sobre su profesión y recuerdan a Miguel Gil, muerto en Sierra Leona) i el 2004 va publicar el llibre literari *Salvar a los niños soldados*.

Ha rebut els premis de les associacions de premsa d'Aragó, Almeria i Còrdova i els premis Cirilo Rodríguez, Drets Humans, Ortega y Gasset, Rei d'Espanya, Julio Anguita Parrado, Bartolomé Ros, Jaime Brunet, Gernika per la Pau i la Reconciliació, José María Portell i José Antonio Labordeta, i el 2009 va ser guardonat amb el Premi Nacional de Fotografia.

ENTREPOBLES es una associació de solidaritat internacional independent, feminista i activista amb Amèrica Llatina.

HORARI EXPOSICIÓ
De dimarts a dissabtes,
de 10 a 13 h i de 17 a 20 h
(a partir d'octubre) de 10 a 13 h i de 16 a 19 h
Diumenges i festius,
d'11 a 14 h

Tel. 977 259 400 - ext. 1122
exposicions@porttarragona.cat
porttarragona.cat

Port Tarragona CULTURA

ENTREPOBLES TARRAGONA PRESENTA ACTIVISTES PER LA VIDA HONDURES/GUATEMALA GERVASIO SÁNCHEZ

TINGLADO 2 del Moll de Costa del Port de Tarragona
Del 16 de setembre de 2021 al 9 de gener de 2022

Relats, reptes, dinàmiques sensorials i artístiques, que ens permetran experimentar i meravellar-nos per la riquesa de la biodiversitat de la natura i sentir-nos-en part. Petits i grans reflexionarem conjuntament per encaminar-nos cap a un món més sostenible!

HORARI DE VISITA
Per visitar L'ESPAI ERA cal fer reserva prèvia:
GRUPS ESCOLARS

- Deducació infantil a l'ESO
- De diïlluns a divendres
- Reserva gratuïta. Imprescindible reserva prèvia: <https://codoleeducacio.com/activitats/art-sostenibilitat-era/>

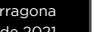
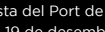
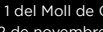
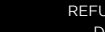
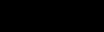
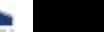
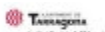
PÚBLIC GENERAL I FAMILIAR
- Els dissabtes a les 17 h i els diumenges a les 11 h
- Reserva gratuïta. Imprescindible reserva prèvia <https://codoleeducacio.com/activitats/art-sostenibilitat-era-en-familia/>

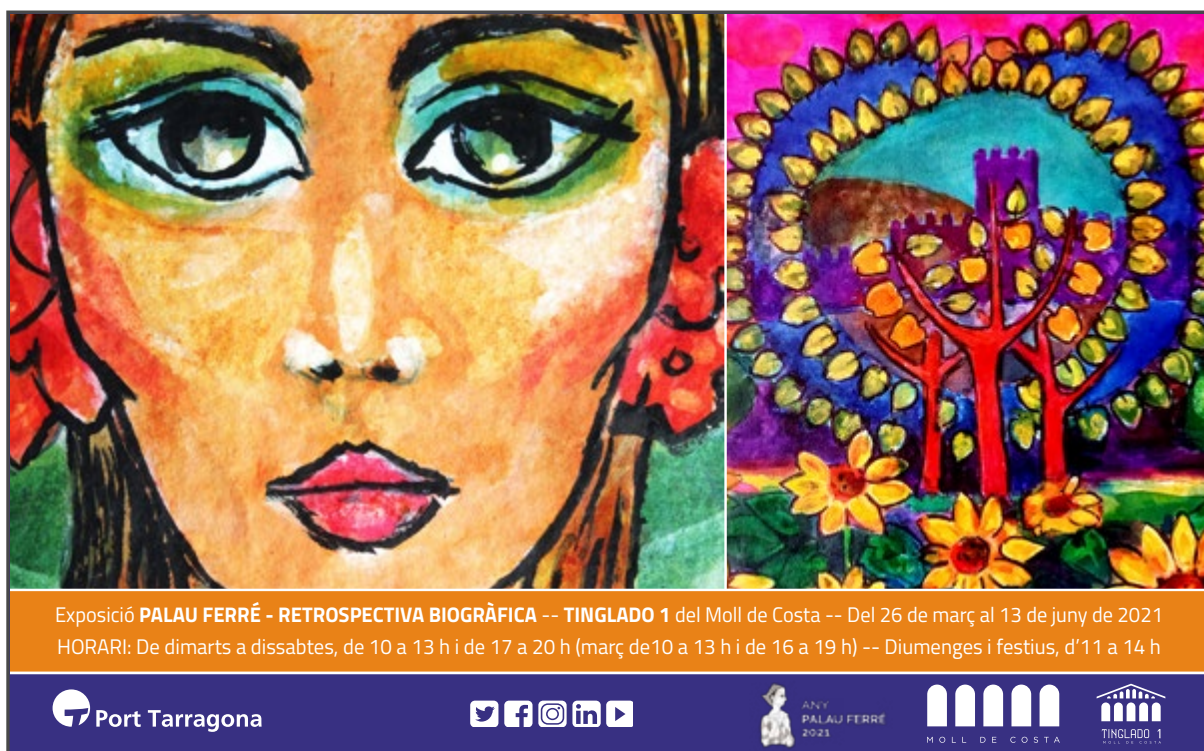
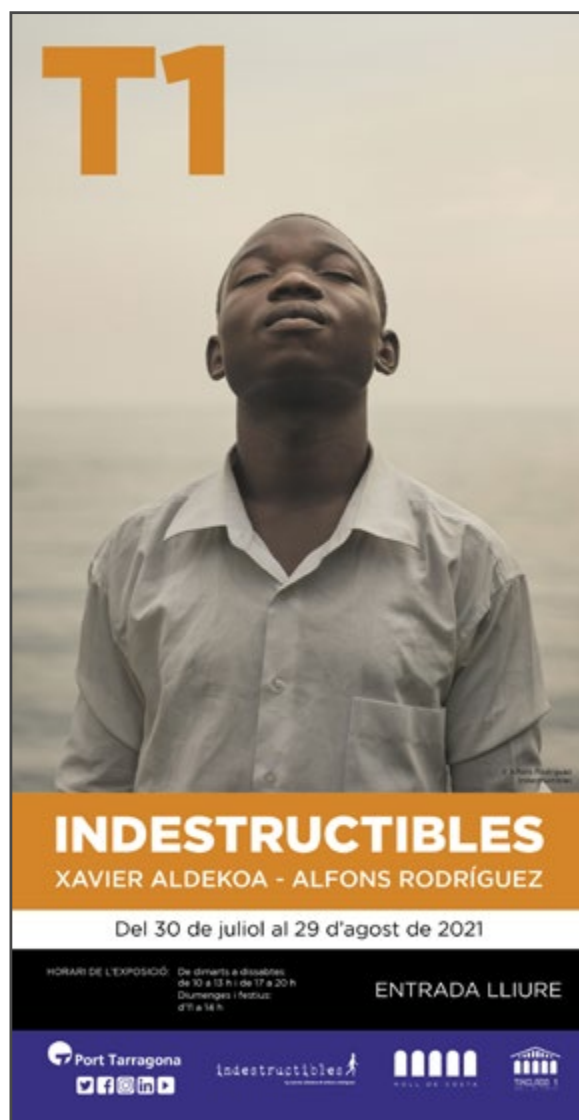
Port de Tarragona CULTURA

**L'ART DE LA
SOSTENIBILITAT**
ESPERA EMOCIÓ REFLEXIACIÓ

REFUGI 1 del Moll de Costa del Port de Tarragona
Del 2 de novembre al 19 de desembre de 2021

JAUME PALAU

DIEGO TEJERA

Port Tarragona CULTURA

EL FABULÓS MÓN DEL CINEMA

HORARI EXPOSICIÓ
De dimarts a dissabtes,
de 10 a 13 h i de 16 a 19 h
Diumenges i festius,
d'11 a 14 h

Tel. 977 259 400 - ext. 1122
exposicions@porttarragona.cat
porttarragona.cat

TINGLADO 1 del Moll de Costa del Port de Tarragona
Del 5 de novembre al 12 de desembre de 2021

VISITES TEATRALITZADES

A Coneix l'arxiu amb el capità Apodaca

El capità Apodaca ens ensenya la feina que es fa a l'Arxiu, els dipòsits on es guarda la documentació amb les seves joies. També la història del port i de la Part Baixa de la ciutat.
Durada: 60' - Públic general / Escoles

A Els secrets de l'Arxiu

Maria Antònia de Castellarnau mostra l'Arxiu i explica la seva història. Amb dos tallers: El meu arbre genealògic i Un il·luc per a cada cosa.
Durada: 60' (només visita) 90' (amb tallers)
Públic familiar (infants 4-12 anys) i públic general

A Coneix els secrets de l'Arxiu amb...

Aquesta activitat compta amb la participació de dos personatges: el capità Apodaca i la senyora Castellarnau. Ambdós, per ordre, ens descobriran els seus secrets.
Durada: 1h 45' - Adreçada a públic general

A Projectant el port amb l'enginyer Bellido

A través del personatge de Saturnino Bellido es pretén fer un viatge sobretot pel segle XIX, època que va viure aquest enginyer portuari, artífex del Moll de Costa.
Durada: 1h 15' - Adreçada a públic general

M Descobrint les Amèriques

Miquel Ballester, l'àmic tarragoní de Cristòfol Colom i mercader de la canya de sucre, ens transportarà a finals del segle XV per explicar-nos la història del comerç al Port.
Durada: 45' - Públic familiar i públic general

M Tiberius, comerciant pel Mare Nostrum

El comerciant de Tarraco Tiberius Claudius Amiantus ens explicarà com era el comerç del vi en època romana i les característiques i perills de la navegació pel Mare Nostrum.
Durada: 45' - Públic familiar i públic general

VISITES TEATRALITZADES

M La llum del mar

Alex Lighthouse, una turista inquieta i apassionada dels fars, ens explicarà la història, llegendes i mites dels fars més emblemàtics que ha conegut viatjant.
Durada: 45' - Públic familiar i públic general

M Treballant al moll

Baldomero Mallol, treballador del Port, ens explicarà les estíves a la primera meitat del segle XX i com ha evolucionat amb la tecnologia la descàrrega de mercaderies.
Durada: 45' - Públic familiar i públic general

M Passejant amb Apodaca

El capità Apodaca, enginyer i director de les obres del Port de finals del segle XVII, ens convidarà a descobrir els fets més rellevants del Port Modern mentre passeja pel Museu.
Durada: 90' - Públic familiar i públic general

M Vine a veure ocells!!! Biodiversitat al Port

T'explicarem les seves característiques al Museu i després les veurem en el viatge en vaixell. (d'octubre a abril - No teatralitzada)
Durada: 90' - Adreçada a públic general

M Vivint el Port

Mandote d'històries portuàries i vins. Curiositats, anècdotes i singularitats del nostre Port amb un tast de vins vinculats a la nostra terra i al comerç portuari. (No teatralitzada)
Durada: 60' - Adreçada a públic adult

Les activitats s'organitzaran al llarg de l'any i s'anunciaran degudament

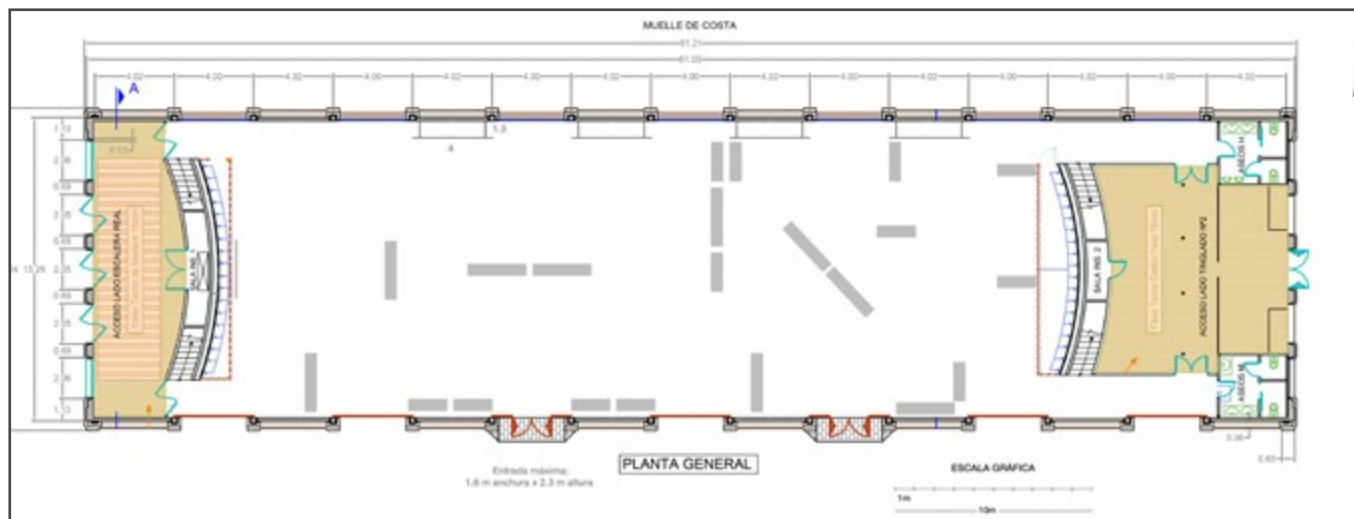
A ARXIU DEL PORT DE TARRAGONA

arxiu@porttarragona.cat - 977 259 400 | De Ext. 5001 a 5006

M MUSEU DEL PORT DE TARRAGONA

museuport@porttarragona.cat - 977 259 434

RUTES GUIADES I VISITES TEATRALITZADES Port de Tarragona

El Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT) tiene un Departamento propio de Imagen, que crea todo el grafismo necesario de la parte cultural del Puerto de Tarragona.

Los ámbitos de actuación son:

- Exposiciones (Moll de Costa y en otras ubicaciones, de creación interna o externa)
- Actos y diferentes actividades
- Museu del Port
- Arxiu del Port
- Teatret del Serrallo
- Servei de Publicacions del Port
- Anuncios culturales para diferentes medios, en papel y digitales
- Creación y publicación de la Agenda Cultural del Puerto de Tarragona (trimestral)
- Memoria anual Puerto-Ciudad
- Audiovisuales culturales
- Cartel Rambla Nueva de Tarragona (trimestral)
- Diferentes creaciones gráficas para objetivos concretos
- Memoria anual Puerto-Ciudad

El volumen de producción aproximado es de:

- 18 Exposiciones: creación de díptico, cartel exterior, invitación y grafismo diverso
- Creados más de 100 anuncios en diferentes formatos
- Creaciones tridimensionales (3d) con diversas utilidades
- Apoyo producción web
- Apoyo diario a todos los departamentos Puerto-Ciudad

9

Servei de Publicacions del Port de Tarragona

Servicio de Publicaciones del Port de Tarragona

PUBLICACIONS DEL
PORT DE TARRAGONA

1. CONSULTES I DESCÀRREGUES DE LA PÀGINA WEB

Les descàrregues/consultes han estat 21.610, que tenint en compte les de l'any anterior (13.422), representa un augment del 61% que, possiblement, és atribuïble a "l'efecte confinament" per la pandèmia.

El detall de llibres amb més de 3.000 consultes / descàrregues són:

- *LA MAR DE TARRAGONA (AL SEGLE XVI)*. Autors: Salvador Rovira i Gómez, i Josep M. Sanet i Jové.
- *25 ANYS DE L'ÚLTIMA RIUADA*. Autor: Ricard Lahoz Avendaño
- *ATLES HISTÒRIC I IL·LUSTRAT DEL PORT DE TARRAGONA. DEL PASSAT AL PRESENT*. Autor: Joan Carles Blanch i Torredadell.
- *EL PUERTO DE TARRACO EN ÉPOCA ROMANA (SIGLOS II aC – III dC) FUENTES, HISTORIOGRAFÍA Y ARQUEOLOGÍA*. Autora: Patricia Terrado Ortuño.
- *BUQUES MILITARES EXTRANJEROS EN EL PUERTO DE TARRAGONA (1897-2014)*. Autor: Antonio Moreno García
- *25 ANYS DE L'ÚLTIMA RIUADA*. Autor: Ricard Lahoz.
- *EL ÚLTIMO VIAJE DEL ALMIRAL KERSAIN*. Autor: Josep M. Castellví Viladegut

2. EDICIONS DEL SERVEI DE PUBLICACIONS

Les edicions del Servei de Publicacions comporten l'avaluació inicial del text per determinar-ne l'interès marítim o portuari. També pot comportar, en la majoria de casos, la revisió del text, en català o en castellà, així com la selecció d'imatges que l'acompanyen. En definitiva, es tracta de fer tot el recorregut de l'edició amb l'autor o autora fins al dia de la presentació del llibre.

2.1 VIII PREMI DE NARRATIVA CURTA PORT DE TARRAGONA

Hi poden participar, com en edicions anteriors, alumnes d'ESO, Batxillerat, Cicles Formatius de Formació Professional i de l'Escola Oficial d'Idiomes amb un màxim d'edat de vint-i-dos anys.

Pel que fa a l'edició de Narrativa Curta 2021, el jurat l'ha resolt de la següent manera:

Títol	Alumne/a	Centre	Premi
El veler Kala	Ariana Altarriba Gajete	INS. Joan Amigó	1r. ESO 1r cicle
Res millor que ser dofí	Roger García Doncel	INS. Ramon de la Torre	1r ESO 2n cicle
Avui fa un any	Eli Vives Vidal	INS. Narcís Oller	1r BAT
L'aventura del mar	Mar Ferreté Estudillo	INS. Joan Amigó	2n ESO 1r cicle
Entre tu i jo	Mar Grané López	COL. Mare de Déu del Carme	2n ESO 2n cicle
Els suquets de l'avui Ramon	Arnau Virgili Giménez	INS. Narcís Oller	2n BAT

Els premis en llengua anglesa han quedat deserts.

Durant els mesos d'abril i maig, s'ha efectuat el lliurament dels premis a bord de la "Golondrina", amb un màxim de 20 persones per tal d'atendre els requisits de les autoritats sanitàries.

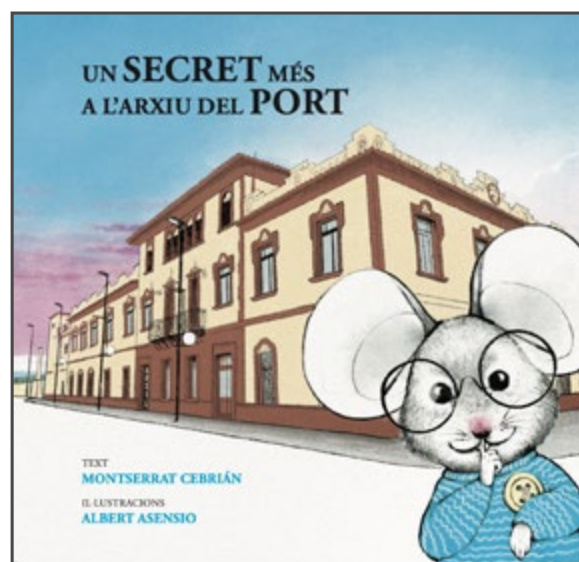
L'edició digital (format PDF) dels treballs guanyadors i seleccionats es pot descarregar a: <https://ja.cat/Cw9dy>

2.2 UN SECRET MÉS A L'ARXIU DEL PORT, de Montserrat Cebrián i Albert Asensio

Un secret més a l'Arxiu del Port, amb text de Rat Cebrián i il·lustrat per Albert Asensio, pretén a través d'un personatge entranyable, una ratolina, acostar als més petits de les

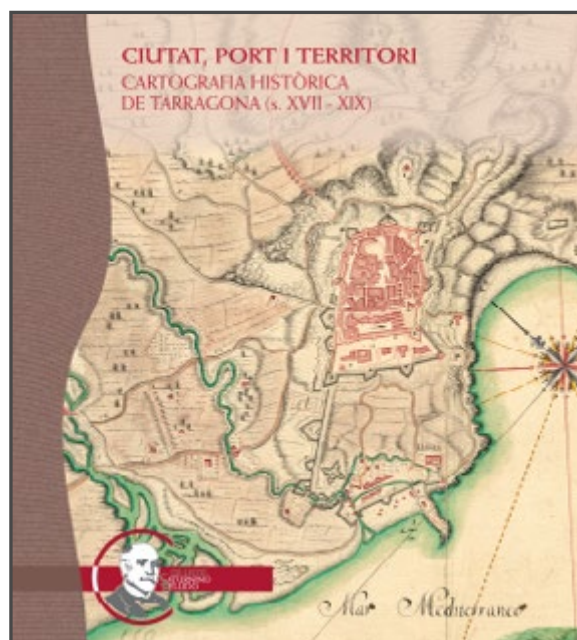
cases la important tasca que es fa en els arxius de preservació i conservació de la memòria de les institucions, així com la seva difusió a la ciutadania. Cebrián el resumeix així: «Des de fa un temps, en el seu interior (de l'Arxiu) hi viu algú molt especial que és testimoni de la feina que s'hi fa i d'algunes coses, força sorprenents, que de vegades hi succeeixen. És algú prou petit i discret per no ser vist, però ha decidit d'explicar-vos tot el que sap a través d'un conte. Si sou amics de la curiositat i les ganes d'aprendre no podeu deixar de llegir aquest conte.»

2.3 CIUTAT, PORT I TERRITORI. CARTOGRAFIA HISTÒRICA DE TARRAGONA (S. XVII – XIX), de Patricia Terrado Ortuño

Aquest és el treball guanyador del VIII Premi d'Investigació Port Tarragona. La millor manera de presentar-lo és amb paraules de l'autora, Patricia Terrado, quan diu en la introducció que: «Aquest llibre no és el catàleg o atlas definitiu de Tarragona. S'ha fet una tria exhaustiva i rigorosa, tenint en compte la disponibilitat i l'accés als originals i a les seves còpies; resseguint la pista de plànols que haurien d'estar en un arxiu i que després han estat catalogats en una altra institució. I aquest és un fet habitual donat que el mateix plànol ha passat per molts arxius en nombroses ocasions. I els que encara ens queden per descobrir!...»

La disponibilitat i accés als originals ha estat condicionada, en bona part, per la situació que pandèmia viscuda durant l'elaboració del llibre. Esperem que, com diu l'autora, els plànols que queden per descobrir sigui un treball que no quedi massa lluny en el temps i sense obstacles.

2.4 MARCA REGISTRADA! EMPRESES DEL CAMP DE TARRAGONA I DE LES TERRES DE L'EBRE AL BOLETIN OFICIAL DE LA PROPIEDAD INTELECTUAL (1886-1938), d'Albert Arnavat (dir.)

L'interès inicial per aquest tema va néixer l'any 1999 en veure al Saló del Tinell del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona l'exposició «Tresors Gràfics», organitzada per l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, comissariada per Jordi Pablo i Amèrica Sánchez. En ella, i en el seu magnífic catàleg, hi havia entre les 99 peces, un exemplar del *Boletín Oficial de la Propiedad Industrial* (1886-1938), que ens cridà fortament l'atenció i l'interès. Els comissaris de l'exposició ja advertien que el conjunt de marques que conté «és un excepcional registre il·lustrat de totes les marques comercials d'Espanya. És una Bíblia inexplorada per a qualsevol anàlisi de signes i de publicitat.»

Fou seguint aquesta crida a una prometedora exploració gràfica que iniciarem la recerca de les marques registrades de les ciutats i pobles de la Catalunya meridional, de les comarques de la província de Tarragona, que ja al segle XIX era la segona zona de Catalunya

en potencialitat econòmica, després de Barcelona. El *Boletín Oficial de la Propiedad Industrial* era una revista oficial editada a Madrid, però les marques enregistrades a Catalunya sobrepassen la meitat del total. Cada any es compon de dotzenes de volums amb milers de marques. La llarga recerca sistemàtica ha estat, però, un autèntic gaudi visual.

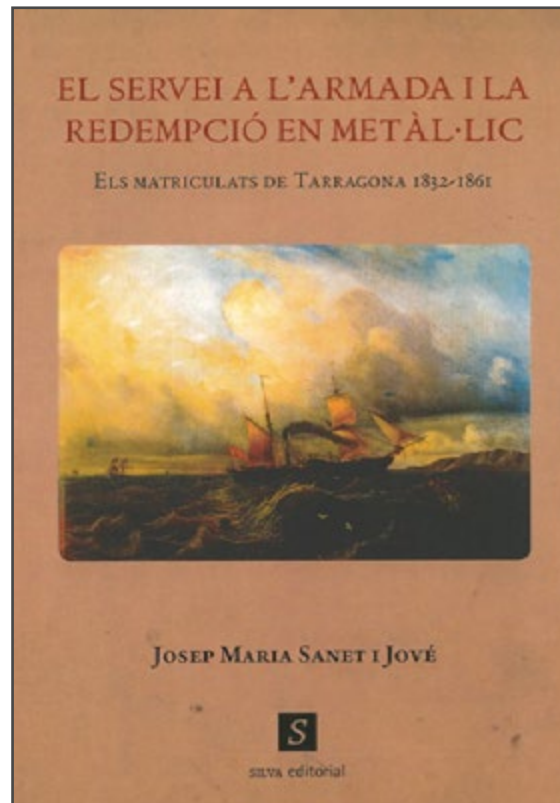
3. COEDICIONS DEL SERVEI DE PUBLICACIONS

Les coedicions o col·laboracions també requereixen un treball previ d'avaluació del text per determinar l'interès marítim o portuari. En alguns casos, pocs, poden requerir la revisió del text. L'edició final va a càrrec d'una editorial que habitualment **és** del Camp de Tarragona o de les Terres de l'Ebre.

3.1 EL SERVEI A L'ARMADA I LA REDEMPCIÓ EN METÀL·LIC. (ELS MATRICULATS DE TARRAGONA, 1832-1861), de Josep M. Sanet.

La matrícula de mar al segle XIX, fou un mitjà per a la recerca de lleves per al servei de l'Armada Reial, i, així, assegurar-se mà d'obra especialitzada. La matrícula de mar s'inicià a principis del segle XVIII. Els inscrits podien exercir, en exclusiva, tota activitat relacionada en temes marítics. A començament del segle XIX, l'Armada havia arribat a un estat d'abandó i misèria tal que alguns dels seus caps havien mort de fam i d'altres demanaven almoïna per subsistir. Ferran VII la va tenir totalment desatesa, sent el seu capteniment de menyspreu vers la qüestió naval fins al punt de declarar: "marina poca i mal pagada".

Així i tot, el 1823 en promulgar-se la primera Ley de Quintas, es va imposar, per sobre els interessos de la majoria de ciutadans, que el servei militar es podia fer mitjançant substituïts, ampliant-se, en aquest sentit, a través de l'Ordenança de 1837, restant vigent aquesta llei fins al 1912.

4. ALTRES

El Servei de Publicacions ha col·laborat amb *Les Lectures de Mar* (organitzades per l'Arxiu del Port) en la selecció de textos i la seva temporització. Aquest esdeveniment es portà a terme el 3 de desembre, al Teatret del Serrallo.

5. INTERCANVIS

Després dels diferents confinaments, a poc a poc es van reprenent els intercanvis de llibres entre entitats i biblioteques. En el cas de les biblioteques les nostres aportacions es fan a través de la Central de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya a Tarragona.

6. SANT JORDI 2021

Enguany s'ha recuperat la festa de Sant Jordi, així i tot, i per limitacions derivades de la pandèmia, l'Ajuntament de Tarragona ha redactat una nova ordenança per aquesta data que ha comportat, entre altres efectes, que les entitats que no són comerços de venda de llibres no puguin instal·lar l'estand a la Rambla Nova, per aquest motiu el Port de Tarragona l'ha situat al Moll de Costa, els dies 24 i 25 d'abril, amb les publicacions noves, i les no tan noves.

El llibre més sol·licitat ha estat *l'Atles històric i il·lustrat del Port de Tarragona. Del passat al present*, de Joan Carles Blanch.

1. CONSULTAS Y DESCARGAS DE LA PÁGINA WEB

Las descargas/consultas han sido 21.610, que teniendo en cuenta las del año anterior (13.422), representa un aumento del 61% que, posiblemente, es atribuible al “confinamiento” por la pandemia.

El detalle de libros con más de 3.000 consultas / descargas son:

- *LA MAR DE TARRAGONA (AL SEGLE XVI)*. Autores: Salvador Rovira i Gómez, i Josep M. Sanet i Jové.
- *25 ANYS DE L'ÚLTIMA RIUADA*. Autor: Ricard Lahoz Avendaño
- *ATLES HISTÒRIC I IL·LUSTRAT DEL PORT DE TARRAGONA. DEL PASSAT AL PRESENT*. Autor: Joan Carles Blanch i Torredadell.
- *EL PUERTO DE TARRACO EN ÉPOCA ROMANA (SIGLOS II aC – III dC) FUENTES, HISTORIOGRAFÍA Y ARQUEOLOGÍA*. Autora: Patricia Terrado Ortuño.
- *BUQUES MILITARES EXTRANJEROS EN EL PUERTO DE TARRAGONA (1897-2014)*. Autor: Antonio Moreno García
- *25 ANYS DE L'ÚLTIMA RIUADA*. Autor: Ricard Lahoz.
- *EL ÚLTIMO VIAJE DEL ALMIRAL KERSAIN*. Autor: Josep M. Castellví Viladegut

2. EDICIONES DEL SERVICIO DE PUBLICACIONES

Las ediciones del Servicio de Publicaciones comporta la evaluación inicial del texto para determinar el interés marítimo o portuario. También puede comportar, en la mayoría de casos, la revisión del texto, en catalán o en castellano, así como la selección de imágenes que lo acompañan. En definitiva, se trata de hacer todo el recorrido de la edición con el autor o autora hasta el día de la presentación del libro.

2.1 VIII PREMIO DE NARRATIVA CORTA PUERTO DE TARRAGONA

Pueden participar, como en ediciones anteriores, alumnos de ESO, Bachillerato, Ciclos Formativos de Formación Profesional y de la Escuela Oficial de Idiomas con un máximo de edad de veintidós años. En cuanto a la edición de “Narrativa Curta 2021”, el jurado lo ha resuelto como sigue:

TÍTULO	ALUMNO/A	CENTRO EDUCA.	
<i>El veler Kala</i>	Ariana Altarriba Gajete	INS. Joan Amigó	1r ESO 1r ciclo
<i>Res millor que ser dofí</i>	Roger García Doncel	INS. Ramon de la Torre	1r ESO 2o ciclo
<i>Avui fa un any</i>	Eli Vives Vidal	INS. Narcís Oller	1r BAT
<i>L'aventura del mar</i>	Mar Ferreté Estudillo	INS. Joan Amigó	2º ESO 1r ciclo
<i>Entre tu i jo</i>	Mar Grané López	COL. Mare de Déu del Carme	2º ESO 2o ciclo
<i>Els suquets de l'avui Ramon</i>	Arnau Virgili Giménez	INS. Narcís Oller	2º BAT

Los premios en lengua inglesa han quedado desiertos.

Durante los meses de abril y mayo se ha efectuado la entrega de los premios a bordo de la "Golondrina", con un máximo de 20 personas en cada viaje para atender los requisitos de las autoridades sanitarias.

La edición digital (formato PDF) de los trabajos ganadores y seleccionados se puede descargar en: <https://ja.cat/cw9dy>

2.2 UN SECRET MÉS A L'ARXIU DEL PORT, de Montserrat Cebrián y Albert Asensio

Un secreto más a l'Arxiu del Port, con texto de Rat Cebrián e ilustrado por Albert Asensio, pretende, a través de un personaje entrañable como es una ratoncita, acercar a los más pequeños la importante tarea que se desarrolla en los archivos de preservación y conservación de la memoria de las instituciones, así como su difusión a la ciudadanía. Cebrián lo resume así: «Desde hace un tiempo, en su interior (del Archivo) vive alguien muy especial que es testigo del trabajo que se hace y de algunas cosas más, bastante sorprendentes, que a veces suceden. Es alguien bastante pequeño y discreto para no ser visto, pero ha decidido de explicaros todo el que sabe a través de un cuento. Si sois amigos de la curiosidad y las ganas de aprender no podéis dejar de leer este cuento.»

2.3 CIUTAT, PORT I TERRITORI. CARTOGRAFIA HISTÒRICA DE TARRAGONA (S. XVII – XIX), de Patricia Terrado Ortuño

Es el trabajo ganador del VIII Premio de Investigación Puerto Tarragona. La mejor manera de presentarlo es con palabras de la autora, Patricia Terrado, cuando dice en la introducción que: «Este libro no es el catálogo o atlas definitivo de Tarragona. Se ha hecho una elección exhaustiva y rigurosa teniendo en cuenta la disponibilidad y el acceso a los originales y a sus copias; resiguiendo la pista de planos que tendrían que estar en un archivo y que después han sido catalogados en otra institución. Y este es un hecho habitual, dado que el mismo plano ha pasado por muchos archivos en numerosas ocasiones. ¡Y los que todavía nos quedan para descubrir!...»

La disponibilidad y acceso a los originales ha estado condicionada, en buena parte, por la situación que pandemia vivida durante la elaboración del libro. Esperamos que, como dice la autora, los planos que queden por descubrir sea un trabajo que no quede demasiado lejos en el tiempo, y sin obstáculos.

2.4 MARCA REGISTRADA! EMPRESAS DEL CAMP DE TARRAGONA I DE LES TERRES DE L'EBRE AL BOLETIN OFICIAL DE LA PROPIEDAD INTELECTUAL (1886-1938), d'Albert Arnavat (dir.)

El interés inicial por este tema nació en 1999 cuando en el Salón del Tinell del Museo de Historia de la Ciudad de Barcelona exponía la exposición «*Tesors Gràfics*», **organizada por el Instituto de Cultura del Ayuntamiento de Barcelona**, comisariada por Jordi Pablo y América Sánchez. En ella, y en su magnífico catálogo, había entre las 99 piezas un ejemplar del Boletín Oficial de la Propiedad Industrial (1886-1938), que nos llamó fuertemente la atención y el interés. Los comisarios de la exposición ya advertían que el conjunto de marcas que contiene «es un excepcional registro ilustrado de todas las marcas comerciales de España. Es una biblia inexplorada para cualquier análisis de signos y de publicidad.»

A este llamamiento siguió una prometedora exploración gráfica sobre la investigación de las marcas registradas de las ciudades y pueblos de la Catalunya meridional, de las

comarcas de la provincia de Tarragona, que ya en el siglo XIX era la segunda zona de Catalunya en potencialidad económica, después de Barcelona. El Boletín Oficial de la Propiedad Industrial era una revista oficial editada a Madrid, pero las marcas registradas en Catalunya sobrepasan la mitad del total. Cada año se compone de docenas de volúmenes con miles de marcas. La larga investigación sistemática ha estado, pero, un auténtico goce visual.

3. COEDICIONES DEL SERVICIO DE PUBLICACIONES

Las coediciones o colaboraciones también requieren un trabajo previo de evaluación del texto para determinar el interés marítimo o portuario. En algunos casos, pocos, pueden requerir la revisión del texto. La edición final va a cargo de una editorial que habitualmente es del Camp de Tarragona o de las Terres de l'Ebre.

3.1 EL SERVEI A L'ARMADA I LA REDEMPCIÓ EN METÀL·LIC. (ELS MATRICULATS DE TARRAGONA, 1832-1861), de Josep M. Sanet.

La matrícula de mar en el siglo XIX fue un medio para el reclutamiento de quintas para el servicio de la Armada Real, y, así, asegurarse mano de obra especializada. La matrícula de mar se inició a principios del siglo XVIII. Los inscritos podían ejercer, en exclusiva, toda actividad relacionada con temas marítimos. A comienzo del siglo XIX, la Armada había llegado a un estado de abandono y miseria tal que algunos de sus jefes habían muerto de hambre y otros pedían limosna para subsistir. Fernando VII la tuvo totalmente desatendida y con un comportamiento de desprecio hacia la cuestión naval hasta el punto de declarar: "marina poca y mal pagada".

Aun así, el 1823 al promulgarse la primera Ley de Quintas, se impuso, por sobre los intereses de la mayoría de ciudadanos, que el servicio militar se podía hacer mediante sustitutos, ampliándose, en este sentido, a través de la Ordenanza de 1837. Esta ley estuvo vigente hasta 1912.

4. OTROS

El Servicio de Publicaciones ha colaborado en las *Lectures de Mar* (organizadas por el Archivo del Puerto) con la selección de textos y su temporización. Este acontecimiento se llevó a cabo el 3 de diciembre, en el Teatret del Serrallo.

5. INTERCAMBIOS

Después de los diferentes confinamientos, se van retomando los intercambios de libros entre entidades y bibliotecas. En el caso de las bibliotecas nuestras aportaciones se hacen a través de la Central de Bibliotecas de la Generalitat de Catalunya, a Tarragona.

6. SANT JORDI 2021

Este año se ha recuperado la fiesta de Sant Jordi, aun así, y por limitaciones derivadas de la pandemia, el Ayuntamiento de Tarragona ha redactado una nueva ordenanza para esta fiesta que ha comportado, entre otros, que las entidades que no son comercios de venta de libros no puedan instalar el stand en la Rambla Nova, por este motivo el Puerto de Tarragona lo ha situado en el Moll de Costa los días 24 y 25 de abril, con las publicaciones nuevas, y las no tan nuevas.

10

Creació, muntatge d'exposicions i manteniment d'espais

Creación, montaje de exposiciones y mantenimiento de espacios

El Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT) treballa en la creació, restauració i manteniment del patrimoni marítim i col·labora amb el Museu, l'Arxiu, el Servei de Publicacions i el Fons d'Art del Port de Tarragona.

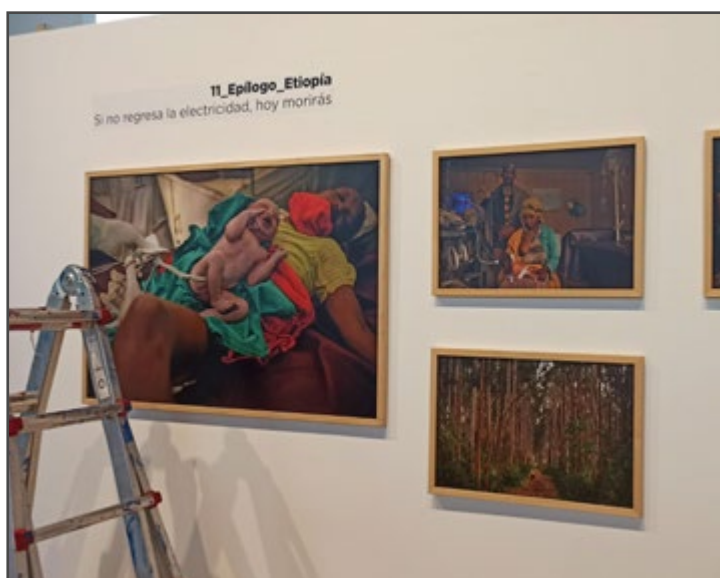
A la vegada, una part important de la seva tasca és la creació de les exposicions del Moll de Costa. El treball el realitza un equip multidisciplinari que comença amb el disseny i acaba amb el muntatge i desmuntatge de cadascuna de les diferents exposicions, exposicions que poden ser de producció pròpia o aliena.

Finalment, des del taller es realitzen tasques de conservació i manteniment dels diferents departaments del Port de Tarragona i espais portuaris.

Una altra de les activitats és la creació de diferents escenaris i estands per a certàmens i fires vinculades al Port de Tarragona.

Els tallers de treball estan situats a la nau C del moll de Castella del Port de Tarragona.

Amb l'ajut dels TBC (treballadors en benefici de la comunitat) es realitzen tasques de manteniment i neteja.

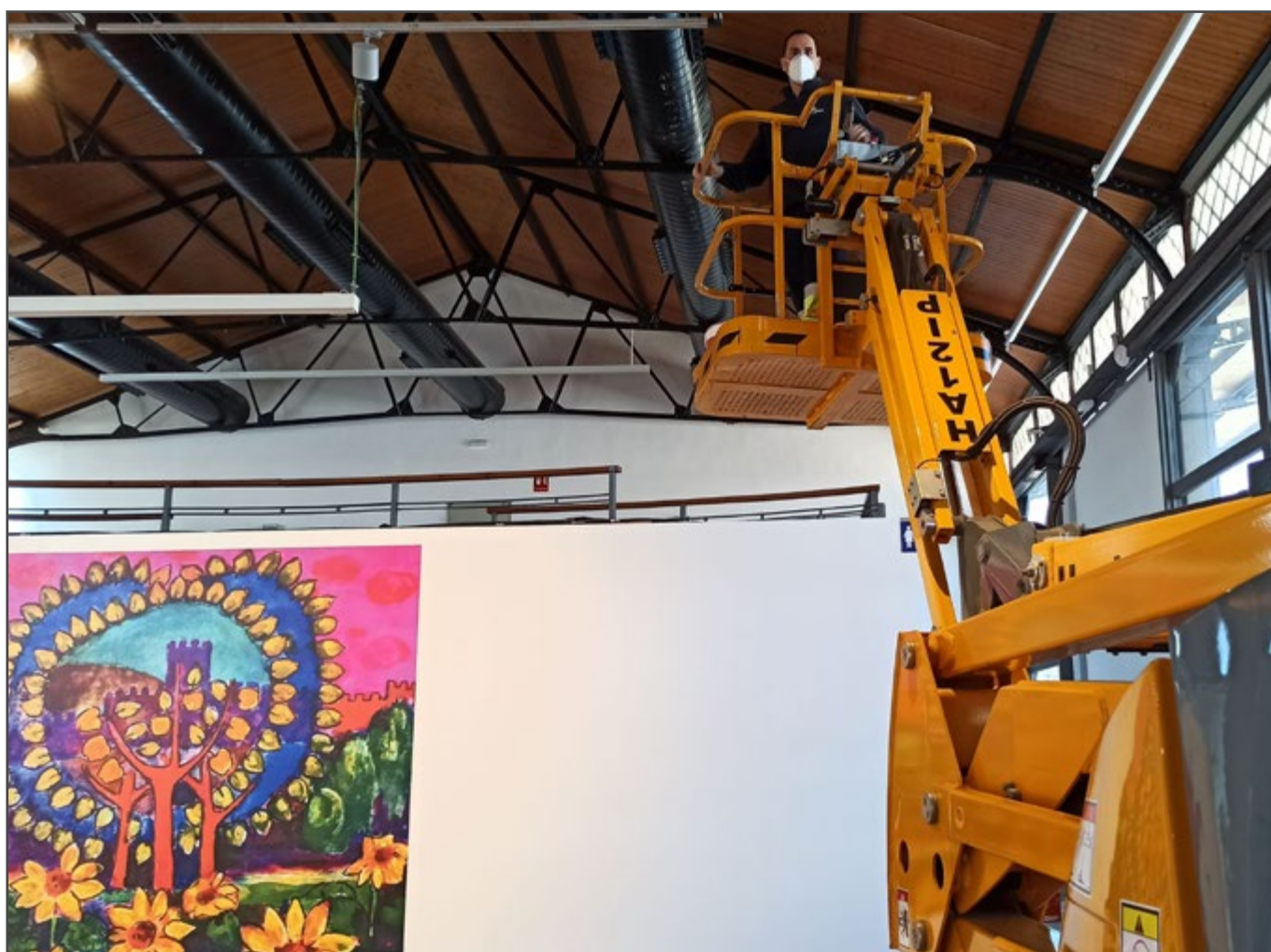
El Centro de Estudios Marítimos y de Actividades del Port de Tarragona (CEMAPT) trabaja en la creación, restauración y mantenimiento del patrimonio marítimo y colabora con el Museo, el Archivo, el Servicio de Publicaciones y el Fondo de Arte del Port de Tarragona. Simultáneamente, una parte importante de su tarea es la creación de las exposiciones del Moll de Costa. El trabajo lo realiza un equipo multidisciplinario que empieza con el diseño y acaba con el montaje y desmontaje de cada una de las diferentes exposiciones, exposiciones que pueden ser de producción propia o ajena.

Finalmente, desde el taller se realizan tareas de conservación y mantenimiento de los diferentes departamentos del Port de Tarragona y espacios portuarios.

Otra de las actividades es la creación de diferentes escenarios y stands para certámenes y ferias vinculadas al Port de Tarragona.

Los talleres de trabajo están situados a la nave C del muelle de Castilla del Port de Tarragona.

Con la ayuda de los TBC (trabajadores en beneficio de la comunidad) se hacen tareas de mantenimiento y limpieza.

M O L L D E C O S T A

Port Tarragona

Moll de Costa s/n
43004 Tarragona
Tel.: (+34) 977 259 400
exposicions@porttarragona.cat
www.porttarragona.cat